

RAPORT

O STANIE GMINY BRUSY za rok 2021

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	5
II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	6
III. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	12
IV. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII.....	16
1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Brusy	16
2. Wieloletni Program Współpracy Gminy Brusy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2017 - 2020	23
3. Roczny Program Współpracy Gminy Brusy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020	24
4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok	30
5. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Brusy na lata 2021-2030	31
6. Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021	31
7. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025	32
8. Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Brusy	33
9. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy.....	34
10. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Brusy na lata 2021 - 2025.....	35
11. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta i gminy Brusy na 2020 rok.....	38
12. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brusy na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023	39
13. Gminny program dotacji dla spółek wodnych.....	42
14. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych..	43
15. Program Promocji i Profilaktyki Zdrowia Gminy Brusy „Pomóż swemu sercu”	46
V. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W BRUSACH.....	47
VI. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA.....	52
VII. WYKONANIE FUNDUSZU SOŁECKIEGO	59
VIII. PRZYNALEŻNOŚĆ GMINY DO STOWARZYSZEŃ I ZWIĄZKÓW MIĘDZYGMINNYCH ORAZ MIASTA PARTNERSKIE	67
IX. CZĘŚĆ ANALITYCZNA.....	68
1. Oświata i wychowanie	68
2. Pomoc Społeczna.....	79
3. Kultura i sport	85
4. Bezpieczeństwo	93
X. PODSUMOWANIE.....	98
Spis tabel	99
Spis wykresów.....	100
Spis map	100

I. WSTĘP

Raport o stanie gminy Brusy opracowano w związku z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm).

Niniejszy raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza Brus w 2021 roku koncentrując się w szczególności na realizacji polityk, programów, strategii, uchwał Rady Miejskiej w Brusach, inwestycji i funduszu sołeckiego.

W minionym roku pandemia koronawirusa nie ułatwiała wykonywania zadań. Pomimo piętrzących się problemu starano się sprostać nowym realiom funkcjonowania i realizować przyjęte założenia.

Informacje zawarte w raporcie posłużą mieszkańcom Gminy Brusy do zwiększenia wiedzy na temat działalności samorządu gminnego, aktualnej sytuacji gospodarczej i społecznej gminy Brusy, ukazując kierunki rozwoju w kolejnych latach.

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Brusy jest położona w południowej części województwa pomorskiego, w powiecie chojnickim, w podregionie Kaszub, na terenie Ziemi Zaborskiej. Wraz z położonym w jej centrum miastem Brusy, zajmuje 40.057 ha. Liczba ta pozwala zaliczyć gminę Brusy do trzech największych gmin na terenie województwa pomorskiego.

Miasto Brusy jest największą miejscowością na terenie gminy, liczy 515 ha. Przeprowadzane badania wykopaliskowe pozwalają domyślać się istnienia skupiska ludzkiego, na terenie obecnego miasta i gminy Brusy, już w epoce żelaza i brązu. Historia Brus sięga 1351 r., kiedy to Brusy otrzymały przywilej osadniczy wystawiony przez komtura Konrada Vallekopa w obecności braci zakonnych, wójta i przedstawicieli rycerstwa. Nazwa miejscowości pochodzi od słowa brus – kamień młyński.

Mapa 1. Obszar gminy Brusy

Podstawowym atutem miasta i gminy jest społeczność lokalna, zwana Krëbanami bądź Zaborakami, będąca podmiotem wszelkich działań o charakterze społecznym czy gospodarczym. Stan, struktura, aktywność i aspiracje mieszkańców są zasadniczymi czynnikami, które bezpośrednio wpływają zarówno na kierunki dalszego rozwoju miasta, jak i na możliwości realizacji zakładanych celów. Pod koniec 2021 roku w gminie Brusy mieszkało 14.562 osób, w tym w mieście 5.036. Gmina składa się z 23 sołectw i 2 osiedli znajdujących się na terenie miasta Brusy. Łącznie, wraz z miastem, to aż 64 miejscowości. Gęstość zaludnienia w poszczególnych częściach gminy jest bardzo zróżnicowana. Najwyższa gęstość notowana jest na terenie miasta Brusy - 978 osób/km². Dla pozostałej części gminy wielkości te kształtują się na poziomie 24 osób/km², przy czym najniższe wielkości zaludnienia występują na terenach leśnych w północno - zachodniej części gminy.

Liczbę mieszkańców w poszczególnych miejscowościach w gminie Brusy przedstawia tabela.

Tabela 1. Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach w gminie Brusy (stan na 2020 i 2021 rok)

L.p.	Sołectwo	Miejscowości wchodzące w skład sołectwa	Liczba mieszkańców stan na 31.12.2020r.		Liczba mieszkańców stan na 31.12.2021r.	
1.	Brusy-Wybudowanie	Brusy - Wybudowanie	293	293	296	296
2.	Brusy - Jaglie	Brusy – Jaglie	163	163	169	169
3.	Czarnowo	Czarnowo	231	231	232	232
4.	Czarniż	Czarniż	224	279	226	281
		Leśnictwo Gieldon	55		55	
5.	Czapiewice	Czapiewice	192	334	193	335
		Czapiewice – Wybudowanie	142		142	
6.	Gacnik	Gacnik	148	148	147	147
7.	Huta	Broda	88	281	87	286
		Chłopowy	57		62	
		Huta	64		64	
		Rudziny	72		73	
8.	Czyczkowy	Czyczkowy	658	860	664	873
		Czyczkowy – Wybudowanie	202		209	
9.	Główczewice	Główczewice	234	234	234	234
10.	Kosobudy	Kosobudy	539	768	524	75
		Kosobudy – Wybudowanie	229		230	
11.	Kinice	Kinice	180	180	176	176
12.	Leśno	Kaszuba	112	1195	115	1208
		Leśno	768		781	
		Leśno – Wybudowanie	285		282	
		Wysoka Zaborska	30		30	
13.	Lubnia	Blewiec	1	1006	1	1017
		Lubnia	899		909	
		Lubnia Popówka	1		1	
		Lubnia - Wybudowanie	105		106	
14.	Małe Gliśno	Dąbrówka	64	215	68	216
		Małe Gliśno	151		148	
15.	Męcikał	Czernica	40	757	39	764
		Dębowa Góra	0		0	
		Gieldon	19		19	
		Męcikał	554		563	
		Męcikał – Struga	72		73	
		Okręglík	39		39	
		Parowa	10		10	
		Pokrzywno	13		13	
		Spierwia	4		4	
		Turowiec	6		4	
16.	Orlik	Lank	57	356	58	358
		Orlik	299		300	

17.	Przymuszewo	Kruszyn	18	224	18	226
		Lendy	72		71	
		Parzyn	33		32	
		Peplin	26		29	
		Przymuszewo	59		58	
		Windorp	16		18	
18.	Małe Chełmy	Antoniewo	57	302	55	302
		Antoniewo – Wybudowanie	22		22	
		Małe Chełmy	172		169	
		Małe Chełmy – Wybudowanie	51		56	
19.	Rolbik	Laska	31	260	32	26
		Rolbik	154		155	
		Warszyn	14		14	
		Widno	61		60	
20.	Skoszewo	Skoszewo	58	58	57	57
21.	Wielkie Chełmy	Asmus	89	466	87	464
		Krównia	37		35	
		Młynek	11		11	
		Wielkie Chełmy	281		282	
		Wielkie Chełmy – Wybudowanie	48		49	
22.	Zalesie	Zalesie	613	665	595	645
		Zalesie – Wybudowanie	52		50	
23.	Żabno	Żabno	229	229	225	225
24.	Brusy	Miasto Brusy	5101	5101	5036	5036
			Razem	14.605		14.562

Źródło: Ewidencja Ludności

Na dzień 31.12.2021 r. na terenie gminy zameldowanych było **14562 osób**. W mieście 5036 mieszkańców, przez co notujemy spadek w stosunku do roku poprzedniego o 65 mieszkańców, natomiast na terenie gminy było zameldowanych 9526 mieszkańców, czyli mniej o 22 osoby.

Tabela 2. Liczba urodzeń, zgonów, ślubów cywilnych i konkordatowych

Lata	Urodzenia	Zgony	Śluby cywilne	Śluby konkordatowe
2019	211	103	13	64
2020	191	149	21	49
2021	176	139	24	49

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

W 2021 roku przyszło na świat 176 dzieci po równo chłopców i dziewczynek. To o 13 mniej niż w roku poprzednim. W związek małżeński wstąpiły 73 pary, o 1 parę więcej niż w roku poprzednim. Ilość zawieranych małżeństw utrzymuje się na podobnym poziomie od 2019 roku.

W raportowanym roku zmarło 139 mieszkańców miasta i gminy Brusy, mniej o 8 osób niż w roku 2020.

W dniach od 1 kwietnia do 30 września 2021 r. na terenie całego kraju został przeprowadzony Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań. Wstępne wyniki spisu powszechnego wykazały, że wg stanu na 31 marca 2021 r. w Polsce mieszkało 38 179 tysięcy osób. Liczba ludności w kraju zmniejszyła się w ciągu 10 lat o ok. 332 tys. Statystyka mieszkańców miasta i gminy Brusy przedstawia się następująco: miasto Brusy na dzień 31 marca 2011 – 4984 mieszkańców, 10 lat później 5083 – o 99 mieszkańców więcej. Na terenach wiejskich gminy Brusy – stan na 31 marca 2011 – 9164 i 10 lat później 9464 – o 300 mieszkańców więcej.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonych dla całej Polski - 51,5% mieszkańców Polski to kobiety, a 48,5% mężczyźni. W ciągu 10 lat liczba kobiet uległa zmniejszeniu o około 187 tys., a mężczyzn o 144 tys. Niekorzystnie wyglądają dane na temat struktury ludności według grup wiekowych. W ciągu 10 lat zmniejszył się odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym z 18,7% w 2011 r. do 18,2% w 2021 r., a także w wieku produkcyjnym z 64,4% do 60%. Wyraźnie zwiększył się natomiast udział ludności w wieku poprodukcyjnym z 16,9% do 21,8% tj. prawie o 5%. Oznacza to, że w ciągu dekady przybyło ponad 1,8 miliona osób w grupie wieku 60/65 i więcej, a tym samym już ponad co piąty mieszkaniec Polski ma ponad 60 lat.

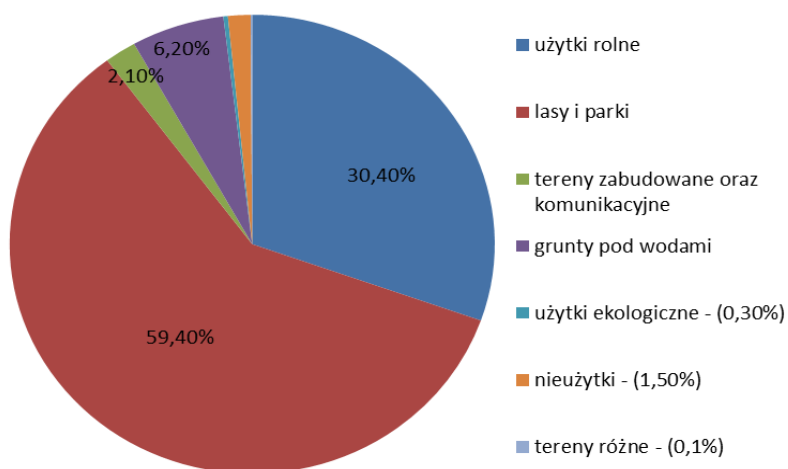
Zgodnie z przyjętym harmonogramem Głównego Urzędu Statystycznego dane dotyczące struktury ludności dla poszczególnych województw, powiatów i gmin zostaną ogłoszone w III kwartale 2022 r.

Silne poczucie tożsamości lokalnej i regionalnej jest elementem tworzenia nowoczesnego, podmiotowego i obywatelskiego społeczeństwa gminy, regionu, Polski i Europy. Tożsamość lokalna oparta jest w Brusach na tradycji kaszubskiej, a w szczególności jej specyficznej odmianie, określanej nazwą kultury zaborskiej. Lokalne unikatowe zwyczaje, tradycje, folklor, są wzmacniane przez walory krajobrazu kulturowego, którego szczególnymi elementami są zabytkowe kościoły w Brusach, Leśnie i Kosobudach, cmentarze a także zabytkowe obiekty budownictwa ludowego w tym galeria twórcy ludowego Józefa Chełmowskiego w Brusach - Jaglie. Szczególną rolę pełni rezerwat archeologiczny w Leśnie, obejmujący cmentarzysko kurhanowe z X - VIII w. p.n.e. Na terenie gminy Brusy organizowane jest szereg imprez kulturalnych, sportowo - rekreacyjnych o znaczeniu regionalnym i lokalnym. Ponadto Brusy słyną z przetwórstwa zasobów natury, takich jak runo leśne i ryby oraz z wypiekanego w sposób tradycyjny pieczywa i naturalnych wędlin.

Obszar ten został ostatecznie ukształtowany przez najmłodsze zlodowacenie bałtyckie. Stąd też niepowtarzalny krajobraz z licznie występującymi pagórkami i dolinami oraz jeziorami i rzekami. Akweny jeziorne, najczęściej typu rynnowego, tworzą charakterystyczne systemy łańcuchowe powiązane wspólnym odpływem. Zachwyty wzbudzają szczególnie jeziora na szlaku rzek Zbrzycy i Brdy, znane ze swej malowniczości i nieskazitelnie czystej wody. W lasach przeważa sosna, natomiast na bardziej żyznych siedliskach rosną świerki i buki, a w miejscach podmokłych – osiki, brzozy i olchy. Najcenniejszymi przedstawicielami flory są: zimoziół północny, kłóc wiechowata, storczyki i porosty. Wędrując przez leśne ostępy można spotkać rzadkich przedstawicieli świata zwierzęcego, tj. orły bieliki, puchacze. Obszary leśne to raj dla miłośników grzybobrania, a wędkarze nie odmawiają sobie połowów w wodach śródleśnych jezior i rzek. Ponad połowę obszaru gminy zajmuje Zaborski Park Krajobrazowy, a fragmenty o wyjątkowych wartościach przyrodniczych objęto ochroną rezerwatową.

Użytkowanie gruntów w gminie Brusy jest stosunkowo różnorodne. Na uwagę zasługuje duży udział powierzchni leśnych oraz wód powierzchniowych. Zestawienie obrazuje wykres 1 oraz tabela 3.

Wykres 1. Procentowy udział poszczególnych rodzajów gruntów w całkowitej powierzchni gminy Brusy

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brusy na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023

Tabela 3. Użytkowanie gruntów i ich powierzchnia w gminie Brusy

	Wyszczególnienie gruntów	Powierzchnia gruntów w ha	Udział gruntów w %
Użytki rolne	grunty orne	8 222	67,5
	sady	54	0,4
	łąki trwałe	2776	22,8
	pastwiska trwałe	763	6,3
	grunty orne zabudowane	264	2,2
	grunty pod stawami	24	0,2
	grunty pod rowami	80	0,6
	razem	12 183	30,4
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	lasy	23684	99,6
	grunty zadrzewione i zakrzewione	95	0,4
	razem	23 779	59,4
	grunty zabudowane oraz tereny komunikacyjne	823	2,1
	grunty pod wodami	2495	6,2
	użytki ekologiczne	138	0,3
	nieużytki	603	1,5
	tereny różne	24	0,1

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brusy na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023

Na podstawie powyższych danych można zauważyć, że w zagospodarowaniu terenu gminy Brusy przeważają grunty leśne i użytki rolne, stanowiące odpowiednio 59,4%

i 30,4%, co determinuje rolniczo-leśny charakter gminy. Stosunkowo duży jest udział terenów wód – 6,2% natomiast udział terenów zurbanizowanych oraz komunikacyjnych niewielki, wynoszący 2,1%.

W gminie Brusy 1415 gospodarstw rolnych prowadzonych jest przez podmioty fizyczne. Najliczniej występujące gospodarstwa znajdują się w przedziale od 1 ha do 1,4999 ha powierzchni użytków rolnych. Głównymi kierunkami działalności są produkcja mleka, bydła opasowego, trzody chlewnej oraz produkcja roślinna.

Tabela 4. Liczba gospodarstw w gminie Brusy wg powierzchni (osoby fizyczne)

Liczba gospodarstw wg powierzchni	
Zakres powierzchni	Liczba gospodarstw
1,0 – 1,4999 ha	258 szt.
1,5 – 1,9999 ha	157 szt.
2,0 – 2,9999 ha	165 szt.
3,0 – 4,9999 ha	180 szt.
5,0 – 6,9999 ha	94 szt.
7,0 – 9,9999 ha	110 szt.
10,00 – 14,9999 ha	201 szt.
15,0 – 19,9999 ha	114 szt.
20,0 – 29,9999 ha	94 szt.
30,0 – 49,9999 ha	37 szt.
50,0 – 99,9999 ha	5 szt.
100,0 ha i powyżej	0 szt.

Ponadto, 23 gospodarstwa rolne prowadzone są przez osoby prawne.

Tabela 5. Liczba gospodarstw w gminie Brusy wg powierzchni (osoby prawne).

Liczba gospodarstw wg powierzchni	
Zakres powierzchni	Liczba gospodarstw
1,0 – 1,4999 ha	3 szt.
1,5 – 1,9999 ha	3 szt.
2,0 – 2,9999 ha	2 szt.
3,0 – 4,9999 ha	5 szt.
5,0 – 6,9999 ha	1 szt.
7,0 – 9,9999 ha	1 szt.
10,00 – 14,9999 ha	2 szt.
15,0 – 19,9999 ha	2 szt.
20,0 – 29,9999 ha	2 szt.
30,0 – 49,9999 ha	1 szt.
50,0 – 99,9999 ha	0 szt.
100,0 ha i powyżej	1 szt.

III. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Dane dotyczące przysługujących jednostkom samorządu terytorialnego praw własności:

Powierzchnie i wartości gruntów skomunalizowanych wg cen ewidencyjnych przedstawia tabela 7.

Tabela 6. Grunty skomunalizowane wg cen ewidencyjnych

		Powierzchnia w ha	Wartość w zł	Cena 1 m ² w zł
Lp.	Łącznie:	461,4006	58.776.420,73	
1.	Grunty orne	28,7771	287.771,00	1,00
2.	Sady	0,3400	3.400,00	1,00
3.	Łąki trwałe	3,0280	30.280,00	1,00
4.	Pastwiska trwałe	5,7992	57.992,00	1,00
5.	Grunty rolne zabudowane	0,5377	5.377,00	1,00
6.	Lasy	5,2303	26.151,50	0,50
7.	Grunty zadrzewione i zakrzewione	3,2266	16.133,00	0,50
8.	Tereny mieszkaniowe	1,7447	436.175,00	25,00
9.	Tereny przemysłowe	5,6870	1.706.100,00	30,00
10.	Tereny zabudowane inne	15,6657	2.349.855,00	15,00
11.	Zurbanizowane tereny niezabudowane	1,0974	329.220,00	30,00
12.	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	17,4721	349.442,00	2,00
13.	Tereny komunikacyjne	353,8907	53.084.010,00	15,00
14.	Nieużytki	9,1811	45.905,50	0,50
15.	Grunty pokryte wodami	9,7230	48.615,00	0,50

Grunty mienia komunalnego oddane w użytkowanie wieczyste przedstawia tabela.

Tabela 7. Grunty mienia komunalnego oddane w wieczyste użytkowanie

Użytkownik wieczysty	Powierzchnia w ha
Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Brusach pod sklepy w Czarnowie, Małych Chelmach, Męcikale, Hucie, Kosobudach, Rolbiku, Brusach i Czyczkowach	0,3439 ha

W poniższej tabeli wymienione zostały grunty mienia komunalnego oddane w trwałe zarząd.

Tabela 8. Grunty mienia komunalnego oddane w trwałe zarząd

Lp.	Zarządca trwały	Powierzchnia w ha
1.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Brusach	8,0835 ha
2.	Szkoły Podstawowe w Leśnie, Przymuszewie, Czapiewicach, Czyczkowach, Kosobudach i Męcikale	2,2633 ha

Poniżej zamieszczono zestawienie obiektów komunalnych wg przeznaczenia – ceny ewidencyjne.

Tabela 9. Obiekty komunalne wg przeznaczenia

Lp.		Ilość	Wartość w zł
	Łącznie:	65	43.807.147 zł
1.	Budynki mieszkalne w Brusach, Hucie, Kosobudach, Leśnie, Czarniżu, Lubni, Czapiewicach, Małych Chełmach	15	1.002.674 zł
2.	Budynki mieszkalne wraz ze świetlicami w Małym Gliźnie, Orliku, Małych Chełmach i Głowczewicach	4	151.458 zł
3.	Budynek usługowo – mieszkalny – Środowiskowy Dom Samopomocy, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej: Dom Dziennego Pobytu, Placówka Wsparcia Dziennego, mieszkania chronione	1	4.938.210 zł
4.	Budynek Urzędu Miejskiego w Brusach	1	3.613.199 zł
5.	Chata Kaszubska w Brusach – Jagliach	1	401.321 zł
6.	Ośrodek Zdrowia w Brusach i Leśnie	2	3.171.253 zł
7.	Biblioteka w Męcikale	1	35.000 zł
8.	Przedszkola w Brusach i Czyczkowach	2	337.749 zł
9.	Szkoły Podstawowe w Brusach, Czapiewicach, Lubni, Czyczkowach, Leśnie, Męcikale, Kosobudach, Wielkich Chełmach, Zalesiu, Rolbiku, Przymuszewie	11	12.025.766 zł
10.	Świetlice w Czapiewicach, Czyczkowach, Lubni, Rolbiku	4	2.499.871 zł
11.	Remizy strażackie w Brusach, Czapiewicach, Czyczkowach, Głowczewicach, Małych Chełmach, Małym Gliźnie, Lubni	7	1.243.146 zł
12.	Świetlice z remizami strażackimi w Czarnowie, Czarniżu, Hucie, Leśnie, Kinicach, Kosobudach, Męcikale, Zalesiu	8	5.580.416 zł
13.	Ujęcia wodne – hydrofornie w Brusach, Męcikale i Czyczkowach	3	96.576 zł
14.	Budynek socjalno – sportowy, Samorządowy Żłobek w Brusach	1	7.411.279 zł
15.	Budynek zaplecza sportowego w Czyczkowach	1	385.264 zł
16.	Budynek sportowy dla potrzeb turystyki wodnej w Skoszewie	1	466.530 zł
17.	Budynek przystani wodnej w Męcikale	1	447.435 zł

W tabeli przedstawione zostały dane o zmianach w stanie mienia komunalnego:

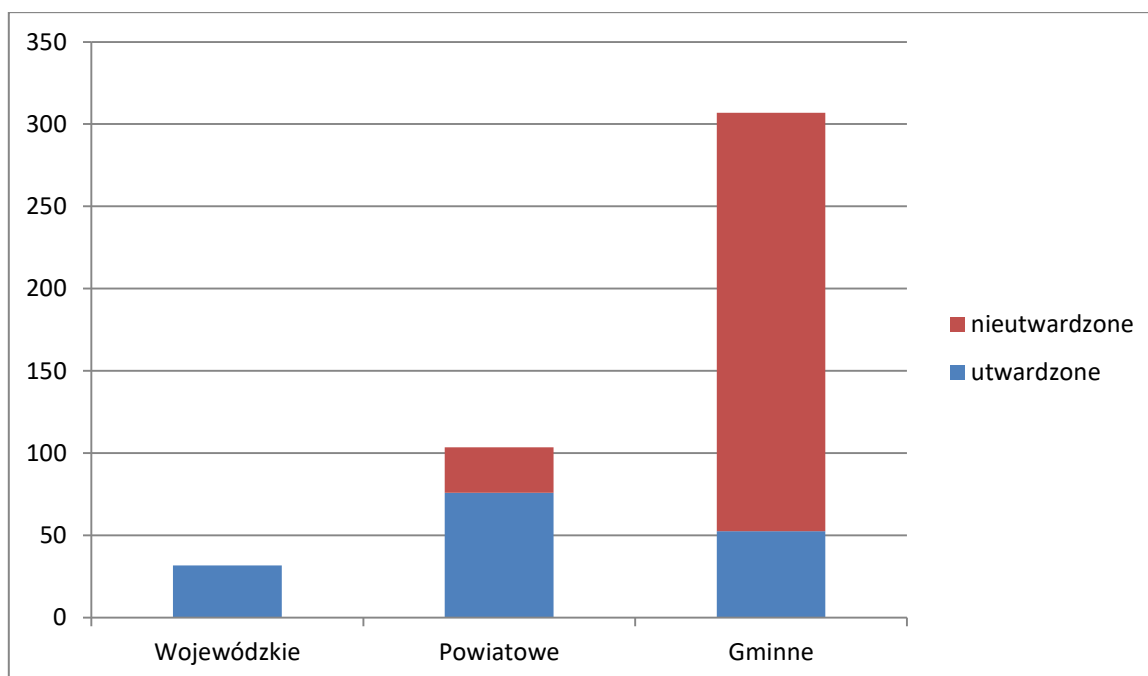
Tabela 10. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego

Zmiana	Wartość w zł
Rewitalizacja części miasta Brusy oraz utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy	4.811.853,69 zł
Budowa ul. Kościelnej w Kosobudach	767.687,10 zł
Budowa ulic Osiedla Słonecznego w Brusach	253.521,10 zł
Budowa ul. Długiej w Męcikale	1.878.223,55 zł
Przebudowa ul. Polnej w Brusach	1.373.036,63 zł
Montaż monitoringu wraz z wyposażeniem – sołectwo Wielkie Chełmy	15.375,00 zł
Budowa oświetlenia drogowego w sołectwie Skoszewo	11.992,50 zł

Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej – sołectwo Kinice	12.546,00 zł
Budowa oświetlenia drogowego w sołectwie Brusy – Wybudowanie - sołectwo Brusy - Wybudowanie	13.364,00 zł
Rozbudowa oświetlenia drogowego – sołectwo Lubnia	788,22zł
Budowa oświetlenia drogowego na ul. Sportowej – sołectwo Lubnia	19.065,00 zł
Wykup gruntów pod ścieżkę rowerową Brusy – Zalesie o łącznej pow. 1,6905 ha	411.937,61 zł
Modernizacja drogi transportu rolnego Lubnia - Orlik	299.321,52 zł
Budowa drogi transportu rolnego Brusy – Jaglie - Żabno	347.786,55 zł
Wykonanie piłkochwytu na boisku sportowym – sołectwo Lubnia	12.000,00 zł
Budowa oświetlenia na ul. Ogrodowej w Czyczkowach – sołectwo Czyczkowy	24.523,88 zł
Zagospodarowanie terenu przy drodze gminnej – sołectwo Brusy - Wybudowanie	9.000,00 zł
Budowa wiaty na terenie gminnym – sołectwo Brusy Wybudowanie	18.000,00 zł

Wykaz dróg na terenie gminy Brusy

Wykres 2. Wykaz dróg na terenie gminy

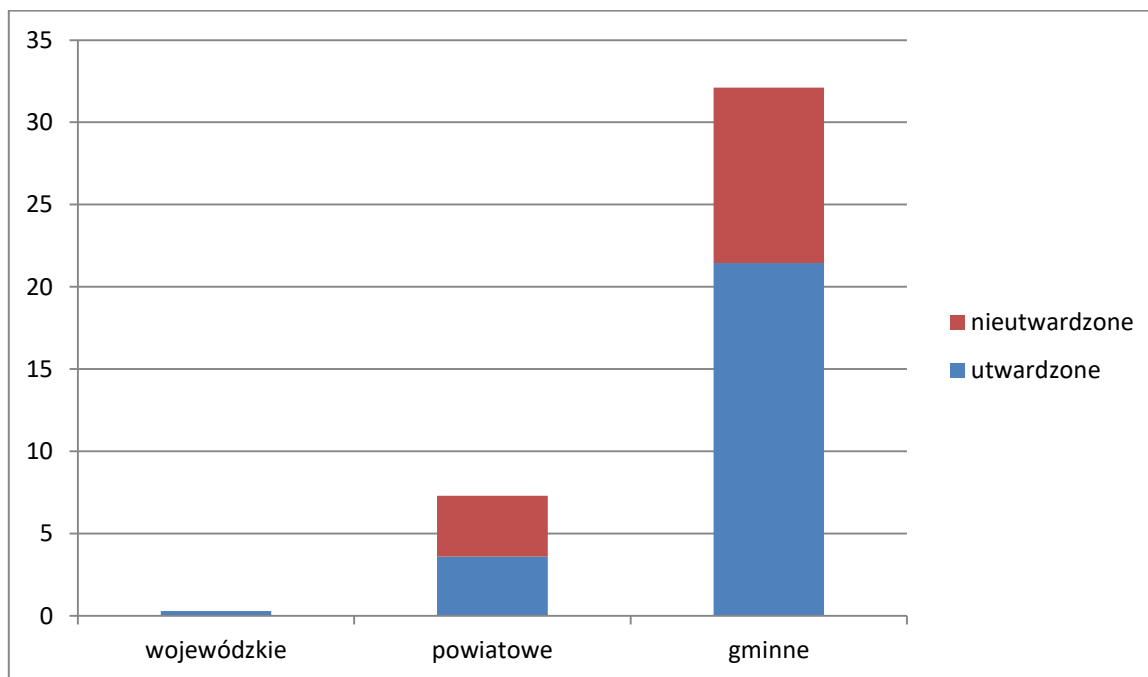

Na terenie gminy Brusy znajdują się trzy kategorie dróg: wojewódzkie, powiatowe i gminne. Najdłuższą siecią dróg na terenie gminy stanowią drogi gminne o długości ok. 300 km, z czego o nawierzchni utwardzonej jest 52,5 km. Dróg powiatowych jest ponad 100 km, z czego o nawierzchni utwardzonej jest 80 km. Najkrótszą siecią dróg stanowią drogi

wojewódzkie (DW 236 Konarzyny – Swornegacie – Brusy oraz DW 235 Korne – Chojnice) o długości 31,8 km (wszystkie utwardzone).

Wykaz ścieżek rowerowych na terenie gminy Brusy

Wykres 3. Wykaz ścieżek rowerowych na terenie gminy

Zakład Gospodarki Komunalnej w Brusach eksploatuje:

1. sieci wodociągowe o długości 190,09 km,
2. sieci kanalizacyjne sanitarne o długości 144,44 km w tym:
 - a) sieci grawitacyjne 72,80 km
 - b) sieci ciśnieniowe 71,64 km
3. sieci deszczowe 24,72 km

IV. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

W gminie w 2021 r. obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Brusy
2. Wieloletni Program Współpracy Gminy Brusy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2017 – 2020
3. Roczny Program Współpracy Gminy Brusy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021
4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2021 roku oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w 2021 roku,
5. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Brusy na lata 2021 - 2030,
6. Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021,
7. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025,
8. Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Brusy
9. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brusy
10. Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Brusy na lata 2021-2025
11. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Brusy w 2021 roku
12. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brusy na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023
13. Gminny program dotacji dla spółek wodnych
14. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych
15. Program Promocji i Profilaktyki Zdrowia Gminy Brusy „Pomóż swemu sercu”

1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Brusy

Rada Miejska w Brusach w dniu 10 kwietnia 2008 roku Uchwałą NR XII/131/08 przyjęła program rozwoju Miasta i Gminy Brusy zawarty w dokumencie „Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Brusy do roku 2020”, której przepisy, zgodnie z *Uchwałą Nr XX/181/20 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brusy na lata 2021-2030, w tym trybu jej konsultacji*, zachowują aktualność do czasu przyjęcia nowego dokumentu tj. do dnia 22 września 2021 r.

Opiera się ona na wskazaniu zasadniczych celów i kierunków rozwoju Miasta i Gminy. Fundamentalnym założeniem wyjściowym strategii jest takie planowanie rozwoju miasta, które zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, stworzy podstawy do długofalowej poprawy jakości życia.

Wizja, priorytety oraz cele strategiczne i szczegółowe są wynikiem społecznej dyskusji nad przyszłością Miasta i Gminy Brusy. Cele strategiczne posiadają charakter ogólny i określają pożądane działania i dążenia, możliwe do zrealizowania w perspektywie najbliższych lat.

Wizja

Miasto i Gmina Brusy pożądanym miejscem zamieszkania o zrównoważonej i konkurencyjnej gospodarce

Priorytety, cele strategiczne i szczegółowe

➤ Społeczność

Rozwój społeczny i poprawa jakości życia są podstawowymi priorytetami rozwoju lokalnego. Mieszkańcy, będący największą wartością są najważniejszym adresem działań samorządu, którego zasadniczym zadaniem jest podnoszenie standardu życia oraz wzrost zadowolenia z miejsca zamieszkania.

- **Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy**
 - Unowocześnianie systemu wielostopniowej edukacji
- **Poprawa jakości i warunków zamieszkania**
 - Poprawa warunków mieszkaniowych i dostępności do infrastruktury technicznej
 - Poprawa estetyki i optymalizacja wykorzystania przestrzeni
 - Promocja zdrowego stylu życia
- **Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu**
 - Wspomaganie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- **Wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego, lokalnej tożsamości i kultury**
 - Wspieranie organizacji i inicjatyw społecznych
 - Wspieranie rozwoju instytucji i imprez kulturalnych
 - Wzrost roli Brus jako głównego centrum kultury kaszubskiej na terenie Zaborów

➤ Przedsiębiorczość

Rozwój przedsiębiorczości, w tym przetwórstwa, rolnictwa i turystyki jest zasadniczym czynnikiem warunkującym spełnienie podstawowych, bytowych potrzeb mieszkańców. Nowoczesna i dynamiczna gospodarka oraz przedsiębiorczy mieszkańcy stanowią bazę do wzrostu dobrobytu i poprawy sytuacji materialnej.

- **Rozwój sektora przedsiębiorstw**
 - Rozwój mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich firm
 - Wspieranie innowacyjności w gospodarce
 - Wsparcie przemysłu przetwórczego bazującego na lokalnych zasobach leśnych i rolnych
- **Wspieranie rozwoju rolnictwa**
 - Rozwój rolnictwa zrównoważonego / ekologicznego
 - Wspieranie przekształceń gospodarstw rolnych
- **Rozwój turystyki i rekreacji**
 - Wzrost potencjału turystycznego i tworzenie nowych produktów turystycznych
 - Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowej, turystycznej i rekreacyjnej

- Rozwój agroturystyki
- **Kreowanie marki ‘Brusy’**
 - Tworzenie systemu spójnej promocji miasta i gminy

➤ **Natura**

Środowisko przyrodnicze, a w szczególności miejscowe lasy, rzeki, jeziora, czyste powietrze, wraz ze światem roślinnym i zwierzęcym jest czynnikiem wyróżniającym miasto i gminę Brusy od wielu innych gmin i pozostaje jej największym atutem. Zrównoważone wykorzystanie lokalnych zasobów może przyczynić się do wzrostu konkurencyjności gminy, zarówno gospodarczej, jak i społecznej.

- **Ochrona środowiska przyrodniczego**
 - Podnoszenie świadomości ekologicznej
 - Ochrona i odnawianie walorów przyrodniczych
 - Inwestycje ograniczające szkodliwy wpływ gospodarki na środowisko
 - Ochrona rodzimej różnorodności gatunkowej

Podjęte działania w poszczególnych programach operacyjnych w 2021 roku przedstawiono w tabeli 11.

Tabela 11. Programy operacyjne i podjęte działania

Numer programu	Nazwa programu	Podjęte działania w roku 2021
1.	Oświata i wykształcenie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Powszechny dostęp do edukacji przedszkolnej: <ul style="list-style-type: none"> ○ Zwiększenie od 1 września 2021 r. liczby miejsc w edukacji przedszkolnej tj. w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych i punktach przedszkolnych dzięki czemu wychowaniem przedszkolnym objętych zostało 697 dzieci, w tym 96 w przedszkolu niepublicznym, w wieku od 3 do 6 lat, tj. 22 więcej niż w roku szkolnym 2020/2021. Dzięki skierowaniu 18 dzieci w wieku 3 lat do Samorządowego Żłobka w Brusach zapewniono wszystkim dzieciom zgłoszonym w trakcie przeprowadzonej rekrutacji do przedszkoli na rok szkolny 2021/2022 opiekę w gminnych jednostkach. We wrześniu 2021 r. 78 dzieci było objętych opieką w Samorządowym Żłobku w Brusach ➤ Poprawa bazy lokalowej: <ul style="list-style-type: none"> ○ W okresie ferii letnich i zimowych prowadzono remonty bazy lokalowej szkół i przedszkoli, których celem była poprawa warunków do nauki i pracy. Na ten cel wydatkowano kwotę ponad 290 tys. zł. Szkoły i przedszkola zostały również wyposażone w meble, sprzęty, oprogramowanie komputerowe oraz nowoczesne pomocy dydaktyczne na co przeznaczono 360 tys.. ➤ Programy dla uczniów wybitnie uzdolnionych: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Przyznanie w 2021 roku 74 uzdolnionym uczniom stypendium w ramach „Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z Terenu Gminy Brusy”.</i>
2.	Sport i turystyka	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizacja bazy sportowej i rekreacyjnej <ul style="list-style-type: none"> ○ Prace związane z przebudową Centrum Kultury i Biblioteki im. Jana Karnowskiego w Brusach ➤ Organizacja masowych i wyciecznych imprez sportowo - rekreacyjnych <ul style="list-style-type: none"> ○ FERIE Z SZACHAMI I WARCABAMI W CKB BRUSY (Chata Kaszubska) ○ Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Burmistrza Brus (sala sportowa)

		<p>Szkoły Podstawowej im. ks. kan. Bolesława Śledzia w Kosobudach)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ XXI Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Burmistrza Brus (sala sportowa SP w Brusach) ○ "KREATYWNIE MOBILNI". EKO POJAZDY NA DZIEŃ BEZ SAMOCHODU ○ Drużynowe mistrzostwa miejsko-gminne w strzelaniu z karabinka pneumatycznego ○ Zawody strzeleckie z broni pneumatycznej o Puchar Przewodniczącego Rady z okazji Dnia Kobiet (strzelnica przy zespole szkół w Brusach) ○ Turniej Piłki Nożnej z okazji Dnia Kobiet ○ Indywidualne Mistrzostwa w Tenisa Stołowego Mężczyzn (świetlica wiejska w Kosobudach) ○ VIII Turniej Tenisa Ziemnego o Puchar Burmistrza Brus (czerwiec – październik 2021) ○ Puchar Polski Okręgu Pomorskiego - w piłce nożnej (stadion miejski w Brusach) ○ Turniej Piłki Nożnej o Puchar Burmistrza Brus z okazji Jubileuszu 75-lecia MLKS "Tęcza" Brusy ○ "Nolepi na kole" ➤ Wspieranie inicjatyw sportowych <ul style="list-style-type: none"> ○ Perła Czyczkowy – treningi i rozgrywki - Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Czyczkowy „Zaboracy” ○ Gminna Liga Piłki Nożnej Szkół Podstawowych Gminy Brusy - Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Czyczkowy „Zaboracy” ○ Rozgrywki piłki nożnej - PZPN (klasa okręgowa, klasa B – 5 drużyn, drużyny juniorskie Junior B, Junior C1, Orlik E, Żak F, Skrzat G) ○ Rozgrywki piłki nożnej dziewcząt z gminy Brusy - Uczniowski Klub Sportowy „GRYF” ○ E-sportowe Brusy - 2 turnieje esportowe w Counter Strike Global Offensive - Stowarzyszenie Pasjonatów Sportów Elektronicznych ○ Współzawodnictwo sportowe w piłce nożnej seniorów i juniorów oraz prowadzenie systematycznego szkolenia dzieci i młodzieży - Miejski Ludowy Klub Sportowy „TĘCZA” ○ Lekkoatletyka dla każdego (lekkoatletyczne czwartki) – Uczniowski Klub Sportowy „GRYF” ○ Sokół Lubnia – treningi i rozgrywki - Klub Sportowy „SOKÓŁ” Lubnia ○ Obóz szkoleniowy i treningi otwarte KSPZ Szara Wilczyca ○ Brda Wielkie Chelmy w rozgrywkach piłki nożnej - Temis - Brda ○ Wakacje z piłką - Stowarzyszenie Lokalnej Salezjańskiej Organizacji Sportowej ○ Organizacja zajęć z piłki nożnej dla dzieci z Gminy Brusy - Stowarzyszenie Lokalnej Salezjańskiej Organizacji Sportowej ○ Obóz szkoleniowy KSPZ Szara Wilczyca i organizacja treningów otwartych - Klub Sportowy Psich Zaprzęgów „Szara Wilczyca” ○ XXV Bieg Gryfa – SP nr 1 im. Jana Pawła II w Brusach ○ Amatorskiej Ligi Piłki Siatkowej Kobiet - Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji LOWE ○ 40-lecie Klubu Sportowego Orkan Huta ○ III Turniej Buczki w Brusach (stadion miejski w Brusach) ○ XIV ZABORSKI TURNIEJ PETANQUE ○ Maraton Kaszëbë Runda 2021 ○ „Orlen z podwórka na bieżnię” ➤ Zintegrowany System Promocji i Informacji Turystycznej <ul style="list-style-type: none"> ○ Strona internetowa www.brusy.pl dostosowana do standardu VCAG 2.1 ○ Wysyłka newslettera za pośrednictwem nowej strony ○ powiadamianie SMS
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wspieranie lokalnych produktów turystycznych <ul style="list-style-type: none"> ○ Ulotki i foldery promocyjne ○ Informacja turystyczna: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Urząd Miejski w Brusach – Wydział Komunikacji Społecznej ✓ Chata Kaszubska w Brusach-Jagliach ➤ Rozwój agroturystyki <ul style="list-style-type: none"> ○ Dostarczanie ulotek i folderów promocyjnych do poszczególnych gospodarstw agroturystycznych ○ Aktualizowanie bazy teleadresowej do poszczególnych punktów, m.in. na stronie internetowej i fb
3.	Bezpieczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bezpieczne drogi i wody <ul style="list-style-type: none"> ○ budowa i modernizacja dróg gminnych; ○ budowa oświetlenia przy drogach gminnych. ➤ PREWENCJA KRYMINALNA I POŻAROWA <ul style="list-style-type: none"> ○ Stała współpraca z Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Chojnicach, Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku; Komendą Powiatową Policji w Chojnicach; Komendą Powiatową Państwowej Straży pożarnej w Chojnicach w ramach stałego monitoringu prognozy pogody na terenie powiatu chojnickiego oraz przekazywania informacji w przypadku wystąpienia niebezpiecznych zjawisk pogodowych oraz ich następstw. ○ doposażenie jednostek OSP w umundurowanie i sprzęt pożarniczy; ➤ CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO <ul style="list-style-type: none"> ○ zakup sprzętu do magazynu OC do zabezpieczenia schronienia osobom poszkodowanym w wyniku zdarzeń losowych; ○ zakup środków i materiałów do ochrony osobistej, dezynfekcji osób, przedmiotów i pomieszczeń oraz izolacji osób w kwarantannie w ramach zapobiegania przed rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19; ○ stała współpraca ze służbami (Policja, jednostki OSP oraz służba zdrowia) w celu poprawy sytuacji epidemicznej w Gminie Brusy; ○ przekazywanie informacji i edukacja mieszkańców poprzez stronę internetową www.brusy.pl w temacie epidemii koronawirusa SARS-CoV-2.
4.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i zdrowie	<p>Realizacja działań odbywała się w ramach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok, ➤ Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025, ➤ Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brusy na lata 2021-2030, ➤ Programu Promocji i Profilaktyki Zdrowia Gminy Brusy „Pomóż swemu sercu” na lata 2020-2022 (w zakresie szczepień ochronnych przeciwko grypie dla osób powyżej 65. roku życia), ➤ Roczno Programu Współpracy Gminy Brusy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021, <u>Ponadto z zaistniała sytuacja epidemiczna:</u> ➤ organizacji transportu do punktu szczepień przeciwko wirusowi SARS-Cov-2 oraz utrzymania telefonicznego punktu zgłoszeń potrzeb transportowych (zgodnie z <i>Decyzją Wojewody Pomorskiego z dnia 12 stycznia 2021r. w sprawie organizacji transportu</i>), ➤ promocji szczepień przeciw COVID-19 (zgodnie z <i>Decyzją Wojewody Pomorskiego z dnia 10 czerwca 2021r. w sprawie podjęcia działań promocyjnych, w tym, organizacyjnych, technicznych lub organizacyjno-technicznych, mających na celu zwiększenie liczby mieszkańców poddających się szczepienia przeciw COVID-19</i>)
5.	Mieszkania i rewitalizacja	<p>Prace remontowe wykonane w 2021 r. w budynkach komunalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Brusy, 2-go Lutego 12 - wymiana stolarki okiennej,

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brusy, ul. Szkolna 18 – remont pokrycia dachowego i orynnowania, ➤ Huta 15- remont lokalu mieszkalnego, ➤ Leśno, ul. Królowej Marii Ludwicy 2 - remont instalacji wod.kan. wraz z wymianą bojlera cwu. <p>Wykonane remonty w świetlicach wiejskich w roku 2021:</p> <p>Prace remontowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Małe Chełmy - wykonanie instalacji ogrzewania elektrycznego oraz wymianę podłóg i malowanie świetlicy, ➤ Małe Glišno - wykonanie sufitu podwieszanego OWA, remont instalacji elektrycznej, wykonanie wentylacji, malowanie świetlicy, ➤ Kosobudach, Lubnia - malowanie pomieszczeń ➤ Czapiewice, Lubnia - wykonanie przyłącza zasilania awaryjnego, ➤ Czyczkowy – remont korytarza i szatni w zakresie: wymiana podłóg, malowanie, ➤ Zalesie – malowanie podłogi. <p>Doposażenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Leśno: kuchenka ceramiczna , taboret gazowy i garnki, ➤ Czyczkowy: kuchenka ceramiczna i mikrofalówka, ➤ Czarniż: lampki choinkowe, ➤ Męcikał: roleta wewnętrzna.
6.	Drogi i infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa drogi Brusy-Jagle – Żabno ➤ Budowa ulic Osiedla Słonecznego w Brusach <p>Wykonano:</p> <p>2020 r. ul. Akacyjowa wraz z łącznikiem do ul. Słonecznej</p> <p>2021 r. ul. Kwiatowa, ul. Różana z łącznikami do ul. Słonecznej</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa ulicy Polnej w Brusach ➤ Budowa ulicy Długiej w Męcikale ➤ Dokumentacja projektowa budowy ulic Jodłowej, Klonowej i Dębowej w Brusach ➤ Dokumentacja projektowa budowy ulicy Polnej w Zalesiu ➤ Dokumentacja projektowa przebudowy przejść dla pieszych w Brusach (ul. Armii Krajowej i Ogrodowa) ➤ Dokumentacja projektowa budowy oświetlenia drogowego sołectwo Leśno w miejscowości Kaszuba
7.	Rolnictwo i ochrona środowiska	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gmina Brusy w sposób ciągły wdraża „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brusy na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023”. ➤ Prowadzone są pomiary temperatury powietrza, wilgotności, ciśnienia oraz stężenia pyłów zawieszonych PM2,5 oraz PM10 w mieście Brusy – czujnik zamontowany na budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Brusach. ➤ Prowadzono edukację ekologiczną w zakresie wdrożenia nowych zasad prawidłowej segregacji odpadów u źródła. ➤ Gmina Brusy osiągnęła wszystkie wymagane poziomy recyklingu i odzysku zebranych odpadów. ➤ Prowadzono edukację ekologiczną w zakresie wdrażania uchwał antyśmogowych dla województwa pomorskiego. ➤ Prowadzono kampanię informacyjną oraz przyjmowano deklaracje do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.
8.	Wsparcie przedsiębiorczości	<p>W 2021 roku utrzymywała się korzystna tendencja na rynku pracy pomimo nasilającej się pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 – duża liczba ofert pracy oraz mała liczba bezrobotnych (502 osób na koniec roku, w tym 339 kobiet).</p> <p>Gmina Brusy wspierała rozwój przedsiębiorczości w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ utrzymanie korzystnych stawek podatków lokalnych, ➤ informowanie o szkoleniach, kursach, targach, ➤ informowanie o możliwościach pozyskania funduszy zewnętrznych na rozpoczęcie bądź rozwój działalności, ➤ poprawa warunków transportowych i komunikacyjnych poprzez rozbudowę infrastruktury drogowej i rowerowej na terenie gminy -

		<p>budowa infrastruktury drogowej stwarza warunki do rozwoju przedsiębiorczości w rejonie realizowanych inwestycji, zwiększa dostępność terenów dotychczas niezagospodarowanych, a atrakcyjnych inwestycyjnie, poprawia warunki funkcjonowania oraz ułatwia rozwój istniejących podmiotów gospodarczych,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ udzielanie informacji dot. ustawy z 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1752); ➤ uczestnictwo w projekcie pn. "Podniesienie standardów obsługi inwestora w województwie pomorskim", realizowanym przez Pomorską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w Słupsku. W efekcie przeszkolone zostały 3 osoby w zakresie standardu obsługi inwestora. Została również przygotowana prezentacja oferty inwestycyjnej, która została wprowadzona do Generatora Ofert Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu.
9.	Promocja, kultura i tożsamość	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Głównymi kanałami komunikacji Gminy Brusy z mieszkańcami oraz turystami są: dostosowana do wymogów VCAG strona internetowa www.brusy.pl, TVK Brusy, profil Miasto i Gmina Brusy na www.facebook.com oraz www.youtube.com. Ponadto, w celach informacyjnych wykorzystywany jest system do wysyłki wiadomości tekstowych sms oraz newsletter. ➤ W 2021 r. Centrum Kultury w Brusach kontynuowało zajęcia w formie stacjonarnej, jednak ze względu na remont siedziby odbywały się one w budynku szkoły podstawowej nr 1 w Brusach ➤ W okresie od czerwca do sierpnia Chata Kaszubska, w reżimie sanitarnym, obiekt odwiedziło blisko 2 tys. osób z całej Polski. Ponadto w ciągu roku zorganizowano 94 warsztaty regionalne, w których uczestniczyło 1667 dzieci i młodzieży. ➤ Prowadzona jest stała współpraca z następującymi organizacjami: LGD Sandry Brdy, LGR Morenka oraz Promocją Regionu Chojnickiego, w ramach której przekazywane są materiały promocyjne na wspólne stoiska na targach turystycznych - w wyjątkowych sytuacjach, na prośbę turystów wysyłane są materiały promocyjne drogą pocztową;.

W dniu 22 września 2021 r. Rada Miejska w Brusach Uchwałą Nr XXVIII/226/21 przyjęła „Strategię Rozwoju Miasta i Gminy Brusy na lata 2021-2030”.

Nowo opracowany dokument powstał w celu stworzenia dla gminy kierunku, w jakim powinna planować swój rozwój, realizować istniejące i przyszłe zadania, co w konsekwencji ma prowadzić do poprawy jakości życia mieszkańców. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Brusy na lata 2021- 2030, wspólnie ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego oraz innymi dokumentami strategicznymi, ma za zadanie tworzyć kompletny obraz rozwoju gminy.

Wizja przedstawiona w dokumencie to: „Miasto i Gmina Brusy miejscem o wysokim potencjale rozwoju społeczno-gospodarczego, gdzie wykorzystuje się istniejące walory kulturowe i środowiskowe przy szerzeniu zasady partycypacji społecznej”.

Określa on 3 cele strategiczne:

1. Sprawna i kompletna infrastruktura.
2. Zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy
3. Atrakcyjna przestrzeń dla mieszkańców i turystów.

„Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Brusy na lata 2021-2030” działa długofalowo i dzięki określeniu ww. celów strategicznych, ma za zadanie pełnić funkcję warunkującą nie tylko sam rozwój gminy w danych okresach czasowych, ale tworzyć spójną całość, na którą mają wpływ czynniki zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne.

2. Wieloletni Program Współpracy Gminy Brusy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2017 - 2020

Wieloletni Program Współpracy Gminy Brusy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2017 - 2020 został przyjęty 30 marca 2017 roku uchwałą Rady Miejskiej w Brusach Nr XVIII/179/17. Uchwałą Nr XXI/202/17 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 4 sierpnia 2017 roku wprowadzono zmiany do przedmiotowego Programu wydłużając okres obowiązywania do 2021 roku. Możliwość uchwalenia tegoż programu wynika z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Podstawowym założeniem Programu jest poprawa jakości życia i zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców gminy oraz wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez budowanie partnerstwa między administracją publiczną a organizacjami.

Współpraca Gminy Brusy z organizacjami pozarządowymi obejmuje wsparcie o charakterze finansowym oraz pozafinansowym.

Charakter finansowy współpracy Gminy Brusy w 2021 roku odbywał się poprzez wspieranie realizacji zadań publicznych w ramach:

1. otwartych konkursów ofert ogłaszanych przez Burmistrza Brus,
2. trybu pozakonkursowego (art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie)

i obejmował zadania z zakresu:

- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.

W 2021 roku na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w otwartych konkursach ofert oraz „trybie pozakonkursowym” we wszystkich w/w zakresach obejmujących finansowy charakter współpracy Gmina Brusy przeznaczyła 246.400,00 zł.

Burmistrz Brus 8 października 2020 roku ogłosił Otwarty Konkurs Ofert na realizację zadań publicznych Gminy Brusy w latach 2020 – 2021 z zakresu dofinansowania wkładu własnego do projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych mieszczących się w sferze z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, w którym udział wzięła jedna organizacja pozarządowa. Zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza Brus nr 173/20 z 16 listopada 2020 roku przyznano dotację Stowarzyszeniu Grupie Młodych Archeologów z Brus na realizację zadania publicznego pn. „Być jak Shekaspere” w kwocie 17.375,00 zł, w tym: 5.700,00 zł na 2020 r. oraz 11 675,00 zł na 2021 r. Wszystkie przeznaczone na 2021 r. środki w ramach zawartej na w/w zadanie umowy zostały wykorzystane.

Zgodnie z art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.) oraz na podstawie uchwały Nr XXIV/209/13 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji w 2021 roku przedłożono do konsultacji 18 projektów uchwał aktów prawa miejscowego.

3. Roczny Program Współpracy Gminy Brusy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020

Roczny Program Współpracy Gminy Brusy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021 został przyjęty 20 listopada 2020 roku uchwałą Rady Miejskiej w Brusach Nr XIX/173/20. Obowiązek uchwalenia tegoż programu wynika z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Podstawowym założeniem Programu jest poprawa jakości życia i zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców gminy oraz wzmacnianie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez budowanie partnerstwa między administracją publiczną a organizacjami.

Konsultowany z organizacjami pozarządowymi Program współpracy na rok 2021 określił płaszczyznę działania Gminy Brusy z tymi organizacjami, które obejmowały:

1. wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działań;
2. udział przedstawicieli organizacji w pracach komisji konkursowych w celu opiniowania ofert złożonych w otwartych konkursach ofert;
3. wzmacnianie instytucjonalne organizacji (szkolenia, konsultacje, konferencje);
4. konsultowanie z organizacjami projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
5. promowanie działalności organizacji pozarządowych;
6. prowadzenie serwisu internetowego dla organizacji pozarządowych na stronie internetowej Miasta i Gminy Brusy;
7. obejmowanie patronatem przez władze Miasta i Gminy Brusy projektów i inicjatyw realizowanych przez organizacje;
8. udzielanie rekomendacji organizacjom współpracującym z Gminą;
9. zawieranie partnerstwa w celu realizacji projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych;
10. wspólne opracowywanie i realizacja projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych;
11. użyczanie sprzętu, udostępnianie lokali;
12. aktualizacja Mapy Aktywności organizacji pozarządowych, zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza Brus Nr 469/05 z dnia 23 września 2005 roku.

Na koniec 2021 roku na terenie Gminy Brusy funkcjonowały 34 organizacje pozarządowe, 14 jednostek ochotniczych straży pożarnych oraz 8 kół gospodyń wiejskich. Posiadają one różny status prawny oraz różne cele statutowe. Są wśród nich stowarzyszenia zarejestrowane w KRS, kluby sportowe, stowarzyszenia zwykłe, fundacje, organizacja katolicka, uczniowski klub sportowy, organizacja rolnicza, oddziały bądź koła terenowe organizacji.

Program współpracy Gminy Brusy z organizacjami pozarządowymi szczegółowo określa obszary, w ramach, których realizowane są zadania przekazywane przez Gminę organizacjom pozarządowym. Zakres tych zadań obejmuje zadania priorytetowe, do których należą:

- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym,
- promocja i organizacja wolontariatu,
- działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,

- ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 295, z późn. zm.).

Współpraca finansowa Gminy Brusy w 2021 roku odbywała się poprzez wspieranie realizacji zadań publicznych w ramach:

1. otwartych konkursów ofert ogłaszanych przez Burmistrza Brus,
2. trybu pozakonkursowego (art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie)

i obejmowała zadania z zakresu:

- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.

Otwarte konkursy ofert prowadzone były przez merytorycznie odpowiedzialnego za realizację zadań Pełnomocnika Burmistrza Brus ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami.

Burmistrz Brus powołał Komisje Konkursowe, których zadaniem było opiniowanie złożonych przez organizacje pozarządowe ofert, a także podanie propozycji przyznania dotacji. Komisja w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, oraz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej złożona była z jednego przedstawiciela organizacji pozarządowych oraz czterech przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Brusach.

Zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego

W ramach Otwartego Konkursu Ofert na realizację zadań publicznych ogłoszonego przez Burmistrza Brus 14 grudnia 2020 roku udział wzięło 5 organizacji pozarządowych, które złożyły 6 ofert. Zgodnie z *Zarządzeniem Burmistrza Brus nr 27/21 z 5 lutego 2021 roku* przyznano dotacje na realizację 6 zadań publicznych na łączną kwotę 35.400,00 zł.

Kwotę 9 325,00 zł przeznaczono na realizację zadań w tzw. trybie pozakonkursowym, tj. art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Natomiast środki w wysokości 11 675 zł zarezerwowano na realizację zadania wieloletniego rozpoczętego w 2020 roku.

Tabela 12. Przyznane dotacje na zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego

Lp.	Organizacja	Nazwa projektu	Kwota dotacji
1.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Czyczkowy „Zaboracy”	Młodzi aktorzy w Gminie Brusy	4 000,00 zł
2.	Zaborskie Towarzystwo Naukowe	Wydanie biuletynu Ziemia Zaborska nr 14/2021	6 500,00 zł
3.	Zaborskie Towarzystwo Naukowe	XVII Ogólnopolski Plener Artystyczny Męcikał 2021 dla artystów profesjonalnych, amatorów i twórców niepełnosprawnych połączony z warsztatami plastycznymi dla dzieci i młodzieży. Wystawy poplenerowe	4 500,00 zł
4.	Zrzeszenie Kaszubsko – Pomorskie Oddział w Brusach	Popularyzacja kaszubszczyzny poprzez organizację cyklu konkursów	12 000,00 zł
5.	Stowarzyszenie Sympatyków Kultury „Folknij se”	Organizacja obozu artystyczno – szkoleniowego dla dzieci i młodzieży z Zespołu Pieśni i Tańca „Krëbane” z Centrum Kultury i Biblioteki im. Jana Karnowskiego w Brusach	7 000,00 zł

6.	Koło Gospodyń Wiejskich w Skoszewie „Skoszewianki”	Cykl imprez kulturalnych pn. „Skoszewianki integrują społeczność wiejską Gminy Brusy”	1 400,00 zł
Ogółem:			35 400,00 zł

Zrzeszenie Kaszubsko – Pomorskie Oddział w Brusach mając na uwadze obowiązujące ograniczenia i zasady bezpieczeństwa zrezygnowała z realizacji zadania co skutkowało koniecznością zwrotu funduszy w kwocie 12.000,00 zł. Pozostałe środki w ramach zawartych 5 umów na realizację w/w zadań zostały wykorzystane.

Zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej

W ramach Otwartego Konkursu Ofert na realizację zadań publicznych ogłoszonego przez Burmistrza Brus 14 grudnia 2020 roku udział wzięło 10 organizacji pozarządowych, które złożyły 14 ofert. Zgodnie z *Zarządzeniem Burmistrza Brus nr 27/21 z 5 lutego 2021 roku* przyznano dotacje na realizację 14 zadań publicznych na łączną kwotę 182.000,00 zł.

Kwotę 8 000,00 zł przeznaczono na realizację zadań w tzw. trybie pozakonkursowym, tj. art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Tabela 13. Przyznane dotacje na zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej

Lp.	Organizacja	Nazwa projektu	Kwota dotacji
1.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Czyczkowy „Zaboracy”	Perła Czyczkowy – treningi i rozgrywki	6 500,00 zł
2.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Czyczkowy „Zaboracy”	Gminna Liga Piłki Nożnej Szkół Podstawowych Gminy Brusy	4 500,00 zł
3.	Stowarzyszenie Pasjonatów Sportów Elektronicznych	E-sportowe Brusy	6 000,00 zł
4.	Miejski Ludowy Klub Sportowy „TĘCZA”	Współzawodnictwo sportowe w piłce nożnej seniorów i juniorów oraz prowadzenie systematycznego szkolenia dzieci i młodzieży	90 000,00 zł
5.	Klub Sportowy „SOKÓŁ” Lubnia	Sokół Lubnia – treningi i rozgrywki c.d.	6 500,00 zł
6.	Uczniowski Klub Sportowy „GRYF”	Rozgrywki piłki nożnej dziewcząt z gminy Brusy	4 500,00 zł
7.	Uczniowski Klub Sportowy „GRYF”	Lekkoatletyka dla każdego	9 000,00 zł
8.	Uczniowski Klub Sportowy „GRYF”	Białe szaleństwo	7 300,00 zł
9.	Temis - Brda	Brda Wielkie Chełmy w rozgrywkach piłki nożnej	6 500,00 zł
10.	Stowarzyszenie „Ziemia Zaborska” w Leśnie	Promocja piłki nożnej wśród młodzieży wiejskiej – Rozgrywki piłkarskie seniorów w sezonie 2021 Klasa „B” „Grom” Leśno, Pomorskiego Związku Piłki Nożnej	6 500,00 zł
11.	Stowarzyszenie Lokalnej Salezjańskiej Organizacji Sportowej	Wakacje z piłką	7 200,00 zł
12.	Stowarzyszenie Lokalnej Salezjańskiej Organizacji Sportowej	Organizacja zajęć z piłki nożnej dla dzieci z Gminy Brusy	19 000,00 zł
13.	Klub Piłkarski „ORKAN” Huta	Rozgrywki B Klasy Seniorów	6 500,00 zł
14.	Klub Sportowy Psich Zaprzęgów „Szara Wilczyca”	Obóz szkoleniowy KSPZ Szara Wilczyca i organizacja treningów otwartych	2 000,00 zł
Ogółem:			182 000,00 zł

Uczniowski Klub Sportowy „GRYF” ze względu na obowiązujące obostrzenia oraz niekorzystne warunki atmosferyczne nie złożył dokumentów niezbędnych, w związku z czym nie było możliwości przygotowania i podpisania umowy na realizację zadania pn. „Białe szaleństwo”. Po zakończeniu realizacji zadań okazało się, że dwie organizacje pozarządowe nie wykorzystały wszystkich środków w ramach podpisanych umów, co skutkowało koniecznością zwrotu niewydatkowanych funduszy w kwocie 620,57 zł.

Zadania z zakresu dofinansowania wkładu własnego do projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych

Do Otwartego Konkursu Ofert na realizację zadań publicznych ogłoszonego przez Burmistrza Brus 8 października 2020 roku przystąpiła 1 organizacja pozarządowa, która złożyła ofertę. Zgodnie z *Zarządzeniem Burmistrza Brus nr 173/20 z 16 listopada 2020 roku* przyznano dotację na realizację w/w zadania publicznego na kwotę 17.375,00 zł, w tym: 5.700,00 zł na 2020 r. oraz 11 675,00 zł na 2021 r.

Tabela 14. Przyznane dotacje na zadania z zakresu dofinansowania wkładu własnego do projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych

Lp.	Organizacja	Nazwa projektu	Kwota dotacji
1.	Stowarzyszenie Grupa Młodych Archeologów z Brus	Być jak Shekaspere	11 675,00 zł

Wszystkie przeznaczone na 2021 r. środki w ramach zawartej na w/w zadanie umowy wieloletniej zostały wykorzystane.

Zadania realizowane w trybie pozakonkursowym – w ramach artykułu 19a

W 2021 roku 3 organizacje pozarządowe złożyły oferty na realizację zadań publicznych w ramach art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tryb pozakonkursowy) na kwotę 9.800,00 zł, które uznano za celowe i na ich realizację podpisano umowy.

Tabela 15. Przyznane dotacje na zadania realizowane w trybie pozakonkursowym - w ramach artykułu 19a

Lp.	Organizacja	Nazwa projektu	Kwota dotacji
1.	Fundacja im. Józefa i Jadwigi Chełmowskich	Powiew świeżości w skansenie – integracja lokalnej społeczności w działaniu na rzecz odświeżenia budynków i ogrodu w skansenie	5 400,00 zł
2.	Klub Piłkarski „ORKAN” Huta	Jubileusz 40-lecia Klubu Piłkarskiego: ORKAN” Huta	2 000,00 zł
3.	Regionalne Centrum Wolontariatu w Słupsku	Partnerstwo dla aktywności senioralnej	2 400,00 zł
Ogółem:			9 800,00 zł

Wszystkie środki w ramach zawartych na w/w zadania umów zostały wykorzystane.

W ramach Otwartego Konkursu Ofert ogłoszonego przez Burmistrza Brus realizację zadań publicznych zlecono 14 organizacjom pozarządowym. Ponadto z tzw. trybu pozakonkursowego, tj. art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie skorzystały 3 organizacje. Powyższe podmioty realizowały na przestrzeni całego 2021 roku łącznie 22 zadania publiczne skierowane do różnych środowisk i grup społecznych.

Realizacja 1 zadania publicznego nie doszła do skutku z powodu obowiązujących ograniczeń spowodowanych panującą pandemią koronawirusa SARS-CoV-2.

Przy realizacji wszystkich ubiegłorocznych zadań uczestniczyło kilkaset osób. Ciężko natomiast stwierdzić jest liczbę beneficjentów wszystkich wymienionych zadań ze względu na różnorodność prowadzonych działań.

Zainteresowanie ze strony organizacji pozarządowych otwartymi konkursami ofert było bardzo duże. W 2021 roku w otwartym konkursie ofert organizacje pozarządowe w 20 złożonych ofertach aplikowały łącznie o 312 753,00 zł w tym z zakresu:

- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 256 170,00 zł w ramach planowanych 190 000,00 zł na realizację zadań;
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 56 583,00 zł w ramach planowanych 50 400,00 zł na realizację zadań.

Ponadto w ofercie złożonej w trybie określonym w art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie organizacje aplikowały o środki w wysokości 9 800,00 zł.

Wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności współdziałaniu odbywają się za pomocą różnych form korespondencji, w tym także poprzez posiadaną bazę adresów poczty elektronicznej oraz umieszczanie informacji na stronie internetowej Miasta i Gminy Brusy. W ramach wzmacniania kontaktów z organizacjami pozarządowymi ich przedstawiciele zapraszani są na różnego rodzaju szkolenia, konsultacje i konferencje.

Pracownicy poszczególnych wydziałów Urzędu Miejskiego w Brusach udzielają szczegółowych informacji oraz pomocy merytorycznej przy rozwiązywaniu problemów, pomagają także w aplikowaniu o środki zewnętrzne.

Gmina Brusy udziela rekomendacji organizacjom współpracującym, które ubiegają się o dofinansowanie ze źródeł pozabudżetowych – rekomendacje udzielane są na podstawie zgłaszanej prośby przez zainteresowane podmioty. Zawierane zostają także umowy partnerskie z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań publicznych współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych.

Gmina Brusy rokrocznie wspólnie z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami organizuje w ciągu roku cykl imprez i konkursów, jednak ze względu na panującą pandemię koronawirusa SARS-CoV-2 i spowodowane nią obostrzenia w 2021 roku odstąpiono od podejmowania jakichkolwiek przedsięwzięć.

Mapa aktywności organizacji pozarządowych w gminie Brusy

Mapa 2. Mapa aktywności organizacji pozarządowych w gminie Brusy

4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok przyjęty został uchwałą nr XIX/176/20 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 20 listopada 2020r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok.

W dokumencie tym ujęto zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii na terenie miasta i gminy Brusy. Jego nadrzędny cel stanowiło zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Cele szczegółowe to:

1. Zwiększenie dostępności do instytucji wspomagających proces leczenia oraz rehabilitacji osób nadużywających substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin.
2. Redukcja szkód spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych, w szczególności alkoholu.
3. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej co do skutków używania substancji psychoaktywnych.
4. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników instytucji wchodzących w skład zespołów do działań interdyscyplinarnych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy.

Wskaźnikami wykonania celu były m.in. liczba udzielonych porad/konsultacji w Punkcie konsultacyjnym, działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku z wdrażaniem procedury zobowiązania do leczenia odwykowego (w tym ilość przeprowadzonych kontroli w zakresie przestrzegania warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych), liczba zrealizowanych programów profilaktycznych i zajęć dla dzieci i młodzieży, liczba przeprowadzonych kampanii, liczba zorganizowanych/ współorganizowanych imprez profilaktycznych, liczba zorganizowanych pozalekcyjnych zajęć sportowych (w tym liczba osób w nich uczestniczących), a także ilość rozdyskrebowanych materiałów informacyjno-profilaktycznych.

Pomimo pandemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2 i tym samym częściowemu ograniczeniu pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych - z godnie z obowiązującą procedurą – realizowano wnioski i prowadzono procedurę zobowiązania osób do leczenia odwykowego.

Ponadto:

- utrzymano na dotychczasowym poziomie dyżury specjalistów w **Punkcie konsultacyjnym** oferującym, w tych trudnym dla ogółu społeczeństwa czasie, **pomoc terapeutyczną, psychologiczną oraz prawną**. W Punkcie pracowało łącznie 6 specjalistów: 3 psychologów, 2 terapeutów ds. uzależnień oraz 1 radca prawny. Udzielili oni łącznie 1.241- osobo/porad indywidualnych (poradnictwo, co do zasady odbywało się w formie stacjonarnej),
- terapeuci ds. uzależnień w okresie maj – wrzesień 2021 prowadzili grupę wsparcia dla osób uzależnionych, której celem było omówienie i przepracowanie zasad 12 kroków

AA- jako przygotowanie w/w osób do stworzenia na terenie naszej gminy Wspólnoty Anonimowych Alkoholików,

- zorganizowano 2 konkursy profilaktyczne o zasięgu gminnym (Gminny Konkurs Piosenki, na który wpłynęły 22 zgłoszenia oraz Gminny Konkurs Plastyczny, w którym oceniono 17 prac),
- po powrocie szkół do pracy w trybie stacjonarnym dofinansowano zakup sprzętu sportowego (w ramach pozalekcyjnych zajęć sportowych) oraz realizację imprez profilaktycznych z okazji Dnia Dziecka,
- przeprowadzono szkolenie **18 nauczycieli** z terenu miasta i gminy Brusy jako przyszłych realizatorów **rekomendowanego programu profilaktyki uniwersalnej UNPLUGGED**, Ponadto programem objęto 68 uczniów i 4 nauczycieli Szkoły Podstawowej im. TOW „Gryf Pomorski” w Lubni oraz 88 uczniów i 5 nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 2 w Brusach.
- we wrześniu 2021r. **działalność rozpoczęła świetlica opiekuńczo – specjalistyczna, która realizuje zadania** o charakterze socjoterapeutycznym i aktywizująco-profilaktycznym. W 2021 r. z zajęć w placówce skorzystało 15 dzieci w wieku od 7-15 roku życia.

Trwająca pandemia spowodowała ograniczenia realizacji Programu, co znalazło odzwierciedlenie w następujących działaniach:

- zrezygnowano z realizacji szeregu programów profilaktycznych realizowanych w szkołach,
- ograniczono realizację kampanii społecznych,
- zrezygnowano z organizacji wypoczynku letniego dla dzieci oraz gminnych obchodów Dnia dziecka,
- zrezygnowano z kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

5. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Brusy na lata 2021-2030

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Brusy na lata 2021-2030 została przyjęta uchwałą Nr XXX/234/21 z dnia 30 listopada 2021r. Misją strategii jest poprawa warunków i jakości funkcjonowania mieszkańców Gminy Brusy w wymiarze indywidualnym, rodzinnym i społecznym. Ze względu na krótki okres obowiązywania strategii nie badano wskaźników osiągnięcia celów strategii.

6. Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021

W Programie Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021, którego celem ma być rozwój spójnego i kompleksowego systemu wspierania rodzin, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, przewidziano realizację następujących zadań:

wzmocnienie roli i funkcji rodziny, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin oraz intensyfikacja działań interdyscyplinarnych na rzecz rodzin przeżywających trudności. Najważniejsze wskaźniki wykonania celu Programu dotyczą:

Tabela 16. Wskaźniki realizacji Programu Wspierania Rodziny

Wskaźnik realizacji	Wartość wskaźnika
Liczba asystentów	1
Liczba rodzin, które objęto wsparciem asystenta rodziny	11
Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	38
Wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	122 014 zł
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	15
Liczba placówek wsparcia dziennego	1
Liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą placówek wsparcia dziennego	15

Wskaźniki te ukazują rosnące koszty związane z pokryciem pobytu dzieci z terenu miasta i gminy Brusy w pieczy zastępczej (partycypacja gminy w kosztach umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej wzrasta wraz z czasookresem umieszczenia dziecka w pieczy). W 2021 r. osiągnięto wskaźnik dot. utworzenia placówki wsparcia dziennego, w której pomoc otrzymuje 15 dzieci. Pozostałe wskaźniki pozostają na niezmiennym lub przybliżonym poziomie do lat poprzednich.

7. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025

W Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2021-2025, którego celem jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy poprzez stworzenie spójnego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc, zaplanowano działania oscylując wokół zadań dotyczących zapewnienia wsparcia osobom oraz rodzinom dotkniętym przemocą domową, zapobiegania stosowania przemocy, podnoszenia świadomości mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz sposobów przeciwdziałania temu zjawisku. Kluczowe wskaźniki wykonania celu Programu dotyczą:

Tabela 17. Wskaźniki realizacji programu przeciwdziałania przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Wskaźnik realizacji	Wartość wskaźnika
Liczba warsztatów edukacyjno – psychologicznych skierowanych do kobiet doznających przemocy w rodzinie	0

Liczba wskazań do kontaktu z terapeutą ds. uzależnień	12
Liczba osób objętych pomocą zespołu interdyscyplinarnego	166
Liczba osób korzystających z pomocy specjalistycznej w ramach Punktu Konsultacyjnego	1241 osobo/porad
Liczba programów korekcyjno - edukacyjnych	0
Liczba uczestników programów korekcyjno-edukacyjnych	0
liczba szkoleń, warsztatów, konferencji dla osób, służb zajmujących się zawodowo problemem przemocy w rodzinie	5
Liczba uczestników tych szkoleń, warsztatów, konferencji	23

W 2021 r. nie zostały osiągnięte wskaźniki w zakresie liczby warsztatów edukacyjno – psychologicznych skierowanych do kobiet doznających przemocy w rodzinie, liczby programów korekcyjno-edukacyjnych w znacznym stopniu poprzez pandemię COVID-19, ale także z powodu słabej motywacji osób uwikłanych w przemoc do szukania pomocy grupowej.

8. Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Brusy

Na terenie Gminy Brusy obowiązuje Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Brusy na lata 2021 – 2024, który został uchwalony przez Radę Miejską w Brusach Uchwałą nr XXI/252/21 z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Brusy na lata 2021-2024” (opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego w dniu 8 lutego 2022 r. pod pozycją 419). Realizację programu rozpoczęto w 2021 r. Program zawiera podstawę prawną opracowania, uwarunkowania prawne ochrony i opieki nad zabytkami w Polsce, uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego, ocenę stanu dziedzictwa kulturowego Gminy Brusy, założenia programowe i narzędzia realizacji, a także zasady oceny realizacji i źródła finansowania. Poza powyższym znajdują się w nim fotografie oraz aneksy z wykazami: zabytków w rejestrze zabytków nieruchomości, zabytków w rejestrze zabytków archeologicznych, zabytków w Gminnej Ewidencji Zabytków oraz zabytków w Gminnej Ewidencji Stanowisk Archeologicznych. Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Brusy na lata 2021 – 2024 został wykonany przez firmę MESEL Pracownia Konserwacji Obiektów Zabytkowych Arkadiusz Ostasz, 22-100 Chełm, ul. Kopernika 28/5. Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Brusy został przyjęty z opóźnieniem ze względu na napotykanie wielu trudności przy uzgodnieniu go przez Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku.

Ponadto zaktualizowano Gminną Ewidencję Zabytków Gminy Brusy przez firmę MESEL Pracownia Konserwacji Obiektów Zabytkowych Arkadiusz Ostasz, 22-100 Chełm, ul. Kopernika 28/5, reprezentowaną przez Pana Arkadiusza Ostasza. Została ona przyjęta zarządzeniem Burmistrza Brus z dnia 15 grudnia 2021 r. Zawarty jest w niej aktualny stan nieruchomości. Dokonano niezbędnych wykreśleń w związku z uszkodzeniami i zniszczeniami obiektów zabytkowych w wyniku nawałnicy, która przeszła nad gminą Brusy

w nocy z 11 na 12 sierpnia 2017 r. Tutaj również napotkaliśmy szereg problemów, co przełożyło się na późniejsze przyjęcie dokumentu.

Ponadto należy wskazać, że Gmina Brusy wyróżnia się bogactwem lokalnego dziedzictwa kultury niematerialnej. Jest ona kultywowana i promowana poprzez działalność szkół, bibliotek, sołectw, organizacji pozarządowych, twórców ludowych i zespołów muzyki ludowej. Centrum Kultury i Biblioteki im. Jana Karnowskiego w Brusach (w trakcie przebudowy i rozbudowy) proponuje bogaty kalendarz imprez promujących lokalną kulturę niematerialną (festiwale, koncerty, wieczory poetyckie, spotkania autorskie, konkursy, przeglądy piosenek/kolęd kaszubskich itd.). W zakresie kultywowania języka kaszubskiego w skali całego regionu wyróżnia się działalność Kaszubskiego Liceum Ogólnokształcącego w Brusach uczącego języka kaszubskiego. Lokalną muzykę i taniec ludowy zachowuje dla przyszłych pokoleń wywodzący się z Brus Zespół Pieśni i Tańca „Krëbane” oraz Teatr Obrzędu Ludowego „Zaboracy”, działające przy Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach. Lokalna historia kultywowana jest poprzez działalność organizacji pozarządowych. O średniowiecznych tradycjach Zaborów przypomina Stowarzyszenie Grupa Młodych Archeologów z Brus. Pamięć o bohaterach II wojny Światowej kultywuje Stowarzyszenie Miłośników Historii Gryfa Pomorskiego „CIS” z Męcikała.

Szkoły, Centrum Kultury i Biblioteki oraz liczne stowarzyszenia przypominają i promują twórczość lokalnych pisarzy i poetów, między innymi Anny Łajming, Stanisława Pestki, tworzącego pod pseudonimem Jan Zbrzyca oraz Jana Karnowskiego. Twórczość Józefa Chełmowskiego pozostająca na pograniczu malarstwa, rzeźby ludowej oraz filozofii kultywuje między innymi rodzina artysty udostępniająca jego zbiory w otoczeniu domu rodzinnego.

W 2021 r. na terenie naszej gminy odbyły się, m. in.: COOLTURE MUSIC LIVE – cykl koncertów promujących lokalnych artystów, przygotowane przez Stowarzyszenie Sympatyków Kultury „Folknij se”, Pieczenie Chleba w Widnie – impreza plenerowa przy kaszubskiej muzyce oraz Zaborskie Dożynki Gminne – święto rolników z całej gminy.

Należy wspomnieć również o inwestycjach, które są realizowane przy zabytkach ujętych w rejestrze zabytków województwa pomorskiego, które podlegają najwyższej ochronie. W 2021 r. Gmina Brusy na wniosek: Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Leśnie udzieliła dotacji w kwocie **46.200,00 zł** na współfinansowanie prac konserwatorskich i restauratorskich przy kamiennej przy kamiennej posadźce w prezbiterium kościoła, Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Wszystkich Świętych w Brusach udzieliła dotacji w kwocie **140.000,00 zł** na współfinansowanie prac konserwatorskich i restauratorskich przy ogrodzeniu kościoła. Ponadto Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Kosobudach została udzielona dotacja w kwocie **110.000,00 zł** na remont dachu kościoła. Parafia wskazanej dotacji nie wykorzystwała i zaplanowała realizację inwestycji w 2022 r.

Główne założenia i priorytety Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami to dążenie do poprawy stanu zasobów dziedzictwa kulturowego z zachowaniem krajobrazu kulturowego Gminy oraz podwyższenie świadomości społecznej mieszkańców i właścicieli zabytkowych obiektów.

9. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem planistycznym, określającym politykę rozwoju przestrzennego gminy oraz lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Nie jest ono przepisem gminnym i nie

stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Ustalenia studium są natomiast wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co wynika z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j. t. dz. Dz. U. z 2022 r., poz. 503).

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brusy, zatwierdzone Uchwałą nr IV-32/99 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 4 lutego 1999 r., sporządzone zostało w trybie już nieobowiązującej ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (j. t. Dz. U. Nr 15 poz. 139 z 1999 r. z późn. zm.). Dokument ten spełnia wszystkie wynikające z tej ustawy przesłanki oraz stanowi obszerny materiał zawierający uwarunkowania i kierunki polityki przestrzennej gminy.

10. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Brusy na lata 2021 - 2025

I LOKALE MIESZKALNE

Mieszkaniowy zasób Gminy Brusy stanowią lokale mieszkalne w budynkach będących własnością Gminy oraz lokale w budynkach wspólnot mieszkaniowych, gdzie gmina Brusy posiada udziały.

Mieszkaniowy zasób Gminy Brusy obejmuje **67** lokali o łącznej powierzchni użytkowej **3193,61 m²** w tym:

- 1) **59** lokali mieszkalnych o powierzchni użytkowej **2729,87 m²** w **16** budynkach stanowiących własność gminy Brusy, w tym:
 - 57 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej **2696,91 m²**
 - 2 lokale socjalne o łącznej powierzchni użytkowej **32,96 m²**
- 2) **4** lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej **209,64 m²** w 3 budynkach wspólnoty mieszkaniowej z udziałem Gminy
- 3) **4** lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej **254,10 m²** w 4 budynkach oświatowych w tym 3 lokale oddane w trwały zarząd

Największa koncentracja mieszkań występuje w Brusach. Pozostała substancja mieszkaniowa występuje w zabudowie rozproszonej na terenie dalszych 12 miejscowości. Przeważa niska zabudowa budynków, do 2-ch kondygnacji i małej kubaturze, przeciętnie od 2 do 8 mieszkań w budynku.

Szczegółowe zestawienie lokali mieszkalnych wchodzących w mieszkaniowy zasób Gminy przedstawiono w tabeli 18.

Tabela 18. Mieszkaniowy zasób gminy Brusy

Budynki mieszkalne stanowiące w całości własność Gminy			
Adres nieruchomości:	Liczba budynków	Liczba lokali	Powierzchnia w m ²
Brusy, ul. 2-go Lutego 12	1	4	184,75
Brusy, Chelmonska 4*	1	6	160,41
Brusy, ul. Szkolna 18	1	4	147,82

Brusy, ul. Gdańska 1A	1	8	341,43
Główczewice 29	1	2	115,50
Huta 15	1	6	306,05
Kosobudy, ul. Czerska 11	1	5	251,65
Leśno, ul. Królowej Marii Ludwici 2	1	2	136,30
Czarniż 16	1	5	253,70
Małe Gliśno 2	1	2	101,42
Lubnia, ul. Spółdzielcza 2	1	4	143,86
Małe Chełmy 2	1	2	123,98
Czapiewice 36	1	3	180,06
Orlik 14	1	3	106,05
Małe Chełmy 2A	1	2	87,49
Lubnia Wybudowanie 17	1	1	89,40
Razem:	16	59	2729,87
Lokale mieszkalne we wspólnotach mieszkaniowych			
Brusy, ul. Wojska Polskiego 52	1	2	120,00
Brusy, ul. Wojska Polskiego 54	1	1	47,20
Brusy, ul. Gdańska 40	1	1	42,44
Razem:	3	4	209,64
Lokale mieszkalne w budynkach oświaty			
Kosobudy, ul. Szkolna 20**	1	1	59,56
Wielkie Chełmy 35	1	1	86,00
Męcikał, ul. Szkolna 7**	1	1	49,88
Czapiewice 22**	1	1	58,66
Razem:	4	4	254,10

* 2 socjalne lokale

**trwały zarząd

Zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Brusy reguluje uchwała Nr XXIII/194/21 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 31 marca 2021 r. w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Brusy (Dz. Urz. Woj. Pom. Z 2021 r. poz. 1260) wraz z rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Pomorskiego nr PN-II.4131.30.202.MA z dnia 30 kwietnia 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. Z 2021 r. poz. 1726)

Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy Brusy reguluje uchwała Nr XXIII/195/121 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 31 marca 2021r. w sprawie przyjęcia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Brusy na lata 2021-2025”

Powołana jest Komisja Mieszkaniowa, która m.in. wydaje opinie do złożonych wniosków, a Burmistrz Brus rozpatruje wnioski zaopiniowane przez Komisję.

W skład Komisji Mieszkaniowej wchodzi:

- 1) przedstawiciel Urzędu Miejskiego w Brusach – 1 osoba (Krzysztof Gierszewski)
- 2) przedstawiciel Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach – 1 osoba (Krystyna Cysewska)

- 3) przedstawiciel Gminnego Zarządu Oświaty w Brusach – 1 osoba (Jacek Bruski)
- 4) przedstawiciel komisji stałych Rady Miejskiej w Brusach – 1 osoba (Olgierd Chylewski)
- 5) przedstawiciele organizacji społecznych działających na terenie gminy Brusy – 2 osoby (Parafialny Zespół Charytatywny "Caritas" w Brusach - Władysława Pestka, Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Pelplińskiej Oddział w Brusach - Ewa Czapiewska)

Prace remontowe wykonane w 2021r. w budynkach mieszkalnych:

- Brusy, ul. 2-go Lutego – wymiana stolarki okiennej – 1 szt.
- Brusy, ul Szkolna18 – remont pokrycia dachowego i orynnowania
- Huta 15 – remont lokalu mieszkalnego
- Leśno, ul. Królowej Marii Ludwiki 2 – remont instalacji wod - kan. wraz z wymianą bojlera cwu.

II ŚWIETLICE WIEJSKIE

W poniższej tabeli zestawiono poszczególne świetlice wiejskie w gminie Brusy.

Tabela 19. Świetlice wiejskie w gminie Brusy

Lp.	Świetlice wiejskie	Adres
1.	Zalesie	Główna 10
2.	Leśno świetlica w budynku społeczno-kulturalnym	Królowej Marii Ludwiki 5
3.	Kosobudy	Sportowa 18
4.	Czyczkowy	Główna 18
5.	Huta	6a
6.	Kinice	Główna 8
7.	M. Gliśno	2
8.	M. Chełmy	2
9.	Czapiewice	22A
10.	Czarnowo	40
11.	Główczewice	29
12.	Orlik	14
13.	Męcikał	Pocztowa 3
14.	Czarniż	2
15.	Rolbik	4A
16.	Lubnia świetlica w budynku kulturalno-sportowym	Leśna 4

Wykonane remonty w świetlicach wiejskich w roku 2021:

Prace remontowe:

- Czapiewice – wykonanie przyłącza zasilania awaryjnego
- Czyczkowy – remont korytarza i szatni w zakresie: wymiana podłóg, malowanie
- Kosobudy - malowanie pomieszczeń
- Lubnia – wykonanie przyłącza zasilania awaryjnego, malowanie pomieszczeń

- Małe Chełmy – wykonanie instalacji ogrzewania elektrycznego, wymiana podłóg, malowanie świetlicy
- Małe Gliśno – wykonanie sufitu podwieszanego OWA, remont instalacji elektrycznej, wykonanie wentylacji, malowanie świetlicy
- Zalesie – malowanie podłogi

Doposażenie:

- Czarniż – lampki choinkowe
- Czyczkowy – kuchenka ceramiczna, mikrofalówka
- Leśno – kuchenka ceramiczna, taboret gazowy, garnki
- Męcikał – roleta wewnętrzna

11. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta i gminy Brusy na 2020 rok

W 2021 roku realizowany był „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Brusy w 2021 roku” przyjęty uchwałą nr XXI/187/21 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 11 lutego 2021 r.

Głównymi celami powyższego programu było: zapobieganie bezdomności zwierząt, ograniczenie niekontrolowanego rozrodu psów i kotów, zapewnienie opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

W ramach ww. programu Gmina Brusy zobowiązana była do realizacji następujących zadań: zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ewentualne ich dokarmianie; odławianie bezdomnych zwierząt; sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku; poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; usypianie ślepych miotów; zapewnienie miejsca dla bezdomnych zwierząt gospodarskich we wskazanym gospodarstwie rolnym; zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt; działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym.

W 2021 r. z terenu gminy Brusy wyłapano, po czym umieszczono w schronisku w Kościerzynie 16 bezpiecznych psów, natomiast 22 nieudomowione koty poddano zabiegom kastracji/sterylizacji. Ponadto, społeczni opiekunowie kotów wolnożyjących dokarmiali na koszt Gminy 38 nieudomowionych kotów z terenu gminy Brusy.

W 2021 r. wydatki Gminy Brusy na zadania przewidziane w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt wyniosły:

- 300,00 zł – zakup budy dla bezpiecznych psów,
- 1 635,42 zł – zakup karmy dla psów i wolnożyjących kotów,
- 3 530,00 zł - sterylizacja kotów, eutanazja, leczenie zwierząt poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych,
- 41 328,00 zł - wyłapywanie, transport i utrzymanie psów w schronisku.

W celu realizacji przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt a także założeń „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania

bezdolności zwierząt na terenie gminy Brusy w 2021 roku” Gmina Brusy na 2021 r. zawarła następujące umowy:

- 1) z Fundacją „Animalsi” z siedzibą ul. Wolności 48/1, 80-538 Gdańsk - schronisko w Kościerzynie na wylapywanie, umieszczenie w schronisku oraz opiekę nad bezdomnymi zwierzętami,
- 2) z Gabinetem Weterynaryjnym „FUTRZAK” Katarzyna Dołębska z siedzibą ul. Kasztanowa 3, 77-124 Parchowo w zakresie zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Ponadto, doraźnych zleceń udzielano Przychodni Weterynaryjnej – Usługi Weterynaryjne Paweł Budziewski, ul. Słoneczna 4, 89-632 Brusy.

12. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brusy na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brusy opisuje najważniejsze zagadnienia związane z ochroną środowiska w kontekście Gminy, w tym: analizę stanu środowiska przyrodniczego gminy w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pól elektromagnetycznych, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, zasobów geologicznych, gleb, gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów, zasobów przyrodniczych oraz zagrożeń poważnymi awariami.

W ramach działań z zakresu ochrony środowiska w 2021 r. Gmina Brusy kontynuowała monitorowanie jakości powietrza za pomocą zakupionego do tego celu w 2018 r. czujnika z firmy Syngeos. Sensor jakości powietrza zamontowany jest na budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Brusach i dokonuje pomiarów stężenia pyłów zawieszonych - PM 2.5 i PM 10 (odpowiadających za tzw. smog), oraz temperatury powietrza, wilgotności i ciśnienia. Wyniki pomiarów można śledzić na stronie <https://panel.syngeos.pl/sensor/pm10?device=445> a także korzystając z aplikacji na telefon komórkowy „Syngeos – nasze Powietrze”. Aplikację można pobrać bezpłatnie z Google Play dla systemów Android jak i z APP Store dla systemów iOS. Bazuje ona na własnej infrastrukturze czujników oraz na danych pobieranych z Głównego Instytutu Ochrony Środowiska, dzięki czemu, dane są bardzo szczegółowe i aktualne.

W 2021 r. gminny system gospodarki odpadami określał m.in. regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Brusy (uchwała nr XVIII/160/20 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 30 września 2020 r. w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Brusy) oraz uchwała nr XVIII/161/20 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 30 września 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Rolę podmiotu świadczącego usługę odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Brusy pełnił Zakład Gospodarki Komunalnej w Brusach.

20 grudnia 2019 r. Gmina Brusy zawarła z Zakładem Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. umowę nr ZP.272.1.9.2019 na przyjęcie zmieszanych oraz selektywnie zebranych odpadów komunalnych, odebranych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Brusy w latach 2020-2023 r.

Nieruchomości niezamieszkałe (m.in. domki letniskowe, punkty usługowe) nie zostały objęte gminnym systemem gospodarki odpadami komunalnymi. W związku z tym, właściciele takich nieruchomości zobowiązani są do zawierania indywidualnych umów na odbiór odpadów z przedsiębiorcami wpisanymi do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Brus. Liczba właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, od których w 2021 roku na podstawie zawartych umów zostały odebrane odpady komunalne wynosi 338 (wzrost o 29 umów w stosunku do 2020 roku).

Właściciele nieruchomości zamieszkałych ponosili opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi zależną od liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość.

W 2021 r. zgodnie z uchwałą nr XVIII/162/20 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 30 września 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty, stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie gminy Brusy, wynosiła 20,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca. Właściciele budynków jednorodzinnych mogli skorzystać z ulgi za kompostowanie bioodpadów stanowiących odpady komunalne w przydomowym kompostowniku. Wysokość przedmiotowego zwolnienia wynosiła 2,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość.

W przypadku, gdy na terenie nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy odpady komunalne nie były zbierane w sposób selektywny stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 40,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca (tzw. opłata podwyższona). W 2021 r. Burmistrz Brus nie wydał decyzji określającej wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosując opłatę podwyższoną.

W 2021 r. wpływy od mieszkańców do budżetu Gminy Brusy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 2 855 143,89 zł.

Z kolei wydatki poniesione przez Gminę Brusy na system gospodarki odpadami komunalnymi w 2021 roku wyniosły 2 892 928,93 zł. Uwzględniają one nadwyżkę środków z 2020 r., za które w 2021r. Gmina Brusy zakupiła pojemniki do selektywnej zbiórki papieru (65 399,10 zł).

Tabela 20. Zestawienie wydatków poniesionych przez Gminę Brusy w 2021r. na funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi

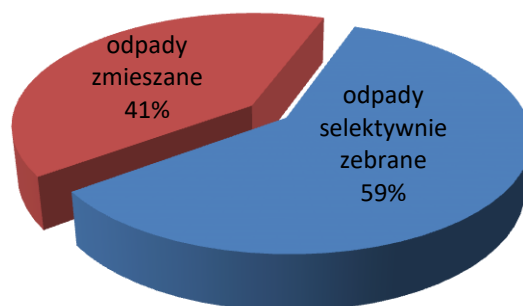
Lp.	Cel wydatku	Koszt [zł]
1.	Serwis i aktualizacja licencji oprogramowania do obsługi systemu gospodarki odpadami	3 776,16
2.	Odbiór i transport odpadów, w tym prowadzenie PSZOK	1 799 167,10
3.	Unieszkodliwianie i odzysk odpadów	889 953,24
4.	Wynagrodzenia osobowe + składki na ubezpieczenia, fundusz pracy, szkolenia	125 280,98
5.	Materiały biurowe i przesyłki pocztowe	9 352,35
6.	Zakup pojemników do selektywnej zbiórki – nadwyżka środków z opłaty z 2020 r.	65 399,10
	Ogółem:	2 892 928,93

Dochody z tytułu wnoszonych opłat w 2021 r. były wyższe niż koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (nadwyżka 27 725,55 zł). Zgodnie z art. 6r ust. 2a-2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym mogą być wykorzystane m.in. na usunięcie odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania albo np. na wyposażenie nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów

komunalnych i ich utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. W 2022 r. planuje się przeznaczyć ww. środki (27 725,55 zł) na zakup pojemników do selektywnego gromadzenia odpadów.

W 2021 r. na terenie gminy Brusy wytworzono 4 585,378 Mg odpadów komunalnych. Jest to o 230,572 Mg odpadów mniej niż w 2020 r.(4815,95 Mg). Jednakże, różnica ta wynika z tego, iż w 2020 r. przeprowadzono zbiórkę folii rolniczej i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej (zebrano wtedy 227,24 Mg tych odpadów) co skutkowało wzrostem całkowitej masy odpadów zebranych w PSZOK.

Wykres 4. Procentowy udział odpadów zmieszanych i selektywnie zebranych na terenie gminy Brusy w 2021 r.

Wprowadzenie na terenie gminy Brusy w 2021 roku selektywnego zbierania dodatkowych frakcji odpadów tj. papieru i bioodpadów wpłynęło na obniżenie masy zmieszanych odpadów komunalnych oraz na wzrost ilości odpadów selektywnie zbieranych. Dla porównania w 2020 r. odpady selektywnie zebrane stanowiły 53% wszystkich odebranych z terenu gminy Brusy odpadów komunalnych, a odpady zmieszane – 47%.

Funkcjonujący na terenie gminy Brusy system gospodarki odpadami komunalnymi działa zgodnie z założeniami, a główny cel został osiągnięty tj. Gmina Brusy w 2021 roku osiągnęła wymagane przepisami prawa poziomy: poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych a także poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Tabela 21. Osiągnięte w 2021r. poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania na terenie gminy Brusy

Lp.	Wymagane do osiągnięcia poziomy wg rozporządzeń*	2021 rok	
		Wskaźnik z rozporządzeń* [%]	Wskaźnik osiągnięty przez Gminę Brusy[%]
1.	poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	≤ 35	10
2.	poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]	≥20	29,5

* Dotyczy Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz.U. z 2021

r., poz. 1530) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r., poz. 2412).

Pomimo, że w 2021 r. wymagane wskaźniki zostały przez Gminę Brusy osiągnięte, to w perspektywie kolejnych lat problematyczne będzie osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, który już w 2023 r. powinien wynieść co najmniej 35%, w 2024 r. – 45% a w 2025 r. -55%. W przypadku nieosiągnięcia wymaganych poziomów gminie grożą administracyjne kary pieniężne.

W dalszym ciągu należy dążyć do poprawy jakości selektywnej zbiórki odpadów komunalnych poprzez zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Wprowadzenie na terenie gminy Brusy w 2021 roku selektywnego zbierania dodatkowych frakcji odpadów tj. papieru i bioodpadów wpłynęło na obniżenie masy zmieszanych odpadów komunalnych oraz na wzrost ilości odpadów selektywnie zbieranych.

Aby udoskonalić system gospodarki odpadami funkcjonujący na terenie gminy Brusy należy:

- zwiększyć kontrole strumienia odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości pod kątem odpowiednio prowadzonej selektywnej zbiórki,
- systematycznie weryfikować deklaracje złożone przez właścicieli nieruchomości oraz egzekwować sankcję za niestosowanie się do przepisów,
- na bieżąco prowadzić działania z zakresu edukacji ekologicznej, zwłaszcza dotyczące prawidłowej segregacji odpadów komunalnych „u źródła” w celu zmniejszenia ilości zmieszanych odpadów komunalnych.

13. Gminny program dotacji dla spółek wodnych

Na podstawie uchwały Nr XXVIII/265/18 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 27 lipca 2018 roku w sprawie zasad udzielania spółkom wodnym dotacji celowej z budżetu Gminy Brusy, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu jej rozliczania Gmina Brusy udziela pomocy finansowej w postaci dotacji celowej na dofinansowanie działań związanych z wykonywaniem, bieżącym utrzymaniem oraz eksploatacją urządzeń służących do:

- melioracji wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki na zmeliorowanych gruntach,
- ochrony przed powodzią,
- odwadniania gruntów zabudowanych lub zurbanizowanych.

W 2021 r. wnioski o dotacje celowe złożyły trzy spółki wodne działające na terenie gminy Brusy: Zrzeszenie Wodno-Łąkowe Spółka Wodna w Kosobudach, Spółka Wodna „Rów Czernicki” w Czyczkowach, Spółka Wodna Wielkie Chełmy – Krównia.

W oparciu o Zarządzenie nr 159/21 Burmistrza Brus z dnia 6 października 2021 roku w sprawie przyznania spółkom wodnym z terenu gminy Brusy dotacji celowej z budżetu Gminy Brusy w 2021 r. przyznano spółkom wodnym pomoc o łącznej wartości 22 000,00 zł. Zaplanowane zadania zostały zrealizowane i rozliczone w terminie.

14. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

Zakład Gospodarki Komunalnej w Brusach w 2021 roku prowadził działania rozwojowe, modernizacyjne i inwestycyjne ujęte w „Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2020 – 2025” w zakresie:

1. Sieci wodociągowe:

- a) wybudowano nowy odcinek sieci w Brusach, ul. Polna
Zakres rzeczowy zadania: - sieć wodociągowa z rur PE \varnothing 225 mm o długości 663,00 m,
- sieć wodociągowa z rur PE \varnothing 160 mm o długości 113,00 m,
- sieć wodociągowa z rur PE \varnothing 90 mm o długości 12,00 m,
- przyłącza wodociągowe z rur PE \varnothing 40 mm o długości 68,00 m,
(obejmuje wymianę przyłączy w pasie drogowym od sieci do granicy pasa drogowego)
Wartość środka trwałego - 128 066,42 zł.
W ramach tego zadania wyłączono z eksploatacji istniejący w złym stanie technicznym wodociąg \varnothing 250 mm z rur azbestocementowych i żeliwnych w ul. Polnej.
- b) wybudowano nowy odcinek sieci w Męcikale, ul. Długa
Zakres rzeczowy zadania: - sieć wodociągowa z rur PE \varnothing 110 mm o długości 118,00 m,
Wartość środka trwałego - 12 301,03 zł.
- c) wybudowano nowy odcinek sieci w Wielkich Chełmach w drodze – działka nr 578/6
Zakres rzeczowy zadania: - sieć wodociągowa z rur PE \varnothing 90 mm o długości 32,00 m,
Wartość środka trwałego - 8 999,07 zł.
- d) wybudowano nowy odcinek sieci w Lubni ul. Kwiatowa
Zakres rzeczowy zadania: - sieć wodociągowa z rur PE \varnothing 90 mm o długości 138,45 m,
Wartość środka trwałego - 11 973,44 zł.
- e) wybudowano nowy odcinek sieci w Zalesiu ul. Główna/Łąkowa (droga dojazdowa do posesji - działki nr geod. 64/2)
Zakres rzeczowy zadania: - sieć wodociągowa z rur PE \varnothing 90 mm o długości 144,20 m,
Wartość środka trwałego - 14 000,00 zł.
- f) wybudowano nowy odcinek sieci w Skoszewie ul. Słoneczna
Zakres rzeczowy zadania: - sieć wodociągowa z rur PVC \varnothing 90 mm o długości 306,50 m,
Wartość środka trwałego - 18 969,81 zł.
- g) wybudowano nowy odcinek sieci w Zalesiu ul. Polna
Zakres rzeczowy zadania: - sieć wodociągowa z rur PE \varnothing 90 mm o długości 142,00 m,
Wartość środka trwałego - 13 780,00 zł.

2. Sieci kanalizacyjne:

- a) wybudowano nowy odcinek sieci w Brusach, ul. Polna
Zakres rzeczowy zadania: - sieć kanalizacyjna z rur PVC \varnothing 315 mm o długości 533,00 m,
- sieć kanalizacyjna z rur PVC \varnothing 200 mm o długości 26,00 m,
(obejmuje wymianę przyłączy w pasie drogowym od sieci do granicy pasa drogowego)
Wartość środka trwałego - 153 939,20 zł.

- b) wybudowano nowy odcinek sieci ciśnieniowej w Lubni ul. Kwiatowa
Zakres rzeczowy zadania: - sieć kanalizacyjna ciśn. z rur PE \varnothing 63 mm o długości 140,25 m,
Wartość środka trwałego - 7 578,39 zł.
- c) wybudowano nowy odcinek sieci w Zalesiu ul. Główna/Łąkowa (droga dojazdowa do posesji - działki nr geod. 64/2)
Zakres rzeczowy zadania: - sieć kanalizacyjna z rur PVC \varnothing 200 mm o długości 8,60 m,
- sieć kanalizacyjna ciśn. z rur PE \varnothing 63 mm o długości 135,50 m,
- sieć kanalizacyjna ciśn. z rur PE \varnothing 40 mm o długości 4,30 m,
Wartość środka trwałego - 14 000,00 zł.
- d) wybudowano nowy odcinek sieci w Zalesiu ul. Polna
Zakres rzeczowy zadania: - sieć kanalizacyjna z rur PVC \varnothing 200 mm o długości 144,20 m,
Wartość środka trwałego - 27 820,00 zł.
- e) wybudowano nowy odcinek sieci w Żabnie (droga przy pałacu).
Zakres rzeczowy zadania: - sieć kanalizacyjna ciśn. z rur PE \varnothing 63 mm o długości 116,00 m,
- sieć kanalizacyjna ciśn. z rur PE \varnothing 50 mm o długości 50,00 m,
- sieć kanalizacyjna ciśn. z rur PE \varnothing 40 mm o długości 75,00 m,
- 5 szt przydomowych przepompowni ścieków,
Wartość środków trwałych - 41 886,28 zł.
- f) wybudowano nowy odcinek sieci ciśnieniowej w Męcikale, ul. Ks. J. Wryczy do działki nr geod. 487/6
Zakres rzeczowy zadania: - sieć kanalizacyjna ciśn. z rur PE \varnothing 40 mm o długości 10,00 m,
- przydomowa przepompownia ścieków,
Wartość środka trwałego - 6 690,74 zł.
- g) wybudowano nowy odcinek sieci ciśnieniowej w Lubni ul. Kwiatowa do działki nr geod. 29/15
Zakres rzeczowy zadania: - sieć kanalizacyjna ciśn. z rur PE \varnothing 40 mm o długości 17,00 m,
- przydomowa przepompownia ścieków,
Wartość środka trwałego - 7 361,86 zł.
- h) wybudowano nowy odcinek sieci ciśnieniowej w Lubni ul. Kwiatowa do działki nr geod. 29/9
Zakres rzeczowy zadania: - sieć kanalizacyjna ciśn. z rur PE \varnothing 40 mm o długości 4,00 m,
- przydomowa przepompownia ścieków,
Wartość środka trwałego - 7 245,51 zł.
- i) wybudowano nowy odcinek sieci ciśnieniowej w Żabnie do działki nr geod. 568/2
Zakres rzeczowy zadania: - sieć kanalizacyjna ciśn. z rur PE \varnothing 40 mm o długości 6,00 m,
- przydomowa przepompownia ścieków,
Wartość środka trwałego - 6 986,24 zł.
- j) wybudowano nowy odcinek sieci ciśnieniowej w Męcikale, ul. H. Grabosza do działki nr geod. 487/9
Zakres rzeczowy zadania: - sieć kanalizacyjna ciśn. z rur PE \varnothing 40 mm o długości 10,00 m,
- przydomowa przepompownia ścieków,
Wartość środka trwałego - 6 570,26 zł.
- k) wybudowano nową przydomową przepompownię ścieków w Brusach ul. Gdańska na terenie działki nr geod. 1843,
Zakres rzeczowy zadania: - przydomowa przepompownia ścieków,
Wartość środka trwałego - 5 816,46 zł.

l) wybudowano nową przydomową przepompownię ścieków w Brusach ul. Łąkowa na terenie działki nr geod. 106/6,

Zakres rzeczowy zadania: - przydomowa przepompownia ścieków,
Wartość środka trwałego - 4 490,58 zł.

m) wybudowano nową przydomową przepompownię ścieków w Brusach ul. Łąkowa na terenie działki nr geod. 106/8,

Zakres rzeczowy zadania: - przydomowa przepompownia ścieków,
Wartość środka trwałego - 5 710,21 zł.

n) wybudowano nową przydomową przepompownię ścieków w Męcikale, ul. H. Grabosza na terenie działki nr geod. 563,

Zakres rzeczowy zadania: - przydomowa przepompownia ścieków,
Wartość środka trwałego - 6 423,85 zł.

o) wybudowano nową przydomową przepompownię ścieków w Czarniżu na terenie działki nr geod. 318,

Zakres rzeczowy zadania: - przydomowa przepompownia ścieków,
Wartość środka trwałego - 6 631,97 zł.

p) wybudowano nową przydomową przepompownię ścieków w Gacniku na terenie działki nr geod. 451/3,

Zakres rzeczowy zadania: - przydomowa przepompownia ścieków,
Wartość środka trwałego - 6 930,59 zł.

r) wybudowano nową przydomową przepompownię ścieków w Zalesiu, ul. Łąkowa na terenie działki nr geod. 64/2,

Zakres rzeczowy zadania: - przydomowa przepompownia ścieków,
Wartość środka trwałego - 7 270,64 zł.

s) wybudowano nową przydomową przepompownię ścieków w Męcikale, ul. Jesionowa na terenie działki nr geod. 273/29,

Zakres rzeczowy zadania: - przydomowa przepompownia ścieków,
Wartość środka trwałego - 6 536,17 zł.

t) wybudowano nową przydomową przepompownię ścieków w Orliku na terenie działki nr geod. 213/20,

Zakres rzeczowy zadania: - przydomowa przepompownia ścieków,
Wartość środka trwałego - 5 036,16 zł.

Z uwagi na możliwości realizacyjne Zakładu pozostałe zadania inwestycyjne ujęte w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2020 – 2025 przewidziane do realizacji w 2021 roku mają zabezpieczone środki i zostaną zrealizowane w 2022 roku.

3. Sprzęt i wyposażenie.

a) zakupiono pompę głębinową do ujęcia wody w Brusach
Wartość środka trwałego - 12 585,00 zł.

b) zakupiono pompę głębinową do ujęcia wody w Czyczkowach
Wartość środka trwałego - 13 259,40 zł.

4. Gospodarka odpadami

a) Zrealizowano roboty budowlane, zakupiono wyposażenie i uzyskano pozwolenie na użytkowanie inwestycji pn. **„Rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Brusach”** dofinansowaną w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej II Środowisko, Działania 11.2 Gospodarka odpadami, współfinansowanej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W 2020 r. opracowano dokumentację za kwotę 59 040,00 zł brutto. Wartość środków trwałych - 2 601 926,58 zł.

15. Program Promocji i Profilaktyki Zdrowia Gminy Brusy „Pomóż swemu sercu”

➤ (w zakresie szczepień ochronnych przeciwko grypie dla osób powyżej 65. roku życia)

Program zakłada szczepienie do 400 osób w każdym roku obowiązywania programu. W 2021 roku zaszczepiono 97 osób (w 2020r. zaszczepionych zostało 316 osób). Realizatorem w/w programu – wyłonionym przez Gminę Brusy w ramach otwartego konkursu ofert - była firma ProMed Sp. z o.o. z siedzibą w Chojnicach. Były to osoby w wieku od 65- 75 lat. Osoby, które ukończyły 75 rok życia miały możliwość bezpłatnego zaszczepienia się na podstawie zapisów Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 sierpnia 2021 r. w sprawie metody zapobiegania grypie sezonowej. Realizatorem szczepień dla tej grupy osób z terenu naszej gminy, w ramach NFZ, była Przychodnia Rodzinna Thielemann i Wspólnicy Sp. j.

V. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W BRUSACH

Realizacja uchwał podjętych przez Radę Miejską w Brusach w 2021 roku przez poszczególne wydziały, samodzielne stanowiska i jednostki organizacyjne przedstawiono w tabeli 22.

Tabela 22. Realizacja uchwał podjętych przez Radę Miejską w Brusach w 2021 roku

L.p.	Numer uchwały	Data podjęcia uchwały	Uchwała w sprawie	Stan realizacji uchwały
Wydział Budżetu i Finansów				
1.	XXII/190/21	18.03.2021r.	zmiany w budżecie gminy Brusy na rok 2021	zrealizowana
2.	XXII/191/21	18.03.2021r.	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brusy na lata 2021-2029	zrealizowana
3.	XXIV/198/21	28.05.2021r.	zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Brusy za 2020 rok	zrealizowana
4.	XXIV/199/21	28.05.2021r.	udzielenia absolutorium Burmistrzowi Brus z tytułu wykonania budżetu Gminy Brusy za 2020 rok	zrealizowana
5.	XXIV/204/21	28.05.2021r.	zmiany uchwały budżetowej gminy Brusy na rok 2021	zrealizowana
6.	XXV/205/21	23.06.2021r.	emisji obligacji komunalnych oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu	zrealizowana
7.	XXV/206/21	23.06.2021r.	zmiany uchwały budżetowej gminy Brusy na rok 2021	zrealizowana
8.	XXV/207/21	23.06.2021r.	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brusy na lata 2021-2029	zrealizowana
9.	XXVII/219/21	19.08.2021r.	zmiany uchwały budżetowej gminy Brusy na rok 2021	zrealizowana
10.	XXVII/220/21	19.08.2021r.	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brusy na lata 2021-2029	zrealizowana
11.	XXVII/225/21	22.09.2021r.	podstawowych parametrów przyjętych do prac nad budżetem gminy Brusy na 2022 rok	zrealizowana
12.	XXIX/232/21	21.10.2021r.	zmiany uchwały budżetowej gminy Brusy na rok 2021	zrealizowana
13.	XXIX/233/21	21.10.2021r.	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brusy na lata 2021-2029	zrealizowana
14.	XXX/242/21	30.11.2021r.	podatku od nieruchomości	obowiązująca
15.	XXX/243/21	30.11.2021r.	wysokości stawek podatku od środków transportowych	obowiązująca
16.	XXX/244/21	30.11.2021r.	wprowadzenia opłaty targowej	obowiązująca
17.	XXX/245/21	30.11.2021r.	wprowadzenia opłaty miejscowej	obowiązująca
18.	XXX/246/21	30.12.2021r.	zmiany uchwały budżetowej gminy Brusy na rok 2021	zrealizowana
19.	XXXI/247/21	30.12.2021r.	uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brusy na lata 2022 – 2029	w trakcie realizacji
20.	XXXI/248/21	30.12.2021r.	uchwały budżetowej gminy Brusy na rok 2022	w trakcie realizacji
21.	XXXI/249/21	30.12.2021	zmiany uchwały w sprawie podatku od nieruchomości	obowiązująca
22.	XXXI/253/21	30.12.2021	zmiany uchwały budżetowej gminy Brusy na rok 2021	zrealizowana

Wydział Gospodarki Przestrzennej				
23.	XXXI/252/21	30.12.2021r.	przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Brusy na lata 2021 – 2024	obowiązująca
Wydział Gospodarki Komunalnej				
24.	XXIII/194/21	31.03.2021	ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Brusy	obowiązująca
25.	XXIII/195/21	31.03.2021	przyjęcia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Brusy na lata 2021-2025”	obowiązująca
26.	XXV/208/21	23.06.2021	przyjęcia Regulaminu kąpieliska „Czernica”	obowiązująca
27.	XXVIII/221/21	22.09.2021	pozbawienia kategorii drogi gminnej	zrealizowana
28.	XXVIII/222/21	22.09.2021	zaliczenia drogi wojewódzkiej do kategorii drogi gminnej	zrealizowana
29.	XXIX/230/21	21.10.2021	nadania nazw ulicom w Zalesiu	zrealizowana
30.	XXX/239/21	30.11.2021	zaliczenia dróg i ulic do kategorii dróg gminnych	zrealizowana
31.	XXXI/250/21	30.12.2021	zmiany uchwały w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych	obowiązująca
Wydział Środowiska i Rolnictwa				
32.	XXI/187/21	11.02.2021r.	przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Brusy w 2021 roku	zrealizowana
33.	XXIII/196/21	31.03.2021r.	określenia wykazu kąpielisk na 2021 rok na terenie gminy Brusy oraz określenia sezonu kąpielowego	zrealizowana
34.	XXVIII/223/21	22.09.2021r.	wyrażenia opinii dotyczącej projektu lasów ochronnych stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Ryteł, położonych na terenie Gminy Brusy	zrealizowana
35.	XXX/241/21	30.11.2021r.	wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty	obowiązująca
Wydział Inwestycji i Funduszy Zewnętrznych				
36.	XXV/209/21	23.06.2021r.	zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków	straciła moc uchwałą XXVI/217/21 z dnia 29 lipca 2021r.
37.	XXVI/217/21	29.07.2021r.	zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków	obowiązująca
38.	XXVIII/227/21	22.09.2021r.	wyrażenia woli przystąpienia Gminy Brusy do wspólnej realizacji projektów pn. „Przebudowa przejścia dla pieszych na drodze powiatowej nr 2680G (ul. Armii Krajowej w Brusach)” oraz „Przebudowa przejść dla pieszych na drodze powiatowej nr 2680G (ul. Armii Krajowej w Brusach) w obrębie skrzyżowania z ul. Targową” w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w zakresie poprawy	zrealizowana

			bezpieczeństwa ruchu drogowego na przejściach dla pieszych (2021)	
39.	XXIX/231/21	21.10.2021r.	zatwierdzenia Porozumienia – Umowy Partnerskiej nr FR/137/2021z 22 września 2021 r. zawartego pomiędzy Powiatem Chojnickim a Gminą Brusy w sprawie współpracy przy realizacji projektu pn. „Przebudowa przejścia dla pieszych na drodze powiatowej nr 2680G (ul. Armii Krajowej w Brusach)” oraz Porozumienia – Umowy Partnerskiej nr FR/138/2021 z 22 września 2021 r. zawartego pomiędzy Powiatem Chojnickim a Gminą Brusy w sprawie współpracy przy realizacji projektu pn. „Przebudowa przejść dla pieszych na drodze powiatowej nr 2680G (ul. Armii Krajowej w Brusach) w obrębie skrzyżowania z ul. Targową”	zrealizowana
40.	XXXI/251/21	30.12.2021r.	udzielenia pomocy finansowej na rzecz Powiatu Chojnickiego	w trakcie realizacji
Wydział Organizacyjno – Prawny				
41.	XXI/185/21	11.02.2021r.	planów pracy komisji stałych Rady Miejskiej w Brusach na 2021 rok	zrealizowana
42.	XXI/186/21	11.02.2021r.	rozpatrzenia petycji – listu otwartego pt.: List otwarty do Prezydenta RP, Członków Rządu RP, Posłów, Senatorów, Wójtów i Radnych Gmin w Polsce „Alarm! STOP zabójczemu GMO – STOP niebezpiecznej SZCZEPIONCE!”	zrealizowana
43.	XXII/192/21	18.03.2021r.	rozpatrzenia petycji Tymczasowej Rady Stanu Narodu Polskiego Społecznego Komitetu Konstytucyjnego w sprawie wyrażenia opinii na temat przeprowadzenia referendum ludowego oraz o poparcie Rządu Tymczasowego Tymczasowej Rady Stanu Narodu Polskiego Społecznego Komitetu Konstytucyjnego	zrealizowana
44.	XXII/193/21	18.03.2021r.	częściowego zwolnienia z opłaty należnej w 2021r. za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	zrealizowana
45.	XXIV/197/21	28.05.2021r.	udzielenia Burmistrzowi Brus wotum zaufania	zrealizowana
46.	XXVI/218/21	29.07.2021r.	rozpatrzenia skargi na Burmistrza Brus	zrealizowana
47.	XXX/236/21	30.11.2021r.	o zmianie uchwały w sprawie Statutu Gminy Brusy	obowiązująca
48.	XXX/237/21	30.11.2021r.	uchylenia Uchwały Nr XXXIII – 354/02 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie utworzenia Młodzieżowej Rady Miasta i Gminy Brusy	zrealizowana
49.	XXX/238/21	30.11.2021r.	wynagrodzenia Burmistrza Brus	obowiązująca
Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii				
50.	XXX/235/21	30.11.2021r.	przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok	straciła moc uchwałą nr XXXIII/265/22 z dnia 31 marca 2022r.

Pełnomocnik Burmistrza ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami				
51.	XXVIII/228/21	22.09.2021r.	przyjęcia Wieloletniego Programu Współpracy Gminy Brusy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na terenie gminy Brusy na lata 2022 – 2026	obowiązująca
52.	XXVIII/229/21	22.09.2021	przyjęcia Rocznego Programu Współpracy Gminy Brusy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na terenie gminy Brusy na rok 2022	obowiązująca
Specjalista ds. zamówień publicznych				
53.	XXVIII/226/21	22.09.2021	przyjęcia „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brusy na lata 2021-2030”	obowiązująca
Gminny Zarząd Oświaty				
54.	XXI/188/21	11.02.2021r.	środków finansowych przeznaczonych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli, rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunków i sposobu ich przyznawania	obowiązująca
55.	XXI/189/21	11.02.2021r.	wskazania miejsca realizacji obowiązku szkolnego uczniom niektórych oddziałów klasy III Szkoły Podstawowej nr 1 im. Jana Pawła II w Brusach, uczniom oddziału klasy VI Szkoły Podstawowej w Czapiewicach oraz uczniom oddziału klasy VI Szkoły Podstawowej w Męcikale, w roku szkolnym 2021/2022	zrealizowana
56.	XXIV/201/21	28.05.2021r.	określenia średniej ceny jednostki paliwa w gminie Brusy na rok szkolny 2021/2022	obowiązująca
57.	XXIV/202/21	28.05.2021r.	ustalenia wysokości opłaty za pobyt oraz maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienia dziecka w Samorządowym Żłobku w Brusach	zrealizowana
58.	XXV/210/21	23.06.2021r.	upoważnienia dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji z zakresu świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Brusy	obowiązująca
59.	XXV/211/21	23.06.2021r.	przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz opiekunami dziennymi w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki nad dziećmi do lat 3	obowiązująca
60.	XXV/212/21	23.06.2021r.	o zmianie uchwały Nr XI/95/19 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie utworzenia Samorządowego Żłobka w Brusach	zrealizowana
Zakład Gospodarki Komunalnej				
61.	XXI/184/21	11.02.2021r.	uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Zakładu Gospodarki Komunalnej w Brusach na lata 2020 – 2025.	obowiązująca
62.	XXVIII/224/21	22.09.2021r.	zmiany Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Brusy	zrealizowana

63.	XXX/240/21	30.11.2021r.	zmiany Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Brusy	obowiązująca
Centrum Kultury i Biblioteki im Jana Karnowskiego w Brusach				
64.	XXIV/200/21	28.05.2021r.	zatwierdzenia sprawozdania finansowego Centrum Kultury i Biblioteki im. Jana Karnowskiego w Brusach za 2020 rok	zrealizowana
Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brusach				
65.	XXIV/203/21	28.05.2021r.	określenia wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wzoru deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego	obowiązująca
66.	XXV/213/21	23.06.2021r.	utworzenia Placówki Wsparcia Dziennego	obowiązująca
67.	XXV/214/21	23.06.2021r.	utworzenia Domu Dziennego Pobytu	obowiązująca
68.	XXV/215/21	23.06.2021r.	utworzenia mieszkań chronionych	obowiązująca
69.	XXV/216/21	23.06.2021r.	zmiany statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach	obowiązująca
70.	XXX/234/21	30.11.2021	przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Brusy na lata 2021 - 2030	obowiązująca

VI. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA

1. Budowa drogi transportu rolnego Brusy-Jaglie - Żabno

Wybudowano odcinek drogi gminnej z Brus-Jaglii w kierunku Żabna o długości 515 mb. Inwestycja obejmowała wykonanie nawierzchni jezdni z asfaltu i utwardzenie poboczy.

Koszt całkowity zadania: 295.853,87zł

w tym dofinansowanie ze środków Budżetu Województwa Pomorskiego związanych z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych w kwocie 148.500,00 zł.

Zadanie realizowane było łącznie f. sołeckim sołectwa Brusy-Jaglie i sołectwa Żabno w ramach których dokończono dokumentację projektową i wybudowano dodatkowe 63mb drogi.

Dzięki tej inwestycji droga gmina Brusy-Jaglie – Żabno na całym swoim przebiegu zyskała nawierzchnię asfaltową.

2. Przebudowa przejść dla pieszych na drodze powiatowej nr 2680G (2 przejścia na ul. Armii Krajowej w Brusach)

W dniu 22 września 2021 r. z powiatem Chojnickim zostały zawarte umowy nr FR/137/2021 i 138/2021, których przedmiotem jest realizacja przebudowy przejść dla pieszych na ul. Armii Krajowej w Brusach (droga powiatowa 2680G), na którą powiat chojnicki pozyskał dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w Zakresie Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego Na Przejściach Dla Pieszych (2021). Na podstawie tego porozumienia Gmina Brusy zleciła wykonanie dokumentacji projektowej, którą następnie przekazała do Starostwa Powiatowego w Chojnicach. Zgodnie z ww. porozumieniem Gmina Brusy zobowiązała się do udzielenia pomocy finansowej w kwocie pokrywającej wkład własny Powiatu Chojnickiego. Zadanie będzie kontynuowane w 2022 r.

Koszt zadania w 2021 r.: 8.000,00 zł (dokumentacja projektowa)

3. Budowa ulic: Jodłowej, Świerkowej, Klonowej i Dębowej w Brusach - dokumentacja projektowa

W ramach zadania została wykonana dokumentacja projektowa na budowę ulic Jodłowej, Świerkowej, Klonowej i Dębowej w Brusach. Zakres rzeczowy projektu obejmował budowę kanalizacji deszczowej wraz ze zbiornikiem retencyjnym, budowę nawierzchni pieszych i jezdnych oraz oświetlenia drogowego.

Koszt całkowity zadania: 74.784,00 zł brutto

Gmina Brusy uzyskała dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (2022) w kwocie **1.145.517,00 zł** na realizację robót budowlanych na podstawie ww.

dokumentacji. Ich rozpoczęcie planowane jest na III kw. 2022 r., a wartość oszacowana na podstawie kosztorysów inwestorskich wynosi niespełna 4 mln zł.

4. Budowa windy dla osób niepełnosprawnych przy budynku Urzędu Miejskiego w Brusach

W ramach zadania została opracowana dokumentacja projektowa na wykonanie windy przy budynku Urzędu Miejskiego w Brusach wraz z dostosowaniem budynku do przepisów ppoż. Na podstawie ww. dokumentacji wykonano przebudowę wewnętrznej sieci kanalizacji deszczowej, celem przygotowania terenu pod budowę windy.

Koszt całkowity zadania: 46.291,13 zł brutto

5. Utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Brusach

W ramach zadania wykonano adaptację pomieszczeń w części wschodniej budynku "starej szkoły" w Brusach wraz z wyposażeniem.

Uczestnikami zajęć ŚDS są mieszkańcy gminy Brusy z niepełnosprawnościami. W trakcie spotkań uczą się oni czynności, które są dla nich przydatne w codziennym życiu. Do ich dyspozycji są między innymi pracownie: kulinarna, komputerowa, rękodzielnicza oraz animacji artystycznej oraz sala rehabilitacyjna. W ośrodku znajduje się również jadalnia, gabinet logopedyczny, pomieszczenia biurowe i sanitarne.

Koszt całkowity zadania : 1.590.238 zł, w tym

Dofinansowanie z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w kwocie 1.588.997 zł

6. Modernizacja drogi transportu rolnego Lubnia - Orlik

Wybudowano odcinek drogi o nawierzchni asfaltowej na odcinku 470mb o szerokości 4 m na podbudowie z kruszywa łamanego wraz z obustronnymi poboczami z kruszywa łamanego.

Koszt całkowity zadania: 299.321,52 zł

w tym dofinansowanie ze środków Budżetu Województwa Pomorskiego związanych z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych w kwocie 139.695,00 zł.

7. Budowa ulic Osiedla Słonecznego w Brusach

Zadanie w trakcie realizacji. Inwestycja obejmuje budowę ulic Osiedla Słonecznego w Brusach, w tym wykonanie nawierzchni ulic, chodników oraz ścieżki rowerowej wraz z ich odwodnieniem (kanalizacja deszczowa) oraz budowę i przebudowę sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej oraz rozbudowę oświetlenia drogowego. Dodatkowo zostanie wykonana rekultywacja stawów na terenie osiedla oraz nasadzenia drzew i krzewów. Jezdnia ulic Jaśminowej i Słonecznej zostanie wykonana z nawierzchni asfaltowej, a jezdnie pozostałych ulic z kostki betonowej brukowej.

Roboty budowlane przebiegają w czterech etapach:

Etap I - ul. Akacjowa wraz z łącznikiem do ul. Słonecznej - do 30.11.2020 r.,

Etap II – ul. Kwiatowa, ul. Różana z łącznikami do ul. Słonecznej - do 30.09.2021 r.,

Etap III – ul. Jaśminowa oraz ul. Słoneczna, ul. Stokrotki – do 30.09.2022 r.,

Etap IV - ul. Modrakowa, ul. Zielona wraz z łącznikiem do ul. Różanej, ul. Łanowa - do 31.07.2023 r.

W grudniu 2020 r. dokonano odbioru I Etapu robót, to jest ul. Akacjowej.

W październiku 2021 r. dokonano odbioru II Etapu robót, to jest ul. Kwiatowej i Różanej wraz z łącznikami do ul. Słonecznej.

Koszt całkowity zadania wyniesie: 6.229.432,18 zł, w tym dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych w kwocie 2.391.295 zł.

Koszty poniesione dotychczas:

Lata 2016-2017 – 143.154,55 zł na dokumentację projektową

2020 r.

- 305.822,50 zł na roboty budowlane i nadzór inwestorski Etapu I
- 510.000,00 na odszkodowania za grunty przejęte pod budowę ulic Osiedla Słonecznego.

2021 r.

- 1.446.052,86zł na roboty budowlane i nadzór inwestorski Etapu II
- 23.342,00 zł na odszkodowania za grunty przejęte pod budowę ulic Osiedla Słonecznego.

(realizacja od 2016 r. do 31 lipca 2023 r.)

8. Budowa ulicy Kościelnej w Kosobudach

W ramach zadania została wybudowana kanalizacja deszczowa, oświetlenie drogowe i nawierzchnia ulicy Kościelnej w Kosobudach oraz kanalizacja deszczowa w ul. Czerskiej z wylotem do istniejącego zbiornika retencyjnego przy ul. Czerskiej. ul. Kościelna stanowi ciąg pieszo-jezdny o nawierzchni z kostki brukowej betonowej typu. Starobruk.

Koszt całkowity zadania: 1.089.028 zł, w tym dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych 465.224 zł

koszty poniesione w 2020 r. – 94.196,00 zł,

koszty poniesione w 2021 r. – 987.415,08 zł,

(realizacja od 2020 r. do czerwca 2021 r.)

9. Budowa ulicy Polnej w Brusach

W ramach zadania została wybudowana kanalizacja deszczowa, oświetlenie drogowe oraz nawierzchnia ulicy Polnej (jezdni o nawierzchni asfaltowej, jednostronny ciąg pieszo-rowerowy o nawierzchni z kostki betonowej po lewej stronie oraz jednostronne pobocze/opaska z kostki betonowej) w Brusach na odcinku o długości ok. 0,6 km.

Koszt całkowity zadania: 2.136.385,00 zł, w tym dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych 706.863 zł oraz wykupy gruntu: 155.000 zł

(realizacja od 2020 r. do końca września 2021 r.)

10. Przebudowa ulic w Brusach

W związku z koniecznością dokonania zamiany dróg z Samorządem Województwa Pomorskiego realizację zadania przesunięto na 2022 r.

11. Budowa ulicy Długiej w Męcikale

W ramach zadania powstała droga o nawierzchni asfaltowej o długości ok. 1,44 km (szer. jezdni 5 m). Na długości 254 m został wybudowany jednostronny ciąg pieszy. Na odcinku 169 m wybudowano kanalizację deszczową oraz linię oświetlenia drogowego na odcinku 630 m.

całkowity koszt zadania 1.963.293,22 zł

w tym dofinansowanie 896.287 zł (z Funduszu Dróg Samorządowych)
koszty poniesione w 2019 r. – 37.000,00 zł na dokumentację projektową
(realizacja od 2019 r. do sierpnia 2021 r.)

12. Rewitalizacja części miasta Brusy

Projekt pn. „Rewitalizacja części miasta Brusy” realizowany był w ramach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej 11. Środowisko, Działania 11.01 Ograniczenie zagrożeń naturalnych – wsparcie dotacyjne współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

- adaptację części budynku przy ul. Szkolnej 1 w Brusach na cele społeczne wraz z jego wyposażeniem (dokumentacja projektowa, roboty budowlane oraz wyposażenie obiektu);
- remont elementów wspólnych budynku mieszkalnego i zagospodarowanie bezpośredniego otoczenia (budynek komunalny przy ul. Chełmowskiej 4 w Brusach (dokumentacja projektowa, roboty budowlane);
- zagospodarowanie terenów zielonych przy ul. Szkolnej 1 i Chełmowskiej 4;

Zadanie zostało zakończone w III kw. 2021 r.

Całkowita wartość zadania wyniosła: **3.516.720,76 zł**, w tym dofinansowanie: **2.201.646,77 zł**

koszty poniesione w 2021r. – **2.533.001,18 zł**

(realizacja od 2019 do 2021 r.)

13. Przebudowa przejść dla pieszych na drodze gminnej nr 206044G

W 2021 r. gmina Brusy otrzymała dofinansowanie na przebudowę przejść dla pieszych na ul. Ogrodowej w Brusach, w tym:

- dwóch przejść dla pieszych w obrębie skrzyżowania z ul. J. Chełmowskiego,
 - dwóch przejść dla pieszych w obrębie skrzyżowania z ul. Targową,
 - jednego przejścia dla pieszych w obrębie skrzyżowania z ul. Młyńską.
- W 2021 r. została wykonana dokumentacja projektowa. Zadanie będzie kontynuowane w 2022 r.

całkowity koszt zadania 118.241,25 zł

w tym dofinansowanie 81.447,00 zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w Zakresie Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na Przejściach Dla Pieszych (2021)

koszty poniesione w 2021r. – 12.000,00 zł na dokumentację projektową

(realizacja od 2021 r. do czerwca 2022 r.)

14. Odwodnienie miasta Brusy

Planowany zakres zadania obejmuje:

- odwodnienie Osiedla Słowackiego (ul. Reymonta, Mickiewicza, Słowackiego i Prusa) poprzez budowę kanalizacji deszczowej oraz budowę zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- odwodnienie w obrębie ulicy Kalwaryjnej i części ul. Dworcowej poprzez rozdzielanie kanalizacji ogólnospławnej na kanalizację deszczową i sanitarną,
- modernizację układu wód deszczowych w obrębie istniejącej oczyszczalni ścieków poprzez rozdział kanalizacji ogólnospławnej na kanalizację deszczową i sanitarną oraz budowę zbiorników retencyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą,

W ramach zadania zostanie wybudowane ok. ok. 2,8 km kolektora deszczowego oraz 3 zbiorniki retencyjne (2 na terenie starej oczyszczalni, 1 zbiornik dla potrzeb retencjonowania wód deszczowych z Osiedla Słowackiego)

Zadanie jest dofinansowane w ramach Działania 11.1. Ograniczanie zagrożeń naturalnych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020,

Szacunkowa wartość zadania: **11.163.836,23 zł**, w tym dofinansowanie: **7.715.810,38 zł**

W 2019 r. w ramach zadania wykonano dokumentację projektową:

- 1) odwodnienia ulic Reymonta, Mickiewicza, Słowackiego i Prusa.
- 2) modernizacji układu wód deszczowych w obrębie istniejącej oczyszczalni ścieków
- 3) rozdziału kanalizacji ogólnospławnej na kanalizację deszczową i sanitarną w ulicy Kalwaryjnej oraz zakupiono grunt pod budowę zbiornika retencyjnego dla Osiedla Słowackiego.

W 2021 r. wykonano Etap I inwestycji, tj. rozdział kanalizacji ogólnospławnej na kanalizację deszczową i sanitarną w ul. Kalwaryjnej w Brusach. Kolejne etapy będą realizowane w latach 2022-2023.

Koszty poniesione w 2021 r.: **3.421.252,69 zł**

(realizacja od 2017r. do 2023 r.)

15. Dotacja celowa na zadanie „Przebudowa i rozbudowa budynku Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach”

Przebudowa obiektu rozpoczęła się już w 2018 r. To bardzo duża inwestycja, dlatego jest realizowana etapami. Pod salą widowiskową zostały wykonane piwnice przeznaczone na pomieszczenia magazynowe. Budynek został również rozbudowany o szereg nowych pomieszczeń. W obiekcie powstanie małe kino, a cały obiekt będzie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Windy umożliwią osobom na wózkach zarówno zjechać na najniższą kondygnację, gdzie znajdować się będzie sala kinowa, jak również wjazd bezpośrednio na scenę oraz na piętro gdzie znajdować się będzie biblioteka.

Po zakończeniu remontu Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach będzie jednym z większych tego typu obiektów w południowej części województwa pomorskiego.

30 marca 2021 r. zostały podpisane umowy na realizację ostatniego już etapu inwestycji (na roboty budowlane z firmą PHU Labar z Gdańska, na nadzór inwestorski z firmą PeKaBud Patryk Kubiszewski z Chojnic oraz nadzór autorski z firmą Planer-Autorska Pracownia Architektury Wiesław Redzimski.

Łączna wartość ostatniego etapu inwestycji wynosi **8.395.404,09 zł**

Obiekt zostanie również wyposażony w nowe meble oraz sprzęt niezbędny do jego funkcjonowania.

Koszty poniesione w 2021 r.: **4.631.555,30 zł**

Całkowity szacowany koszt zadania: 12.806.845,04 zł (całkowity koszt zadania będzie znany będzie po udzieleniu zamówienia na wyposażenie)

w tym:

- dofinansowanie w wysokości: 1.998.281,00 zł– w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 2 INFRASTRUKTURA BIBLIOTEK 2016-2020 ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z budżetu państwa
 - dofinansowanie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 500.000 zł
 - środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 2.981.214,00 zł
 - środki Gminy Brusy:
 - lata 2019-2021 – 2.127.350,04 zł,
 - 2022 r. – 5.200.000,00 zł (szacowana kwota)
- (realizacja od 2018 do czerwca 2022r.)*

VII. WYKONANIE FUNDUSZU SOŁECKIEGO

Plan wydatków funduszu sołeckiego na 2021 rok – 821.925,90 zł.

Wydatki wykonane w ramach funduszu sołeckiego za 2021 rok – 558.259,45 zł

w tym:

- wydatki majątkowe – 266.2554,84 zł
- wydatki bieżące – 291.704,61 zł

Nie wykorzystano kwoty 263.666,45 zł

Wskaźnik wykonania funduszu sołeckiego za 2021 rok – 67,92%.

Zwrot z budżetu państwa części wydatków gminy wykonanych w ramach funduszu sołeckiego otrzymamy 67.795,03 zł.

Wykonanie funduszu sołeckiego w 2021 roku prezentuje poniższa tabela.

Tabela 23. Wykonanie funduszu sołeckiego w 2021 r.

Nazwa Sołectwa	Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Plan wydatków na dzień 31.12.2021r. (zł)	Wykonanie na dzień 31.12.2021r. (zł)	Wskaźnik wykonania	Saldo
BRUSY - JAGLIE	I Budowa drogi w kierunku Żabna	22 261,00 zł	22 035,97 zł	98,99%	225,03 zł
		22 261,00 zł	22 035,97 zł	98,99%	225,03 zł
BRUSY – WYBUDOWANIE	I Naprawa nawierzchni dróg gminnych w sołectwie Brusy - Wybudowanie	2 967,00 zł	2 942,67 zł	99,18%	24,33 zł
	II Budowa wiaty na terenie gminnym	18 000,00 zł	18 000,00 zł	100,00%	- zł
	III Budowa oświetlenia w sołectwie Brusy- Wybudowanie	9 000,00 zł	8 364,00 zł	92,93%	636,00 zł
		29 967,00 zł	29 306,67 zł	97,80%	660,33 zł
CZAPIEWICE	I Wykonanie zjazdu z drogi w kierunku Małych Chełmów	2 500,00 zł	2 500,00 zł	100,00%	- zł
	II Naprawa nawierzchni dróg gminnych	26 000,00 zł	25 920,54 zł	99,69%	79,46 zł
	III Zagospodarowanie terenu rekreacyjno - sportowego	1 924,00 zł	167,00 zł	8,68%	1757,00 zł
	IV Zagospodarowanie terenu rekreacyjno - sportowego	1 500,00 zł	1 500,00 zł	100,00%	- zł
		31 924,00 zł	30 087,54 zł	94,25%	1 836,46 zł
CZARNIŻ	I Budowa oświetlenia	22 150,00 zł	22 150,00 zł	100,00%	- zł
	II Doposażenie świetlicy wiejskiej	950,00 zł	949,95 zł	99,99%	0,05 zł
	III Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego	6 011,40 zł	6 011,40 zł	100,00%	- zł
		29 111,40 zł	29 111,35 zł	100,00%	0,05 zł
CZARNOWO	I Naprawa nawierzchni dróg gminnych	26 420,00 zł	26 358,81 zł	99,77%	61,19 zł
		26 420,00 zł	26 358,81 zł	99,77%	61,19 zł
CZYCZKOWY	I Zakup lustra drogowego	700,00 zł	600,46 zł	85,78%	99,54 zł
	II Zagospodarowanie terenu komunalnego we wsi Czyczkowy	35 000,00 zł	34 999,99 zł	100,00%	0,01 zł

	III Budowa oświetlenia drogowego przy ul. Ogrodowej w Czyczkowach	20 000,00 zł	19 680,00 zł	98,40%	320,00 zł
	IV Dopuszczenie świetlicy wiejskiej w Czyczkowach	2 000,00 zł	2 000,00 zł	100,00%	- zł
	V Zagospodarowanie terenów rekreacyjno - sportowych w sołectwie Czyczkowy (materiały)	1 729,00 zł	1 716,88 zł	99,30%	12,12 zł
	Zagospodarowanie terenów rekreacyjno - sportowych w sołectwie Czyczkowy (usługa remontowa)	1 729,00 zł	1 700,00 zł	98,32%	29,00 zł
		61 158,00 zł	60 697,33 zł	99,25%	460,67 zł
GACNIK	I Naprawa nawierzchni dróg gminnych	4 060,00 zł	4 007,04 zł	98,70%	52,96 zł
	II Zakup tablic kierunkowych, służących jako drogowaskazy do posesji	2 100,00 zł	2 100,00 zł	100,00%	- zł
	III Budowa oświetlenia przy drodze wojewódzkiej nr 235 w miejscowości Gacnik	15 000,00 zł	15 000,00 zł	100,00%	- zł
		21 160,00 zł	21 107,04 zł	99,75%	52,96 zł
GLÓWCZEWICE	I Naprawa nawierzchni dróg gminnych	20 000,00 zł	19 972,59 zł	99,86%	27,41 zł
	II Zagospodarowanie terenu rekreacyjno - sportowego	6 236,95 zł	6 137,24 zł	98,40%	99,71 zł
		26 236,95 zł	26 109,83 zł	99,52%	127,12 zł
HUTA	I Zagospodarowanie terenów rekreacyjno – sportowych (materiały)	14 739,00 zł	6 695,98 zł	45,43%	8 043,02 zł
	Zagospodarowanie terenów rekreacyjno – sportowych (usługi)	14 739,00 zł	10 664,00 zł	72,35%	4 075,00 zł
		29 478,00 zł	17 359,98 zł	58,89%	12 118,02 zł
KINICE	I Naprawa nawierzchni dróg gminnych	6 800,00 zł	6 761,88 zł	99,44%	38,12 zł
	II Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej	13 640,00 zł	13 396,00 zł	98,21%	244,00 zł
	III Zagospodarowanie terenu rekreacyjno – sportowego (materiały)	801,00 zł	800,00 zł	99,88%	1,00 zł
	Zagospodarowanie terenu rekreacyjno – sportowego (usługa)	1 999,00 zł	1 998,75 zł	99,99%	0,25 zł
		23 240,00 zł	22 956,63 zł	98,78%	283,37 zł
KOSOBUDY	I Budowa ulic w sołectwie począwszy od ul. Podgórznej w stronę krzyżówki	59 751,00 zł	-zł	0,00%	59 751,00 zł
		59 751,00 zł	-zł	0,00%	59 751,00 zł
LEŚNO	I Remont pomostu w Leśnie	3 580,00 zł	3 580,00 zł	100,00%	- zł
	II Budowa oświetlenia drogowego- dokumentacja projektowa	4 920,00 zł	4 920,00 zł	100,00%	- zł
	III Dopuszczenie świetlicy wiejskiej	1 500,00 zł	1 500,00 zł	100,00%	- zł
	IV Wykup gruntu od Nadleśnictwa Przymuszewo	51 158,00 zł	-zł	0,00%	51 158,00 zł
		61 158,00 zł	10 000,00 zł	16,35%	51 158,00 zł
LUBNIA	I Naprawa nawierzchni ulicy Kwiatowej	15 000,00 zł	14 963,79 zł	99,76%	36,21 zł
	II Zakup wiaty przystankowej oraz materiałów do utwardzenia terenu	5 500,00 zł	5 263,14 zł	95,69%	236,86 zł
	III Budowa oświetlenia drogowego na ul. Sportowej	19 158,00 zł	19 065,00 zł	99,51%	93,00 zł
	IV Zagospodarowanie terenu tzw. "koziego rynku"	9 500,00 zł	9 459,52 zł	99,57%	40,48 zł
	V Wykonanie piłkochwytu na boisku sportowym	12 000,00 zł	12 000,00 zł	100,00%	- zł
		61 158,00 zł	60 751,45 zł	99,34%	406,55 zł

MAŁE CHELMY	I Naprawa nawierzchni dróg gminnych	8 000,00 zł	7 951,47 zł	99,39%	48,53 zł
	II Zakup tablic kierunkowych, służących jako drogowskazy do posesji	3 000,00 zł	2 951,88 zł	98,40%	48,12 zł
	III Remont świetlicy wiejskiej	8 000,00 zł	7 999,75 zł	100,00%	0,25 zł
	IV Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego	11 300,00 zł	10 690,25 zł	94,60%	609,75 zł
		30 300,00 zł	29 593,35 zł	97,67%	706,65 zł
MAŁE GLIŚNO	I Naprawa nawierzchni dróg gminnych	17 686,00 zł	17 656,02 zł	99,83%	29,98 zł
	II Remont świetlicy wiejskiej	8 000,00 zł	7 999,00 zł	99,99%	1,00 zł
		25 686,00 zł	25 655,02 zł	99,88%	30,98 zł
MĘCIKAŁ	I Budowa ul. Długiej w Męcikale	58 345,00 zł	-zł	0,00%	58 345,00 zł
		58 345,00 zł	- zł	0,00%	58 345,00 zł
ORLIK	I Naprawa nawierzchni dróg gminnych	31 199,55 zł	31 179,78 zł	99,94%	19,77 zł
	II Zakup tablic kierunkowych służących, jako drogowskazy do posesji	2 988,00 zł	2 988,00 zł	100,00%	- zł
		34 187,55 zł	34 167,78 zł	99,94%	19,77 zł
PRZYMUSZEWO	I Naprawa nawierzchni dróg gminnych	26 359,00 zł	26 358,81 zł	100,00%	0,19 zł
		26 359,00 zł	26 358,81 zł	100,00%	0,19 zł
ROLBIK	I Naprawa nawierzchni dróg gminnych	20 316,00 zł	20 285,64 zł	99,85%	30,36 zł
	II Teren rekreacyjny miejscem aktywności mieszkańców Sołectwa Rolbik	8 000,00 zł	4 393,35 zł	54,92%	3 606,65 zł
		28 316,00 zł	24 678,99 zł	87,16%	3 637,01 zł
SKOSZEWO	I Naprawa nawierzchni dróg gminnych	2 778,00 zł	2 754,84 zł	99,17%	23,16 zł
	II Montaż opraw oświetleniowych w budynku związanym z turystyką wodną	1 000,00 zł	989,99 zł	99,00%	10,01 zł
	III Budowa oświetlenia drogowego w sołectwie Skoszewo	12 000,00 zł	11 992,50 zł	99,94%	7,50 zł
		15 778,00 zł	15 737,33 zł	99,74%	40,67 zł
WIELKIE CHELMY	I Zakup lustra drogowego	700,00 zł	600,46 zł	85,78%	99,54 zł
	II Budowa ogrodzenia terenu parku w Wielkich Chelmach	39 909,00 zł	-zł	0,00%	39 909,00 zł
		40 609,00 zł	600,46 zł	1,48%	40 008,54 zł
ZALESIE	I Budowa ul. Polnej w Zalesiu	40 324,00 zł	17 500,00 zł	43,40%	22 824,00 zł
	II Zakup tablicy ogłoszeniowej	1 700,00 zł	1 700,00 zł	100,00%	- zł
	III Dokumentacja projektowa oświetlenia drogowego na ul. Wąskiej	6 000,00 zł	4 920,00 zł	82,00%	1 080,00 zł
	IV Zakup barierki do ogrodzenia stawu w Zalesiu	5 000,00 zł	-zł	0,00%	5 000,00 zł
		53 024,00 zł	24 120,00 zł	45,49%	28 904,00 zł
ŻABNO	I Budowa drogi gminnej w kierunku Brus-Jagłii	19 000,00 zł	18 568,11 zł	97,73%	431,89 zł
	II Koszenie traw na poboczach i rowach na terenie sołectwa Żabno	1 298,00 zł	1 298,00 zł	100,00%	- zł
	III Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego	6 000,00 zł	1 599,00 zł	26,65%	4 401,00 zł
	OGÓLEM	821.925,90 zł	558.259,45 zł	67,92%	263.666,45 zł

1. Sołectwo Brusy- Jaglie

Budowa drogi w kierunku Żabna

Wybudowano odcinek drogi gminnej z Brus-Jagłii w kierunku Żabna o długości 42 mb. Inwestycja obejmowała wykonanie nawierzchni jezdni z asfaltu i utwardzenie poboczy.

Koszt realizacji zadania wyniósł **22.035,97zł.**

2. Sołectwo Brusy-Wybudowanie

Budowa oświetlenia w sołectwie Brusy-Wybudowanie wzdłuż drogi gminnej 206029G

Zamontowano 2 latarnie oświetleniowe na wybudowanej w 2019 r. linii kablowej oświetlenia drogowego.

Koszt realizacji zadania wyniósł **8.364 zł.**

Zadanie jest kontynuacją inwestycji rozpoczętej w 2018 r. na podstawie dokumentacji projektowej „Budowa instalacji oświetlenia drogowego w miejscowości Brusy i Brusy - Wybudowanie”. Zarówno dokumentacja projektowa jak i roboty budowlane realizowane były wyłącznie ze środków f. sołectkiego.

Budowa wiaty na terenie gminnym przy drodze

W ramach zadania wykonano wiatę drewnianą o wym. 4mx8m na terenie

Koszt realizacji zadania wyniósł **18.000 zł.**

Dokonano naprawy dróg gminnych kruszywem mineralnym łamanym o frakcji 0-31,5 mm w ilości 47 t.

Koszt realizacji zadania wyniósł **2.942,67 zł**

3. Sołectwo Czapiewice

Wykonanie zjazdu z drogi w kierunku Małych Chełmów

Wykonano dokumentację projektową na budowę zjazdu z drogi gminnej na drogę powiatową w miejscowości Czapiewice.

Koszt realizacji zadania wyniósł **2.500,00 zł.**

Dokonano naprawy dróg gminnych kruszywem mineralnym łamanym o frakcji 0-31,5 mm w ilości 414 t.

Koszt realizacji zadania wyniósł **25.920,54 zł**

Dokonano naprawy wiaty znajdującej się na placu zabaw

Koszt realizacji zadania wyniósł: **1.500,00 zł**

4. Sołectwo Czarniż

Budowa oświetlenia w Czarniżu

Uzupełniono brakujące latarnie wzdłuż drogi powiatowej i drogi gminnej w miejscowości Czarniż. Łącznie zamontowano 6 słupów oświetleniowych, w tym 4 na drodze powiatowej i 2 na drodze gminnej.

Koszt realizacji zadania wyniósł **22.150,00 zł.**

Zakupiono lampki choinkowe zewnętrzne do świetlicy.

Koszt realizacji zadania wyniósł **949,95 zł**

Zakupiono urządzenie zabawowe na plac zabaw.

Koszt realizacji zadania wyniósł: **6.011,40 zł**

5. Sołectwo Czarnowo

W 2021 r. w planie finansowy sołectwa Czarnowo nie ujęto zadań inwestycyjnych..

Dokonano naprawy dróg gminnych kruszywem mineralnym łamanym o frakcji 0-31,5 mm w ilości 421 t.

Koszt realizacji zadania wyniósł **26.358,81 zł**

6. Sołectwo Czyczkowy

Zagospodarowanie terenu komunalnego w miejscowości Czyczkowy

Wykonano utwardzenie z kostki brukowej betonowej na powierzchni ok. 200m² działki gminnej przy ul. Głównej w Czyczkowach.

Koszt realizacji zadania wyniósł: **34.999,99 zł**

Budowa oświetlenia ul. Ogrodowej w Czyczkowach

Ułożono kabel oświetleniowy o długości 29 mb i zamontowano 4 słupy oświetleniowe.

Koszt realizacji zadania wyniósł **8.364 zł**.

Zakupiono kuchenkę ceramiczną i kuchenkę mikrofalową do świetlicy.

Koszt realizacji zadania wyniósł **2000,00 zł**

Dokonano napraw oraz zakupiono materiały do impregnacji na obiekcie rekreacyjno-sportowym.

Koszt realizacji zadania wyniósł **3.416,88 zł**

Zakupiono lustro drogowe oraz materiały do montażu.

Koszt realizacji zadania wyniósł: **600,46 zł**

7. Sołectwo Gacnik

Budowa oświetlenia przy drodze wojewódzkiej nr 235 w miejscowości Gacnik

Ułożono linię kablową oświetleniową do latarni oraz zamontowano szafkę oświetleniową. Prace zostały wykonane na podstawie dokumentacji projektowej „Budowa sieci oświetleniowej do 1kV przy drodze wojewódzkiej nr 235 w miejscowości Gacnik” z 2020 r.

Koszt realizacji zadania wyniósł: **15.000,00 zł**

W 2022 r. ze środków f. sołeckiego planuje się kontynuację robót.

Dokonano naprawy dróg gminnych kruszywem mineralnym łamanym o frakcji 0-31,5 mm w ilości 64 t.

Koszt realizacji zadania wyniósł **4.007,04 zł**

Zakupiono tablice kierunkowe służące jako drogowskazy do posesji.

Koszt realizacji zadania wyniósł: **2.100,00 zł**

8. Sołectwo Główczewice

W 2021 r. w planie finansowym sołectwa Główczewice nie ujęto zadań inwestycyjnych.

Dokonano naprawy dróg gminnych kruszywem mineralnym łamanym o frakcji 0-31,5 mm w ilości 319 t.

Koszt realizacji zadania wyniósł **19.972,59 zł**

Zakupiono urządzenie zabawowe na plac zabaw.

Koszt realizacji zadania wyniósł: **6.137,24 zł**

9. Sołectwo Huta

W 2021 r. w planie finansowy sołectwa Huta nie ujęto zadań inwestycyjnych.

Dokonano napraw pomieszczeń gospodarczych oraz zakupiono materiały do impregnacji na obiekcie rekreacyjno-sportowym.

Koszt realizacji zadania wyniósł **17.359,98 zł**

10. Sołectwo Kinice

Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej

Wykonano utwardzenie terenu przy świetlicy wiejskiej z kostki betonowej brukowej na powierzchni 85 m².

Koszt realizacji zadania wyniósł: **13.396,00 zł**

Dokonano naprawy dróg gminnych kruszywem mineralnym łamanym o frakcji 0-31,5 mm w ilości 108 t.

Koszt realizacji zadania wyniósł **6.761,88 zł**

11. Sołectwo Kosobudy

Budowa ulic w sołectwie począwszy od ul. Podgórznej w stronę krzyżówki

Ze względu na drastyczny wzrost cen materiałów budowlanych kwota zabezpieczona w funduszu sołeckim na realizację zadania była niewystarczająca. Zadanie nie zostało zrealizowane.

12. Sołectwo Leśno

Budowa oświetlenia drogowego - dokumentacja projektowa

Wykonano dokumentację projektową oświetlenia drogowego w Kaszubie. Realizacja robót budowlanych zaplanowana jest na 2022 r. ze środków f. sołeckiego.

Koszt realizacji zadania poniesiony w ramach f. sołeckiego wniósł: **4.920,00 zł**

Zakupiono taboret gazowy do świetlicy.

Koszt realizacji zadania wyniósł **1500,00 zł**

Dokonano naprawy pomostu w Leśnie.

Koszt realizacji zadania wyniósł **3.580,00 zł**

13. Sołectwo Lubnia

Budowa oświetlenia drogowego na ul. Sportowej.

Wybudowano linię kablową oświetlenia drogowego oraz zamontowano 3 latarnie oświetlenia drogowego w ul. Sportowej w Lubni.

Koszt realizacji zadania wniósł: **19.065,00 zł**

Zagospodarowanie terenu tzw. "koziego rynku"

Zakupiono ławki parkowe, kosze na śmieci, gablotę informacyjną oraz nasadzono zieleni.

Koszt realizacji zadania wniósł: **9.459,52 zł**

Dokonano naprawy dróg gminnych kruszywem mineralnym łamanym o frakcji 0-31,5 mm w ilości 239 t.

Koszt realizacji zadania wyniósł **14.963,79 zł**

Dokonano zakupu wiaty oraz materiałów do wykonania utwardzenia pod wiatą.

Koszt realizacji zadania wyniósł **5.263,14 zł**

14. Sołectwo Małe Chełmy

W 2021 r. w planie finansowym sołectwa Małe Chełmy nie ujęto zadań inwestycyjnych.

Wykonano instalację ogrzewania elektrycznego oraz wymieniono podłogę w świetlicy

Koszt realizacji zadania wyniósł **7999,75 zł**

Dokonano naprawy dróg gminnych kruszywem mineralnym łamanym o frakcji 0-31,5 mm w ilości 127 t.

Koszt realizacji zadania wyniósł **7.951,47 zł**

Zakupiono tablice kierunkowe służące jako drogowskazy do posesji.

Koszt realizacji zadania wyniósł: **2.951,88 zł**

Zakupiono urządzenia zabawowe na plac zabaw.

Koszt realizacji zadania wyniósł: **10.690,25 zł**

15. Sołectwo Małe Gliśno

W 2021 r. w planie finansowym sołectwa Małe Gliśno nie ujęto zadań inwestycyjnych. Wykonano remont świetlicy poprzez wykonanie sufitu podwieszanego, wymianę lamp, malowanie ścian, modernizację instalacji elektrycznej wraz z wymianą lamp. Koszt realizacji zadania wyniósł **7999,00 zł**

16. Sołectwo Męcikał

Budowa ul. Długiej w Męcikale.

W związku z uzyskaniem przez Gminę Brusy dofinansowania z Funduszu Dróg Lokalnych, zadanie zostało zrealizowane z planu finansowego Urzędu Miejskiego w 2021 r.

17. Sołectwo Orlik

W 2021 r. w planie finansowym sołectwa Małe Gliśno nie ujęto zadań inwestycyjnych. Dokonano naprawy dróg gminnych kruszywem mineralnym łamanym o frakcji 0-31,5 mm w ilości 498 t. Koszt realizacji zadania wyniósł **31.179,78 zł**. Zakupiono tablice kierunkowe służące jako drogowskazy do posesji. Koszt realizacji zadania wyniósł: **2.988,00 zł**

18. Sołectwo Przymuszewo

W 2019 r. nie realizowano zadań inwestycyjnych ze środków funduszu sołectwa Przymuszewo. Dokonano naprawy dróg gminnych kruszywem mineralnym łamanym o frakcji 0-31,5 mm w ilości 421 t. Koszt realizacji zadania wyniósł **26.358,81 zł**

19. Sołectwo Rolbik

Teren rekreacyjny miejscem aktywności mieszkańców sołectwa Rolbik

Zadanie było dofinansowane ze środków budżetu Województwa Pomorskiego przeznaczonych na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie małych projektów lokalnych pod nazwą „Aktywne Sołectwo Pomorskie 2021”

Całkowity koszt zadania: 14.393,35 zł, w tym:

- dofinansowanie 10.000,00 zł,
- środki f. sołectwa 4.393,35 zł.

W ramach zadania na terenie rekreacyjnym w Widnie zostało wykonane miejsce na ognisko, zlecono wykonanie 8 ław i 4 stołów z drewna. Zakupiono również obrzeża i podsypkę betonową, co umożliwiło utwardzenie 50m² z kostki betonowej miejsca pod istniejącą wiatą, materiały do impregnacji istniejącego ogrodzenia oraz 4 lipy drobnolistne. Prace budowlane, konserwacja ogrodzenia oraz nasadzenia zostały wykonane przez mieszkańców sołectwa Rolbik.

Odbyły się również, zorganizowane wspólnie z Zaborskim Parkiem Krajobrazowym, warsztaty dotyczące gatunków inwazyjnych, gatunków rodzimych oraz ochrony środowiska oraz warsztaty z tradycyjnego wypiekania chleba.

Dokonano naprawy dróg gminnych kruszywem mineralnym łamanym o frakcji 0-31,5 mm w ilości 324 t.

Koszt realizacji zadania wyniósł **20.285,64 zł**

20. Sołectwo Skoszewo

Budowa oświetlenia drogowego w sołectwie Skoszewo

Wybudowano odcinek linii kablowej oświetlenia drogowego wraz z montażem jednej latarni.

Koszt realizacji zadania wyniósł: **11.992,50 zł**

Dokonano naprawy dróg gminnych kruszywem mineralnym łamanym o frakcji 0-31,5 mm w ilości 44 t.

Koszt realizacji zadania wyniósł **2.754,84 zł**

Dokonano montażu opraw oświetleniowych na budynku związanym z turystyką wodną.

Koszt realizacji zadania wyniósł: **989,99 zł**

21. Sołectwo Wielkie Chełmy

Budowa ogrodzenia terenu parku w Wielkich Chełmach.

Ze względu na drastyczny wzrost cen materiałów budowlanych, zwłaszcza stali, kwota zabezpieczona w funduszu sołeckim na realizację zadania była niewystarczająca.

Zakupiono lustro drogowe oraz materiały do montażu.

Koszt realizacji zadania wyniósł: **600,46 zł**

22. Sołectwo Zalesie

Dokumentacja projektowa oświetlenia drogowego na ul. Wąskiej.

Wykonano dokumentacji projektowej budowy oświetlenia drogowego na ul. Wąskiej w Zalesiu.

Koszt realizacji zadania wyniósł **4.920,00 zł.**

23. Sołectwo Żabno

Budowa drogi gminnej w kierunku Brus – Jaglii

Wykonano dokumentację projektową dla odcinka drogi gminnej w kierunku Brus- Jaglii o długości ok. 0,44 km oraz wybudowano odcinek o długości 21 mb. Inwestycja obejmowała wykonanie nawierzchni jezdni z asfaltu i utwardzenie poboczy.

Koszt realizacji zadania wyniósł **18.568,11 zł.**

Zakupiono urządzenie zabawowe na plac zabaw.

Koszt realizacji zadania wyniósł: **1.599,00 zł**

VIII. PRZYNALEŻNOŚĆ GMINY DO STOWARZYSZEŃ I ZWIĄZKÓW MIĘDZYGMINNYCH ORAZ MIASTA PARTNERSKIE

Gmina Brusy należy do następujących organizacji:

- Związek Miast Polskich (Uchwała nr XXVII-146/97)
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Sandry Brdy” (XIII/141/2008)
- Stowarzyszenie Wdzydzko – Charzykowska Lokalna Grupa Rybacka „Morenka” (XXVIII/246/09)
- Stowarzyszenie Samorządów posiadających na swoim terenie Parki Narodowe i Krajobrazowe (Uchwała nr XXIV/99/2019)

Miasta Partnerskie

Gmina Brusy prowadzi współpracę z dwoma miastami partnerskimi: od 2006 r. z niemieckim miastem Gross Laasch oraz od 2015 r. z polskim Ożarowem Mazowieckim.

Ze względu na światową pandemię koronawirusa nie było możliwości organizacji spotkań.

IX. CZĘŚĆ ANALITYCZNA

1. Oświata i wychowanie

Gmina Brusy jest organem prowadzącym dla: 10 szkół podstawowych, w tym dwóch z filiami, jednego przedszkola, pięciu punktów przedszkolnych oraz żłobka.

Na terenie gminy Brusy działają następujące szkoły podstawowe:

- 1) Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Pawła II w Brusach, o strukturze organizacyjnej kl. I-VIII i oddziałem przedszkolnym (tzw. „zerówką”);
- 2) Szkoła Podstawowa nr 2 w Brusach o strukturze organizacyjnej kl. I-VIII;
- 3) Szkoła Podstawowa w Czapiewicach o strukturze organizacyjnej kl. I-VIII i oddziałem przedszkolnym;
- 4) Szkoła Podstawowa im. bł. ks. Józefa Jankowskiego w Czyczkowach o strukturze organizacyjnej kl. I-VIII i oddziałem przedszkolnym;
- 5) Szkoła Podstawowa im. Księdza Kanonika Bolesława Śledzia w Kosobudach o strukturze organizacyjnej kl. I-VIII i oddziałem przedszkolnym;
- 6) Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Leśnie o strukturze organizacyjnej kl. I-VIII i oddziałem przedszkolnym wraz ze Szkołą Filialną w Przymuszewie o strukturze organizacyjnej kl. I-III i oddziałem przedszkolnym;
- 7) Szkoła Podstawowa im. Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski” w Lubni o strukturze organizacyjnej kl. I-VIII i oddziałem przedszkolnym;
- 8) Szkoła Podstawowa w Męcikale o strukturze organizacyjnej kl. I-VIII i oddziałem przedszkolnym;
- 9) Szkoła Podstawowa im. Stanisława Sikorskiego w Wielkich Chełmach o strukturze organizacyjnej kl. I-VIII i oddziałem przedszkolnym wraz ze Szkołą Filialną w Rolbiku o strukturze organizacyjnej kl. I-III i oddziałem przedszkolnym;
- 10) Szkoła Podstawowa w Zalesiu o strukturze organizacyjnej kl. I-VIII i oddziałem przedszkolnym.

Na terenie miasta Brusy funkcjonuje jedno publiczne przedszkole tj. Przedszkole nr 1 w Brusach przy ul. Ogrodowej z dodatkowymi oddziałami oraz z Punktem Przedszkolnym przy ul. Armii Krajowej oraz Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego im. św. Józefa.

Gminną sieć przeskoli uzupełniają punkty przedszkolne zlokalizowane przy szkołach podstawowych na terenach wiejskich w następujących miejscowościach: Czyczkowy, Leśno, Lubnia i Kosobudy.

Od 2020 r. ofertę dla najmłodszych dzieci tj. w wieku od 20 tygodnia życia do lat 3 wzbogaca Samorządowy Żłobek w Brusach. Wg stanu na dzień 1 grudnia 2021 r. 80 dzieci korzystało z opieki w gminnym Żłobku.

Tabela 24. Liczba dzieci w poszczególnych klasach w roku szkolnym 2021/2022

LICZBA DZIECI W POSZCZEGÓLNYCH KLASACH										
<u>w roku szkolnym 2021/2022</u>										
Nazwa Szkoły	„0”	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IV	Kl. V	Kl. VI	Kl. VII	Kl. VIII	Razem:
SP Brusy	74	49	39	46	45	49	21	68	97	488
Liczba oddziałów	3	2	2	2	2	2	1	3	4	21
SP Brusy Nr 2	0	49	40	46	43	54	18	68	87	405
Liczba oddziałów	0	2	2	2	2	3	1	3	4	19
SP Leśno	25	21	14	15	25	16	9	22	37	184
Liczba oddziałów	1	1	1	1	1	1	1	1	2	10
Filia Przymusze wo	9	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Liczba oddziałów	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
SP Kosobudy	18	19	17	11	18	14	12	27	20	156
Liczba oddziałów	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
SP Wielkie Chelmy	25	7	8	14	9	10	12	14	16	115
Liczba oddziałów	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Filia Rolbik	10	0	0	0	0	0	0	0	0	10
Liczba oddziałów	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
SP Lubnia	20	12	13	16	18	19	12	18	31	159
Liczba oddziałów	1	1	1	1	1	1	1	1	2	10
SP Czyczkowy	50	21	17	10	14	15	9	16	12	164
Liczba oddziałów	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
SP Zalesie	24	7	6	12	5	8	6	6	9	83
Liczba oddziałów	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
SP Męcikał	16	3	2	6	8	2	0	0	0	37
Liczba oddziałów	1	0,5	0,5	1	0,5	0,5	0	0	0	4
SP Czapiewice	14	2	5	6	9	2	0	0	0	38
Liczba oddziałów	1	1	1	1	1	1	0	0	0	6
Razem: (liczba uczniów)	285	190	161	182	194	189	99	239	309	1848

Tabela 25. Liczba dzieci w przedszkolach w roku szkolnym 2021/2022

Liczba dzieci w przedszkolach w roku szkolnym 2021/2022							
Nazwa przedszkola	„O”	Pozostałe dzieci	Razem	Rocznik	Rocznik	Rocznik	Rocznik
				2015	2016	2017	2018
Przedszkole Nr 1	0	197	197	0	61	82	54
Przedszkole Sióstr Zmartwychwstanek	25	71	96	25	21	25	25
Razem	25	268	293	25	82	107	79

Tabela 26. Liczba dzieci w Punktach przedszkolnych w roku szkolnym 2021/2022

Liczba dzieci w Punktach Przedszkolnych	
Przedszkole nr 1 Brusy	19
SP Leśno	25
SP Kosobudy	25
SP Lubnia	24
SP Czyczkowy	25
Razem	118

Działalność szkół i przedszkoli w gminie Brusy w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania szkół i przedszkoli, w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID- 19

Rok 2021 był kolejnym trudnym okresem dla prowadzenia działalności przez nasze przedszkola, szkoły podstawowe i żłobek. Po feriach zimowych tj. od dnia 18 stycznia 2021 r. do nauki stacjonarnej wrócili uczniowie klas I-III szkół podstawowych, którzy zdalnie uczyli się od 9 listopada 2020 roku. Od 15 do 28 marca zostało ograniczone funkcjonowanie szkół podstawowych w zakresie klas I-III. Nauczanie w tych klasach było prowadzone w sposób hybrydowy. Na okres od 29 marca do 25 kwietnia zostało ograniczone funkcjonowanie przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego oraz szkół podstawowych w zakresie klas I-VIII. Od dnia 26 kwietnia 2021 r. do nauki stacjonarnej powróciły przedszkola a od 4 maja uczniowie z klas I-III. Do 16 maja zawieszono pozostawały zajęcia stacjonarne w klasach IV-VIII. Przez ostatnie dwa tygodnie maja w klasach IV-VIII prowadzona była nauka hybrydowa - czyli nie więcej niż 50 procentów uczniów ma zajęcia stacjonarne w szkole a co najmniej 50 proc. uczniów ma lekcje zdalne. Od poniedziałku 31 maja 2021 r. we wszystkich klasach szkół podstawowych powróciło kształcenie stacjonarne.

W dniu 1 września 2021 r. wszystkie szkoły podstawowe i przedszkola z terenu gminy Brusy oraz żłobek w bezpieczny sposób przyjęły swoich uczniów i podopiecznych. W roku szkolnym 2021/2022 do gminnych szkół podstawowych uczęszcza 1559 uczniów tj. o 8 więcej niż w poprzednim roku szkolnym. Natomiast w przedszkolach, oddziałach

przedszkolnych i punktach przedszkolnych wychowaniem przedszkolnym objętych zostało 697 dzieci w wieku od 3 do 6 lat, tj. 22 więcej niż rok wcześniej. Wg stanu na dzień 1 grudnia 2021 r. 80 dzieci było objętych opieką w Samorządowym Żłobku w Brusach.

W okresie od dnia 25 października do dnia 17 grudnia 2021 r. funkcjonowanie poszczególnych szkół podstawowych z terenu gminy Brusy było ograniczane. Wydano 28 pozytywnych decyzji na zawieszenie zajęć w formie stacjonarnej dla poszczególnych oddziałów i prowadzenie ich w formie zdalnej z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość – dotyczyły one 9 szkół podstawowych i przedszkola. Na okres od 20 grudnia 2021 r. do 9 stycznia 2022 r. wprowadzone zostało nauczanie zdalne dla uczniów klas I-VIII.

Sposoby realizowania kształcenia na odległość

Do pracy z uczniami nauczyciele wykorzystywali różne narzędzia internetowe, i platformy do wideokonferencji (Zoom, Clickmeeting, Teams), komunikatory oraz portale społecznościowe. Organizacja kształcenia zdalnego nie odbywała się jednak całkowicie bezproblemowo. Do najczęstszych problemów należał m.in. brak dostępu do Internetu i niewystarczająca liczba odpowiednich narzędzi, w tym komputerów. W odniesieniu do uczniów, którzy z uwagi na rodzaj niepełnosprawności lub brak możliwości realizowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie mogli realizować tych zajęć w miejscu zamieszkania, dyrektor szkoły organizował zajęcia w szkole lub umożliwiał uczniowi realizację zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na terenie szkoły.

REALIZOWANE ZADANIA OŚWIATOWE

Gmina Brusy realizowała zadania oświatowe wynikające z ustawy Prawo Oświatowe, ustawy o systemie oświaty, ustawy o finansowaniu zadań oświatowych i rozporządzeń wykonawczych poprzez zabezpieczenie działalności szkół podstawowych, przedszkola, oddziałów przedszkolnych i punktów przedszkolnych.

- 1) W szkołach odbywała się nauka języka obcego – wszyscy uczniowie korzystali z nauki języka angielskiego, a na zajęcia z drugiego języka obcego – niemieckiego uczęszczało 551 uczniów.
- 2) Ponadto 540 uczniów ze wszystkich szkół podstawowych uczęszczało na zajęcia z języka regionalnego – języka kaszubskiego.
- 3) W szkołach i przedszkolu podejmowano różnego rodzaju działania, ukierunkowane na uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, które dostosowane były do indywidualnych potrzeb poszczególnych uczniów. Uczestniczyli oni w zajęciach w następujących specjalistycznych zajęciach: rewalidacja, logopedia, zajęcia wyrównawcze, zindywidualizowana ścieżka rozwoju, praca z nauczycielem wspierającym, nauczanie indywidualne. Na ten cel w 2021 roku wydatkowano kwotę 854.456,80 zł, tj. o ponad 204 tys. zł więcej niż w 2020 r. Wzrost nakładów finansowych spowodowany jest między innymi zwiększeniem się liczby uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z zaleceniami realizacji specjalistycznych zajęć – z 42 do 51 uczniów.
- 4) Gmina Brusy w IV kwartale 2021 roku otrzymała wsparcie z budżetu państwa w ramach projektu „Laboratoria Przyszłości” – jest to kwota 605.400 zł. Zakupy sprzętu rozpoczęły się jeszcze w grudniu 2021 r. na które wydatkowano 172 tys. zł

i będą one kontynuowane również w pierwszym półroczu 2022 roku. Dwie szkoły wydatkowały całość otrzymanych środków. Dzięki Laboratoriom Przyszłości, do 31 sierpnia br. do każdej z naszych 10 szkół podstawowych trafi nowoczesny sprzęt, w tym: drukarki 3D z akcesoriami; mikrokontrolery z sensorami, wzmacniaczami, płytkami prototypowymi i innymi akcesoriami; sprzęt do nagrań dla nauki prezentacji swoich osiągnięć (kamery, aparaty fotograficzne, sprzęt nagłaśniający, mikrofony, oświetlenie); stacje lutownicze (do mikrokontrolerów). W ramach Laboratoriów Przyszłości szkoły wybrały również wyposażenie dodatkowe – od narzędzi do prac ręcznych, sprzęty gospodarstwa domowego (kuchenki, chłodziarki, maszyny krawieckie do szycia, hafciarki, gogle VR, oraz inne pomoce dydaktyczne. Obowiązek udostępniania laboratoriów uczniom przez szkoły wejdzie w życie od roku szkolnego 2022/2023.

- 5) W dniu 25 listopada 2021 r. nastąpiło uroczyste podpisanie umowy z Zarządem Województwa Pomorskiego na dofinansowane projektu „Gmina Brusy wspiera przedszkolaków” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego WP na lata 2014-2020. Celem projektu jest poprawa jakości edukacji przedszkolnej poprzez dostosowanie minimum 12 miejsc dla dzieci z niepełnosprawnościami oraz realizację dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej umożliwiającej udział w wychowaniu przedszkolnym oraz zwiększenie szans edukacyjnych w edukacji przedszkolnej - min. 90% z 310 dzieci w wieku przedszkolnym z 6 ośrodków wychowania przedszkolnego (Przedszkole Brusy, SP nr 1 Brusy, SP Kosobudy, SP Czyczkowy, SP W. Chełmy i SP Czapiewice). Dzięki specjalistycznym szkoleniom dodatkowe kompetencje uzyska również 34 nauczycieli. Projekt będzie realizowany przez okres 12 miesięcy. Wartość projektu: 1.321.925,71 z tego dofinansowanie 1.123.636,85 zł, wkład własny gminy 198.288,86 - koszt udostępnienia pomieszczeń – 196.140 zł. W ramach projektu zostanie zakupione niezbędne wyposażenie i pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć za kwotę 383.680 zł, w tym 81.795 zł na wymianę urządzeń na placu zabaw przy Przedszkolu nr 1 w Brusach.
- 6) Gmina Brusy otrzymała od Ministra Edukacji i Nauki wsparcie dla 18 wniosków z 9 szkół podstawowych w ramach przedsięwzięcia pod nazwą „Poznaj Polskę” dotyczących realizacji wycieczek szkolnych związanych poznawaniem Polski, jej środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii oraz osiągnięć polskiej nauki. Na ten cel nasze szkoły otrzymały dofinansowanie w kwocie 103.804 zł. Wkład własny w formie wpłat rodziców uczniów to kwota 30.391 zł. Wszystkie zaplanowane wycieczki zostały zrealizowane i łącznie wydatkowano na ten cel kwotę 131.124,08 zł.
- 7) 2021 rok był pierwszym pełnym rokiem funkcjonowania Samorządowego Żłobka w Brusach. Bieżące koszty funkcjonowania Żłobka dotyczące wynagrodzeń personelu zatrudnionego w Żłobku tj., opiekunek, woźnych i pielęgniarki były pokrywane w ramach realizowanego projektu pn. „Żłobek w Brusach szansą na zwiększenie zatrudnienia i powrotu na rynek pracy” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Całościowe koszty funkcjonowania Żłobka w 2021 r. wyniosły 1.390.618 zł, z czego 163.200 zł sfinansowano z dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych gminy z zakresu organizacji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz dotacji z programu „Maluch+2021”, 721.958 zł z dotacji celowej w ramach programu unijnego

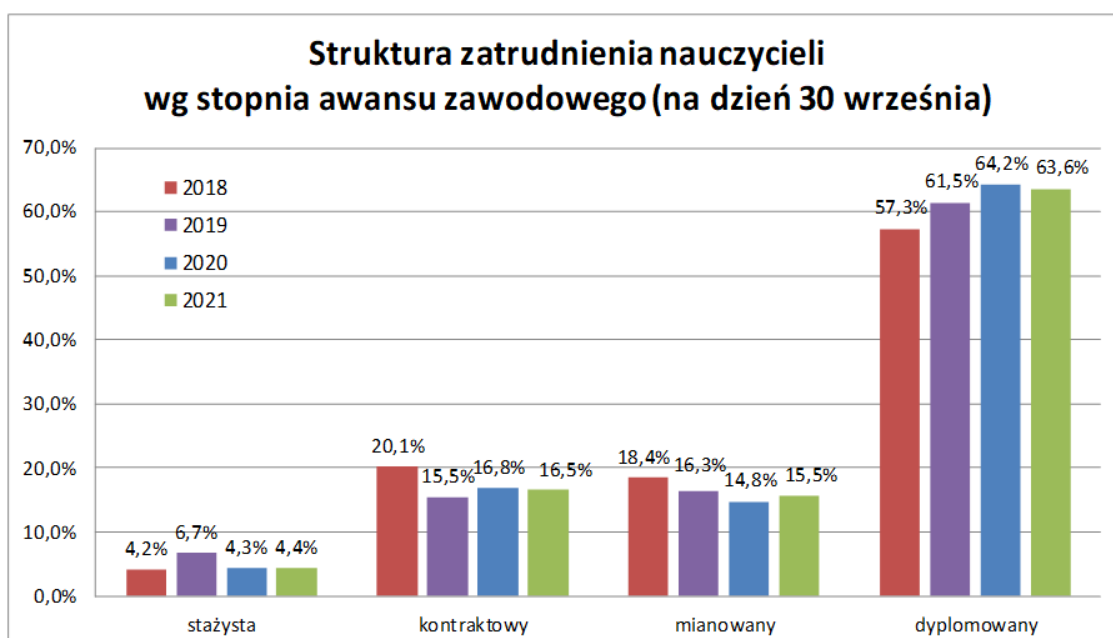
pn. „Żłobek w Brusach szansą na zwiększenie zatrudnienia i powrotu na rynek pracy”, 402.338 zł pochodziło z wpłat rodziców. Pozostała kwota 103.121 zł to wkład własny Gminy Brusy do programu „Maluch+2020” oraz dotacji celowej z budżetu państwa.

STRUKTURA ZATRUDNIENIA W SZKOŁACH

W jednostkach oświatowych Gminy Brusy na dzień 30 września 2021 r. zatrudnienie kształtowało się w następujący sposób: 214 etatów nauczycielskich oraz 57 etatów pracowników administracji i obsługi. W trakcie 2021 roku awans zawodowy uzyskało 8 nauczycieli mianowanych i 3 nauczycieli dyplomowanych.

Strukturę zatrudnienia nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego przedstawiono na wykresie 3.

Wykres 5. Struktura zatrudnienia nauczycieli wg stopnia awansu zawodowego

NAGRADZANIE PRACOWNIKÓW I UCZNIÓW

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej w październiku 2021 roku Burmistrz Brus przyznał nagrody, które otrzymało 15 nauczycieli oraz 2 dyrektorów. Listy gratulacyjne otrzymała również trójka nauczycieli, którzy zdobyli stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego.

W 2021 roku kontynuowany był program stypendialny w ramach „Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z Terenu Gminy Brusy”.

W ramach tego programu w czerwcu 2021 r. 23 absolwentów szkół podstawowych zostało wyróżnionych jednorazowymi a w miesiącu październiku 51 uczniów otrzymało miesięczne stypendia Burmistrza Brus za wyniki w nauce i inne szczególne osiągnięcia w roku szkolnym 2020/2021. W stosunku do 2020 roku nastąpił wzrost liczby łącznie przyznanych stypendiów o 8 i spowodowany on był przede wszystkim wzrostem ilości stypendystów wśród absolwentów klas ósmych szkół podstawowych tj. z 6 do 23.

WYNIKI Z EGZAMINU ÓSMOKLASISTY

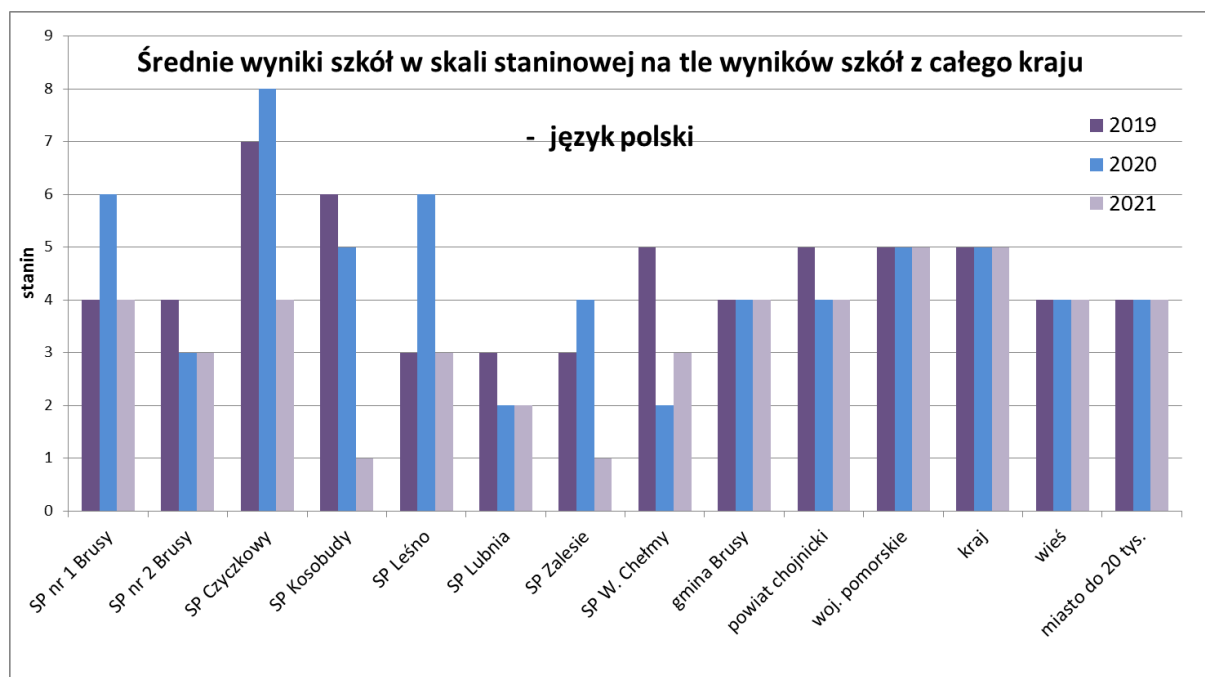
Egzamin ósmoklasisty został przeprowadzony od 25 do 27 maja 2021 r. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpili do niego w powyższym terminie, napisali egzamin w dniach 16-18 czerwca br. Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany w formie pisemnej. Każdy ósmoklasista przystąpił do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj. 1) języka polskiego; 2) matematyki; 3) języka obcego nowożytnego

Zestawienie wyników egzaminu ósmoklasisty przeprowadzonego w maju 2021 przedstawia poniższa tabela.

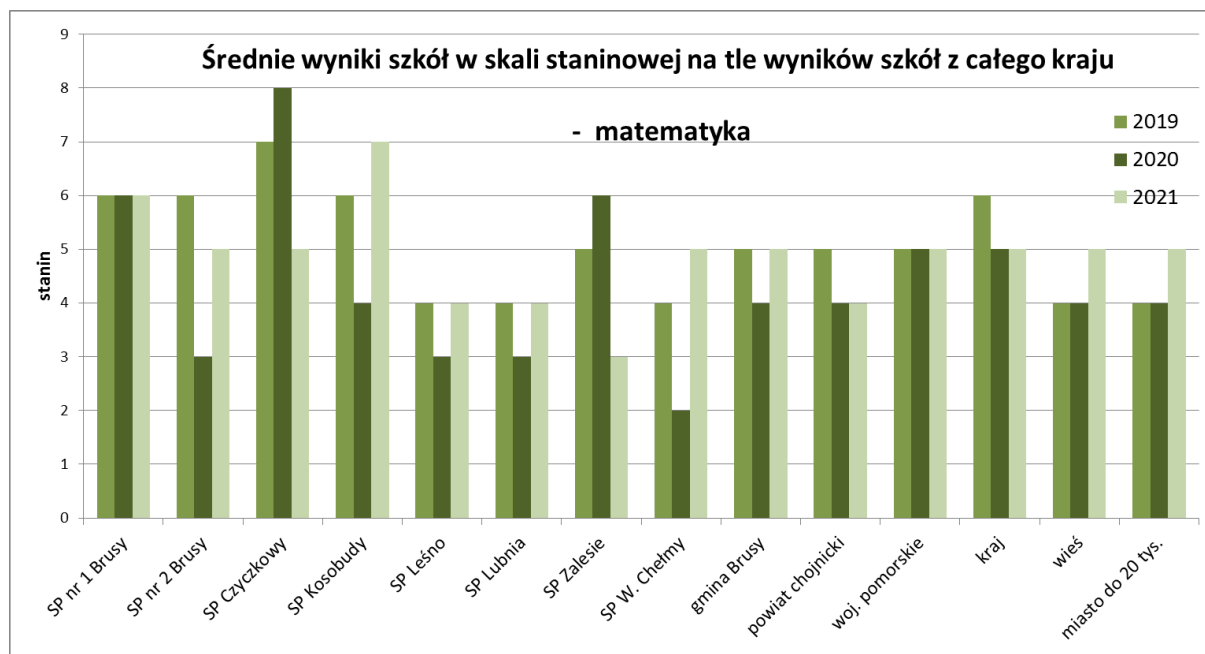
Tabela 27. Zestawienie wyników egzaminu ósmoklasisty przeprowadzonego w maju 2021

	Liczba uczniów zdających	j. polski	matematyka	j. angielski
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Pawła II w Brusach	42	58%	51%	63%
Szkoła Podstawowa nr 2 w Brusach	48	53%	43%	54%
Szkoła Podstawowa im. bł. ks. Józefa Jankowskiego	19	57%	44%	50%
Szkoła Podstawowa im. ks. kanonika Bolesława Śledzia w Kosobudach	21	40%	60%	41%
Szkoła Podstawowa im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Leśnie	17	50%	38%	45%
Szkoła Podstawowa im. TOW „Gryf Pomorski” w Lubni	17	48%	39%	53%
Szkoła Podstawowa w Zalesiu	10	32%	33%	35%
Szkoła Podstawowa im. S. Sikorskiego w Wielkich Chełmach	12	49%	42%	38%
gmina Brusy	186	53%	43%	51%
powiat chojnicki		55%	41%	57%
województwo pomorskie		58%	46%	65%
Kraj		60%	47%	66%
Wieś		54%	42%	57%
miasta do 20 tys. mieszkańców		56%	42%	61%

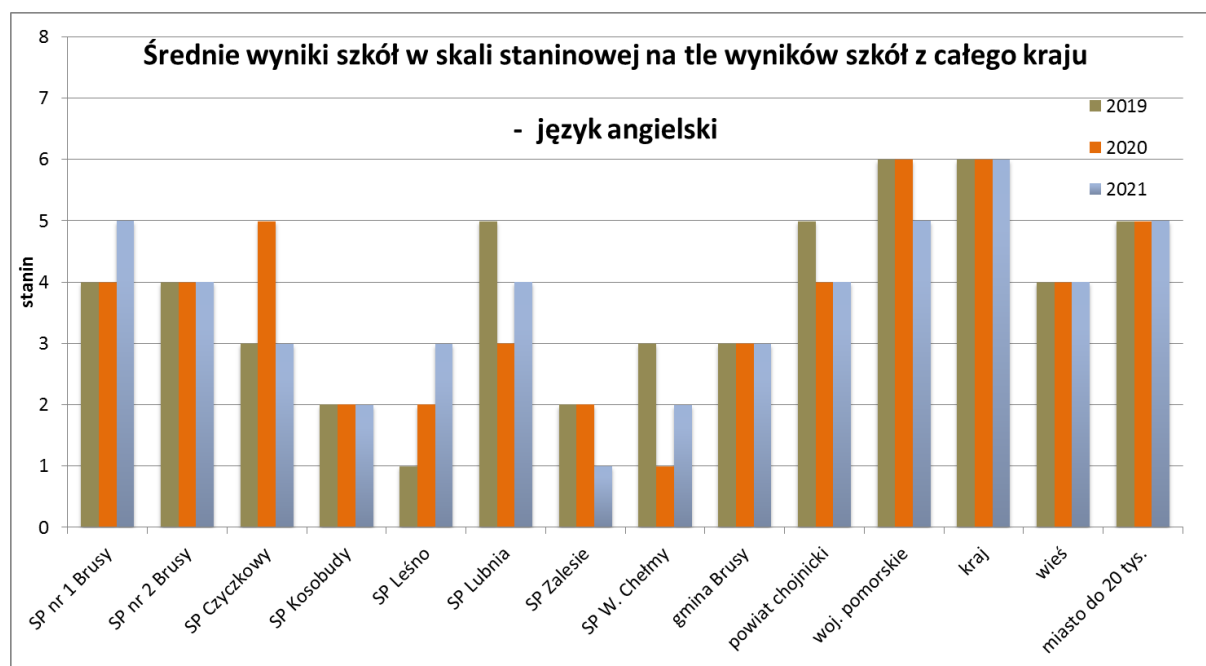
Wykres 6. Średnie wyniki szkół w skali staninowej na tle wyników szkół z całego kraju – język polski

Wykres 7. Średnie wyniki szkół w skali staninowej na tle wyników szkół z całego kraju – matematyka

Wykres 8. Średnie wyniki szkół w skali staninowej na tle wyników szkół z całego kraju – język angielski

PODSUMOWANIE WYNIKÓW

- Średni wynik szkół podstawowych gminy Brusy z egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego jest o 2 pkt procentowe niższy od średniej powiatowej – 4 stanin w 9 stopniowej skali znormalizowanej ustalonej dla całego kraju – wynik identyczny jak dla szkół zlokalizowanych na obszarach wiejskich;
- Średni wynik szkół podstawowych gminy Brusy z egzaminu ósmoklasisty z matematyki jest o 2 pkt procentowe wyższy od średniej powiatowej – 5 stanin w 9 stopniowej skali znormalizowanej ustalonej dla całego kraju;
- Średni wynik szkół podstawowych gminy Brusy egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego jest o 6 pkt procentowych niższy od średniej powiatowej – 3 stanin w 9 stopniowej skali znormalizowanej ustalonej dla całego kraju;
- Wyniki ze sprawdzianów oraz egzaminów są zróżnicowane w poszczególnych latach - zależne od danego rocznika uczniów.

NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA REMONTOWE

Tabela 28. Najważniejsze zadania remontowe

Szkoła	Zakres wykonanych prac	Kwota wydatkowanych środków
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Pawła II w Brusach	Zakup materiałów do remontu jednej sali dydaktycznej wraz z zakupem mebli	7.657 zł
	Wymiana głównego ciągu zasilania rur zimnej i ciepłej wody (piwnica)	10.000 zł
	Zakup materiałów do remontu i wygłuszenia holu- blok B parter	10.283 zł
	Wykonanie pomieszczenia chłodni i przebudowa pomieszczenia przeznaczonego na sprzęty chłodnicze - kuchnia	116.028 zł
Szkoła Podstawowa nr 2 w Brusach	Zakup materiałów do remontu i wygłuszenia holu- blok B piętro I i II wraz z wymianą oświetlenia	14.660 zł
	Montaż przegrody przy wejściu głównym - wykonanie portierni	12.000 zł
Szkoła Podstawowa im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Leśnie	Wykonanie nowych posadzek wraz z wykładziną oraz malowanie 2 sal - oddział przedszkolny i punkt przedszkolny	33.910 zł
Szkoła Podstawowa im. Stanisława Sikorskiego w Wielkich Chełmach	Remont świetlicy – wykonanie nowej podłogi i odnowione ścian	8.427 zł
Szkoła Podstawowa im. Ks. Kanonika Bolesława Śledzia w Kosobudach	Remont w Punkcie Przedszkolnym - dostosowanie toalety do potrzeb dzieci 3 i 4-letnich	6.436 zł
Szkoła Podstawowa w Męcikale	Zakup materiałów do remontu łazienki wraz montażem kabin w oddziale przedszkolnym	12.628 zł
Przedszkole nr 1 w Brusach	Remont podłóg w 3 salach dydaktycznych wraz z malowaniem pomieszczeń	47.800 zł
Szkoła Podstawowa im. bł. ks. Józefa Jankowskiego w Czykowach	Przebudowa ogrodzenia w Punkcie Przedszkolnym	5.357 zł
	Wykonanie doświetlenia sali dydaktycznej oraz montaż drzwi wewnętrznych	5.500 zł
RAZEM		290.686 zł

FINANSE

Dochody

Głównym źródłem finansowania oświaty jest część oświatowa subwencji ogólnej - 18.899.841 zł oraz dotacja przedszkolna – 685.486 zł. Poza subwencją i dotacjami największe dochody szkoły i przedszkole osiągnęły z wynajmu sal, opłat za dożywianie uczniów w stołówkach oraz odpłatności za pobyt dziecka w przedszkolu – łącznie 667.915 zł.

Wydatki

W roku 2021 wydatki bieżące na finansowanie oświaty wyniosły ogółem: 28.824.870 zł. Największy koszt funkcjonowania oświaty stanowią wynagrodzenia dla pracowników wraz wydatkami osobowymi niezaliczonymi do wynagrodzeń oraz pochodne od nich, w kwocie 21.442.516 zł, co stanowi ok. 74% wszystkich zrealizowanych wydatków.

Tabela 29. Zestawienie dochodów i wydatków na finansowanie oświaty

	2021
Kwota części oświatowej subwencji ogólnej	18.899.841 zł
Dotacje na zadania oświatowe – dochody	1.486.634 zł
Pozostałe dochody	667.915 zł
Wydatki bieżące na wszystkie zadania oświatowe	28.824.870 zł
Dochody - wydatki	- 7.770.480 zł

W 2021 roku z budżetu Gminy Brusy została udzielona dotacja dla przedszkola niepublicznego działającego na terenie miasta Brusy w kwocie 947.590,88 zł oraz pokryto koszty wychowania przedszkolnego dzieci zamieszkałych na terenie gminy Brusy uczęszczających do niepublicznych przedszkoli na terenie innych gmin – 76.834,62.

Gmina Brusy otrzymała z innych gmin zwrot dotacji udzielonej dla przedszkola niepublicznego w kwocie 59.425,76 zł w zakresie dzieci zamieszkujących w tych gminach i uczęszczających do przedszkola niepublicznego.

ORGANIZACJA DOWOZÓW DO SZKÓŁ

W roku szkolnym 2021/2022 dowozem objęto 290 uczniów. Do realizacji tego zadania Gminny Zarząd Oświaty w Brusach dysponował 2 autobusami o łącznej liczbie miejsc 80 oraz 3 busami o łącznej liczbie miejsc 66. Pomimo tego część dzieci korzystała z transportu publicznego (PKS) – 27 uczniów oraz dowożona była przez rodziców – 9 osób. Gmina Brusy jest zobowiązana do zorganizowania dowozu uczniów z terenu gminy Brusy, uczęszczających do szkół specjalnych oraz innych placówek umożliwiających realizację obowiązku szkolnego. W roku szkolnym powyższym dowozem objęto 22 osoby do Chojnic, 5 osób do OREW w Trzebuniu oraz 2 osoby do OREW w Pierszczewie. Łączny koszt realizacji zadań związanych z dowozem uczniów w 2021 r. wyniósł 654.627,20 zł.

2. Pomoc Społeczna

MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc i wsparcie w gminie Brusy z pomocy społecznej w 2021 roku uzyskały 902 osoby, co stanowiło 6,19 % wszystkich mieszkańców gminy. W roku oceny, w stosunku do 2020 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 168 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 88 osób. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 137 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2020 o 28 osób. W gminie Brusy najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną w 2021 roku było kolejno: ubóstwo, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym: wielodzietność, długotrwała lub ciężka choroba .

Najczęstsze powody udzielania pomocy osobom i rodzinom zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 30. Powody udzielania pomocy osobom i rodzinom

Powody udzielenia pomocy i wsparcia	Liczba rodzin - ogółem
Ubóstwo	109
Niepełnosprawność	87
Potrzeba ochrony macierzyństwa	73
Potrzeba ochrony macierzyństwa - w tym potrzeba ochrony wielodzietności	63
Bezrobocie	66
Długotrwała lub ciężka choroba	43
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	3
Alkoholizm	5
Bezdomność	4
Przemoc w rodzinie	4
Narkomania	1
Sytuacja kryzysowa	1

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2021 - Sprawozdanie własne MRPiPS-03 za I-XII 2021r.

Sukcesywnie spada liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wzrasta natomiast liczba osób, którym udzielana jest pomoc w formie usług opiekuńczych (2019 – 10 osób, 2020 – 12) i w 2021 r. wyniosła 15. Na stałym poziomie pozostaje liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 8 osób.

57,29 % wyniósł wskaźnik pracy socjalnej obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100% i jest on niższy niż ten z 2020 (66,24%).

Kwota świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w 2021 r. - 414 728,27 jest niższa od roku 2020 o ponad 60 000 zł (475 626,37 zł).

Tabela 31. Najczęściej realizowane rodzaje wsparcia z zakresu zadań własnych i zleconych udzielane przez MGOPS

Rodzaje świadczeń	Liczba osób, które decyzją otrzymały świadczenie	Kwota świadczeń w zł
Zasiłek okresowy	24	38.915
Zasiłek celowy	129	21.391
Schronienie	4	20.014
Posiłek	116	35.067
Zasiłek stały	47	283.120
Usługi opiekuńcze	15	17.117
Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	8	7.826

W analizowanym roku Ośrodek obejmował wsparciem asystenta rodziny tego potrzebujące (tabela 32).

Tabela 32. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza

Wspieranie rodziny i piecza zastępcza	2021 rok
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	11
Liczba dzieci w rodzinach objętych pomocą asystenta rodziny	38
Liczba asystentów rodziny	1
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z terenu miasta i gminy Brusy	15
Odpłatność gminy za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	133.014 zł

W obrębie gminy, w ramach systemu pieczy zastępczej, funkcjonują 3 rodziny spokrewnione i 2 rodziny zastępcze niezawodowe niespokrewnione, 1 rodzinny dom dziecka i 1 rodzina zastępcza zawodowa.

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W gminie Brusy prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej:

- 3 mieszkania chronione, zapewniające całodobową opiekę osobom pełnoletnim z niepełnosprawnością, w podeszłym wieku lub przewlekle chorym;
- Dzienny Dom Pobytu (15 miejsc), jest miejscem dla osób starszych, które w wyniku choroby, podeszłego wieku, samotności, czy też innych wydarzeń losowych potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Pomaga w zorganizowaniu czasu wolnego, zaspokajaniu potrzeb kulturalnych, towarzyskich, a także wzmocnieniu kondycji fizycznej – psychicznej.

- Placówka Wsparcia Dziennego (15 miejsc) realizuje zadania świetlicy o charakterze socjoterapeutycznym i aktywizująco-profilaktycznym. Oferuje wsparcie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez zapewnienie opieki wychowawczej oraz specjalistycznej, pomocy w nauce szkolnej, trudnych sytuacjach rodzinnych, emocjonalnych, oddziaływujących na środowisko młodego człowieka.
- oraz Środowiskowy Dom Samopomocy (30 miejsc).

Pomoc i wsparcie w gminie Brusy w 2021 roku w postaci świadczeń pieniężnych uzyskały 148 osoby, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 143 osoby.

Odpłatność gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej dotyczyła 7 osób. (wzrost o 1 osobę w porównaniu do roku 2020). Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej w 2021 wyniosła 212 141 zł.

MGOPS w Brusach realizował zadania wynikające z ustawy o „Karcie Dużej Rodziny”. W 2021 nowe uprawnienia uzyskało 98 rodzin z terenu miasta i gminy Brusy, łącznie przyznano 368 kart.

Na sytuację ekonomiczną rodzin z terenu miasta i gminy Brusy wyraźny wpływ mają także inne świadczenia realizowane i wypłacane przez tut. Ośrodek (tabele 33 i 34).

Tabela 33. Zestawienie świadczeń rodzinnych w 2021 r.

L.p.	Rodzaj świadczenia	2021	
		Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających ze świadczeń	kwota w zł
1.	Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych	634	3.395.228
2.	Świadczenie wychowawcze (500+)	1755	20.196.507
3.	Fundusz alimentacyjny	45	392.035

Tabela 34. Pozostałe świadczenia

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
1.	Zasiłek pielęgnacyjny	6814	1.470.388
2.	Świadczenia pielęgnacyjne	2145	4.173.344
3.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	246	151.313

4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	131	131.000
5.	Zasiłek dla opiekuna	241	148.800
6.	Jednorazowe świadczenie z ustawy „Za życiem”	1	4.000

Liczba pobierających świadczenie wychowawcze wyniosła 1949 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta wzrosła o 121 rodzin (co stanowi wzrost o 6,62% w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia wychowawczego wyniosła 20 196 507 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 36 835. zł. Liczba pobierających w roku oceny zasiłek rodzinny wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka wyniosła 634 rodziny. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 104 rodziny (co stanowi spadek o 16,2.% w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka wyniosła 3 395 227,94 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 443 939,70 zł.

Maleje liczba gospodarstw domowych i wartość wsparcia udzielanego w postaci dodatków mieszkaniowych i energetycznych. W 2021 30 gospodarstw domowych otrzymało dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 62 204 zł (w 2020 -34 gospodarstwa domowe), a dodatki energetyczne – 8 rodzin na łączną kwotę pomocy 1 010 zł (w 2020 -19 rodzin).

Tabela 35. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw domowych	Kwota świadczeń w złotych
Dodatki mieszkaniowe	30	62.204
Dodatki energetyczne	8	1.010

W gminie Brusy środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2021 roku 36 483 372 zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 1 631 073 zł. (co stanowi 4,68%). W dziale 855 – Rodzina wydatkowano 33 468 526 zł. co stanowi 91,74 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 2 078 127 zł. co stanowi 5,70 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. Najwięcej środków wydano na następujące pozycje budżetowe 85501 - Świadczenie wychowawcze, 85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

W roku 2021 r. Ośrodek uczestniczył w projekcie z EFS "Centrum Usług Społecznych w Brusach", na łączną kwotę 198 041 zł., który objął wsparciem 62 osoby, oraz w 4 :

- "Opieka 75+" - kwota 6 583,50 dla 10 osób,
- "Opieka wytchnieniowa"-edycja 2021 na kwotę 105 135,93 zł dla 17 osób,
- "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - edycja 2021 - kwota 82 159,71 dla 11 osób.
- Program „Posiłek w szkole i w domu” – edycja 2021, wartość dofinansowania 68 610 zł, liczba osób objętych programem 459, w tym liczba osób korzystających z posiłku 116 (dzieci), z pomocy finansowej 412 osoby.

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

Środowiskowy Dom Samopomocy w Brusach znajduje się w 1/3 części budynku komunalnego należącym do Gminy Brusy przy ulicy Szkolnej 1. Część budynku przeznaczona na działalność ŚDS podzielona jest na piętra: parter o powierzchni użytkowej 137,49 m², I piętro o powierzchni użytkowej 105,00 m², poddasze o powierzchni użytkowej 93,78 m² oraz część piwniczna o powierzchni 46,94 m². Łączna powierzchnia użytkowa wynosi 383,21 m². Przed budynkiem znajduje się parking z wyznaczonymi miejscami dla osób niepełnosprawnych oraz siłownia zewnętrzna do użytku przez uczestników. W budynku znajduje się wina dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Na wyposażeniu placówki jest schodołaz. Przed wejściem głównym do budynku znajduje się podjazd przeznaczony dla osób niepełnosprawnych. Wszystkie pomieszczenia, z których korzystają uczestnicy spełniają standardy i są dostosowane do potrzeb tych osób.

Z uwagi na trwającą pandemię COVID – 19 wszystkie czynności podejmowane w placówce celem realizacji planu pracy w roku sprawozdawczym były realizowane ze szczególnym uwzględnieniem wszystkich zaleceń sanitarno – epidemiologicznych dbając o bezpieczeństwo uczestników.

Realizowane zadania:

- Codzienne prowadzenie zajęć w pracowniach terapeutycznych w placówce: pracownia kulinarna, pracownia ceramiczno – stolarska, pracownia plastyczno – rękodzielnicza, pracownia rehabilitacyjna, pracownia socjoterapeutyczna. Prowadzenie zajęć edukacyjnych i rewalidacyjnych z pedagogiem, zajęć komputerowych. Zajęcia w zależności od potrzeb uczestników prowadzone są w formie grupowej lub indywidualnej.
- Prowadzenie codziennych działań wspierająco -aktywujących mających na celu osiągnięcie przez uczestników jak największej samodzielności, zaradności życiowej, utrzymanie prawidłowej kondycji psycho – fizycznej.
- Aktywizacja uczestników poprzez rozwijanie ich umiejętności, zainteresowań, rozwijanie umiejętności społecznych, prowadzenie różnorodnych treningów terapeutycznych z uczestnikami w tym: trening kulinarny, trening higieniczny, trening umiejętności praktycznych, trening budżetowy, trening farmakologiczny, trening załatwiania spraw urzędowych, trening umiejętności spędzania czasu wolnego, trening umiejętności społecznych i interpersonalnych w tym trening funkcji poznawczych, trening asertywności.
- Stała współpraca z zaprzyjaźnionymi organizacjami społecznymi, organizacjami administracji państwowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz kościelnymi (promowanie placówki w środowisku lokalnym, udział w konkursach o różnorodnej tematyce, wyjazdy z uczestnikami do kina, opery, itp.)
- Ciągłe wspieranie i pomoc członkom rodzin uczestników w zgłaszanych przez nich problemach oraz zapewnienie podopiecznym dostępu do niezbędnych oraz specjalistycznych świadczeń zdrowotnych. Regularne wsparcie psychologiczne oraz konsultacje psychiatryczne (cyklicznie co dwa miesiące) oraz codzienna rehabilitacja ruchowa uczestników.
- Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry terapeutycznej przez udział w szkoleniach, celem osiągnięcia jak najwyższej jakości usług świadczonych na rzecz uczestników i ich rodzin.
- Zapewnienie codziennego transportu na zajęcia uczestnikom zamieszkałym poza miastem Brusy na podstawie umowy z firmą zewnętrzną. Z usługi korzystały **23** osoby w roku 2021.

- Zgodnie z wytycznymi placówka zapewnia uczestnikom jeden ciepły posiłek w ciągu dnia w formie cateringowej.

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Brusach

dane na koniec roku sprawozdawczego:

- liczba miejsc statutowych: **30**
w tym:
- liczba miejsc rzeczywistych (uczestników): **30**
- liczba miejsc z dodatkiem z programu za życiem: **13**
w tym:
 - dla osób ze sprzężoną niepełnosprawnością: **13**
 - dla osób ze spektrum autyzmu: **0**
- liczba uczestników ze względu na rodzaj zaburzenia psychicznego (tabela):

Tabela 36. Rodzaj zaburzeń/niepełnosprawności

Lp.	Rodzaj zaburzenia/niepełnosprawności	Liczba osób
1.	Choroba psychiczna (TYP A)	10
2.	Niepełnosprawność intelektualna w tym: (TYP B)	19
	- głęboki stopień	1
	- znaczny stopień	10
	- umiarkowany stopień	6
	- lekki stopień inne zaburzenia zwłaszcza neurologiczne	2
3.	Inne zaburzenia czynności psychicznych - z wyłączeniem uzależnienia od środków psychoaktywnych (TYP C)	1
4	Osoby ze spektrum autyzmu (TYP D)	0

- średnia frekwencja uczestników w roku sprawozdawczym: **82%**
- łączna liczba osób skierowanych do ŚDS na podstawie decyzji: **32**
- liczba uczestników, których wykreślono z ewidencji ŚDS z powodu:
 - - rezygnacji uczestnika: **2**
 - - zgonu: **0**
 - - usamodzielnienia: **0**
 - - umieszczenia w placówce całodobowej opieki: **0**
 - - przejścia do innej formy wsparcia dziennego: **0**

Koszty działalności w 2021r.

- Całość środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie ŚDS w roku sprawozdawczym 2021: **283 070,97 zł**
w tym:
- **środki przekazane z budżetu Wojewody Pomorskiego**
 - dotacja na bieżącą działalność IX - XII 2021r.: **237 639,00 zł**
 - rezerwa budżetowa (środki przeznaczone na wyposażenie): **45 431,97 zł**

3. Kultura i sport

KULTURA

Rok 2021 był to trudny czas dla kultury. Z powodu remontu budynku Centrum Kultury i Biblioteki działalność kulturalna odbywała się poza główną siedzibą. Biblioteka została przeniesiona do budynku socjalno-sportowego przy ul. Armii Krajowej, sekretariat i częściowa działalność kulturalna została przeniesiona do Chaty Kaszubskiej natomiast zajęcia taneczne i muzyczne do Szkoły Podstawowej Nr 1.

W styczniu w internecie i TVK Brusy emitowano transmisję koncertu kołęd i pastorałek kaszubskich w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca Krëbane. Na stronie Centrum Kultury opublikowano wystawę prac z konkursu plastycznego „Projekt pocztówki wigilijnej”. Przygotowano propozycję spędzania czasu wolnego podczas ferii zimowych dla najmłodszych. W Chacie Kaszubskiej odbył się koncert kołęd w wykonaniu dzieci i młodzieży.

Centrum Kultury włączyło się w organizację Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy poprzez zbiórkę za pomocą e-skarbonki. Ogłoszono konkurs „Zima z bajkową postacią ze śniegu”, w którym dzieci musiały ulepić postacie bajkowe ze śniegu. Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem. Zrealizowano akcję promującą czytelnictwo „Marcowe weekendy z książką i jabłkiem”.

Zespół Pieśni i Tańca Krëbane miał możliwość pokazania folkloru kaszubskiego w Telewizji Polonia w programie „Fajna Polska”.

W marcu otrzymano pozytywną odpowiedź z Urzędu Marszałkowskiego z Gdańska na złożony wniosek pn. „Przebudowa i rozbudowa budynku Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach dla osób niepełnosprawnych” w kwocie 500.000,00 zł. Ponadto placówka otrzymała kwotę 90.000,00 z Narodowego Centrum Kultury na złożony wniosek do programu EtnoPolska 2021r. w projekcie *W checzach i na binie*, na zakup i renowację strojów kaszubskich do Zespołu Pieśni i Tańca „Krebanie” w Brusach.

Pracownicy Centrum Kultury włączyli się w akcję wydawania maseczek dla mieszkańców gminy Brusy. Dokonano podsumowania XX Przeglądu Piosenki „Na powitanie wiosny”.

Koło plastyczne wzięło udział w międzynarodowym projekcie realizowanym od ponad 40 lat w Międzynarodowych Spotkaniach Artystycznych dla Dzieci i Młodzieży „Moja Przygoda w Muzeum”. Jedna z uczestniczek dostała się na eliminacje ogólnopolskie.

Uczestnicy zajęć gitarowych w ramach spotkań zrealizowali online pomysł „Inside Guitar Project”. Został przeprowadzony konkurs wiedzy „Znaszli ten kraj, gdzie Krëbane żyją?”.

Z Firmy Sylva z Wiela otrzymano w darze materiał na ogrodzenie przy Chacie Kaszubskiej. Przez cały kwiecień i maj pracownicy Centrum Kultury pomagali przy rejestracji szczepień przeciw Covid-19 dla mieszkańców gminy Brusy. Folklor kaszubski zaprezentowany przez Zespół Pieśni i Tańca Krëbane został wyemitowany w TVP Gdańsk w programie „Farwe Kaszeb”.

Zaproszono artystów z 3 województw do II Konkursu Sztuki Ludowej im. Józefa Chełmowskiego. 16 maja uczczono 135. rocznicę urodzin Jana Karnowskiego. Ciekawą ofertę stworzyła młodzież z zespołu Krëbane w projekcie „Majowe z Krëbanami”. Członkowie zespołu uczestniczyli w wieczornych spotkaniach majowych i uatrakcyjniali spotkania śpiewem maryjnych piosenek w języku kaszubskim. W maju dokonano podsumowania i ogłoszono wyniki konkursu plastycznego *Ziemi Kaszubskiej Słonecznej i Czystej*. Gminny Konkurs Plastyczny *Nasz kolorowy trzeźwy świat* zorganizowano pod hasłem "Fonoholizm wśród dzieci i młodzieży". Ogłoszono przygotowania do Gminnego Konkursu Piosenki z okazji Dnia Dziecka. Pod koniec miesiąca odbył się wernisaż *Ziemi*

Kaszubskiej Słonecznej i Czystej oraz wręczono nagrody laureatom 50. Konkursu Recytatorskiego Literatury Kaszubskiej „Rôdno Mòwa”.

Ogłoszono wyniki Gminnego Konkursu Piosenki z okazji Dnia Dziecka oraz podsumowano konkurs plastyczny *Fonoholizm wśród dzieci i młodzieży*. Zorganizowano obóz szkoleniowy dla grupy Krëbane do Mroczy oraz biwaki szkoleniowe do Wiela, dla młodzieży z grupy Młodzi Krëbane i dla dzieci z grup Gwiżdże i Dzôtci. W Warsztacie Terapii Zajęciowej odbyło się uroczyste spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki z nową moderatorką, Katarzyną Kurs. Dla przyjaciół biblioteki zorganizowano rajd rowerowy *Odjazdowy Bibliotekarz* do Wiela. Podsumowano konkurs *Pamiętnik Mola Książkowego*, który miał na celu promując czytelnictwa.

Dzięki stypendium z Urzędu Marszałkowskiego z Gdańska dla Danuty Miszczyk odbyła się premiera spektaklu plenerowego *Kaszubskie abecadło, co z woza spadło* w wykonaniu Wędrownego Teatru Danuty Miszczyk działającego przy Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach.

W Bytowie odbył się II Konkurs Sztuki Ludowej im. Józefa Chełmowskiego, Brusy - Bytów 2021. W Chacie Kaszubskiej odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki, a filia biblioteczna w Męcikale przeprowadziła Wakacyjne zajęcia plastyczne dla dzieci. Kapela Krëbane wzbogaciła *Muzyczne czwartki* w Swornegaciach muzyką kaszubską.

Jarmark Zaborski to wydarzenie, które na stałe zagościło w kalendarzu imprez Gminy Brusy. Podczas jarmarku odbył się Festiwal Swojskich Smaków, w którym uczestniczyły koła gospodyń wiejskich z gminy Brusy oraz gościnnie koło gospodyń z Masowa (woj. opolskie). Gminę Brusy reprezentowały KGW z: Małych Chełmów, Małego Gliśna, Zalesia, Rolbika, Przymuszewa, Skoszewa i Leśna. Każdy uczestnik festiwalu miał okazję skosztować specjalów kuchni kaszubskiej pod różną postacią. Były potrawy słone, orzeźwiające lemoniady, słodkie ciasta i wiele regionalnych smakołyków. Podczas Jarmarku przeprowadzono konkurs kulinarny *Golce - kaszubski rarytas z ziemniaków*.

Ósma edycja Międzynarodowego Festiwalu Folkloru w Brusach odbyła się w dniach 30 i 31 lipca. Jak zwykle nie zabrakło tego, co w folklorze najpiękniejsze: regionalnej muzyki i tańców oraz pięknych, barwnych strojów. Podczas festiwalu w Brusach wystąpiło 5 zespołów z Polski w formule tradycyjnej i 5 zespołów zagranicznych w formule online. Na scenie wystąpił Zespół Pieśni i Tańca Krëbane, Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Bolesławieckiej, Zespół Tańca Ludowego Neptun, Zespół Pieśni i Tańca „Malbork” i Zespół Pieśni i Tańca Chłudowianie. Ponadto zaprezentowano grupy zagraniczne z: Bułgarii, Brazylii, Costa Rici, USA i Słowacji. Grupy z Zespołu Pieśni i Tańca "Krëbane" wystąpiły w strojach dofinansowanych ze środków Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w ramach programu Narodowego Centrum Kultury EtnoPolska 2021. Piątkowy dzień festiwalowy zakończył koncert Reggaeside oraz Varius Manx i Katarzyny Stankiewicz. Sobotnie występy zwieńczyła folkowa grupa Baciary. Poza Brusami, festiwal odbywał się równolegle w Chojnicach, Czersku, Kościerzynie, Wdzydzach i Wielu.

Po raz 23 odbyło się XIII Pieczenie Chleba w Widnie. W Chacie Kaszubskiej odbyło się spotkanie autorskie z Marzeną Żurek, edukatorką żywieniową, promotorką zdrowego żywienia.

Wznowiono zajęcia z tańca nowoczesnego i folklorystycznego, zajęcia gry na instrumentach: keyboardzie, pianinie, gitarze, instrumentach dętych oraz zajęcia gry w szachy i warcaby.

W Kaszubskim Liceum Ogólnokształcącym w Brusach, odbyła się jubileuszowa, dziesiąta odsłona Narodowego Czytania. Akcja Narodowego czytania organizowana jest od 2012 roku i objęta honorowym patronatem pary prezydenckiej. Podczas akcji Para Prezydencka zaproponowała do czytania *Moralność* pani Dulskiej Gabrieli Zapolskiej.

Zespół Pieśni i Tańca Krëbane reprezentował region północnej Polski w Międzynarodowym Wydarzeniu „Via Carpatia - Wiele Kultur, Jedno Miejsce – od Kłajpedy po Saloniki” w Miejscu Piastowym w Bieszczadach.

Uroczystość, w której udział brały kraje Europy środkowo -wschodniej; Litwa, Polska, Słowacja, Węgry, Rumunia, Bułgaria i Grecja, promowała inicjatywę budowy drogi szybkiego ruchu z północy na południe od litewskiego miasta Kłajpeda po greckie Saloniki. Zespół Krëbane promował Gminę Brusy i przedstawił pieśni i tańce kaszubskie oraz specjalnie na to wyjątkowe święto przygotował suitę tańców spiskich z pogranicza polsko – słowackiego. Ogłoszono konkurs *Czytam sobie - czytam Tobie. Dzieci tworzą audiobooki*.

Zaborskie Dożynki Gminne rozpoczęła uroczysta msza św. w kościele pw. Brusach. Podczas Eucharystii poświęcone zostały chleb i przyniesione przez delegacje sołeckie korony i figury żniwne. Po mszy korowodem udano się na plac dożynkowy przy zespole szkół w Brusach.

Starostami dożynek gminnych byli Beata Stoltmann z Windorpia i Michał Szyngwelski z Czapiewic – Wybudowania.

W Warsztacie Terapii Zajęciowej w Brusach odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki w Brusach, na którym omówiono kryminał Harlana Cobena „Chłopiec z lasu”.

Upamiętniono rocznicę śmierci naszego patrona Jana Karnowskiego. Z początkiem października ogłoszono Gminny Konkurs Piosenki Patriotyczne. Najmłodsze grupy *Krëbane*, *Purtki* i *Dzôłtci* uczestniczyły w wycieczce do Torunia.

W Chacie Kaszubskiej w Brusach-Jagliach odbyły się warsztaty florystyczne w ramach projektu Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji. Podczas warsztatów florystycznych 30 uczestniczek stworzyło własną kompozycję. Tematem listopadowych warsztatów były stroiki na Wszystkich Świętych. W kościele w Brusach została odprawiona uroczysta msza św. z okazji XVII rocznicy nadania patronatu bł. ks. Józefa Jankowskiego Miastu i Gminie Brusy.

Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach zostało zaproszone do projektu *Blisko* przez Łubniański Ośrodek Kultury w Łubianach k. Opola. Oprócz Brus w projekcie uczestniczyły lokalne biblioteki z Jełowa, Łubnian, Brynicy, Luboszyca, Murowa i Masowa oraz Fundacja Aktywni i Fundacja Instytut Reportażu.

W listopadzie w Chacie Kaszubskiej odbyło się spotkanie autorskie z Dominiką Dodo Knitter z Brus. Autorka została laureatką 15. edycji konkursu organizowanego przez magazyn National Geographic w kategorii *Blogger Roku*. Zaproszono dzieci i młodzież z powiatu chojnickiego do udziału w XXII Konkursie Plastycznym na *Projekt pocztówki wigilijnej*.

Bardzo dobrze zaprezentowali się szachiści CKB Brusy w Turnieju Szachowym z Okazji Odzyskania Niepodległości w Konarzynach. W zawodach startowało 40 uczestników. Nasi szachiści uzyskali 5 miejsc na podium.

Z okazji Narodowego Święta Niepodległości odbył się Gminny Konkurs Piosenki Patriotycznej dla dzieci i młodzieży z gminy Brusy. Odbyło się kolejne spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki w Brusach. Głównym tematem naszego spotkania była książka autorstwa Antoniego Kroh'a pt. *Za tamą górą. Wspomnienia lemkowe*.

Tancerze z Centrum Kultury i Biblioteki reprezentowali nasze miasto na Ogólnopolskim Festiwalu Tańca w Nowym Dworze Gdańskim w kategoriach HIP HOP i JAZZ. W kategorii HIP HOP solo do lat 9 zdobyli II miejsce i srebrny medal. Hip hopowy duet do lat 15 wytańczył I miejsce. W jazz dance solo w kategorii wiekowej 10-12 lat zdobyto III miejsce. Miniformacja jazzowa w kat. 10-12 lat odebrała puchar za II miejsce.

Teatr Obrzędu Ludowego *Zaboracy* działający przy Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach wziął udział w I Nadmorskim Festiwalu Teatralnym w Łebie jako specjalny. Przedstawił spektakl pt. *Kaszubskie abecadło co z woza spadło*.

Odbył się wernisaż XXVI Pomorskiego Konkursu Plastycznego *Jesień na Kaszubach*, na którym wręczono nagrody laureatom tegorocznej edycji konkursu. Na konkurs plastyczny wpłynęło 1083 prace z 83 placówek szkolnych i pozaszkolnych z województwa pomorskiego. W Bibliotece w Brusach wręczono nagrody i dyplomy laureatom konkursu czytelniczego *Czytam sobie – czytam Tobie. Dzieci tworzą audiobooki*.

Terenowy zaprzęg Mikołaja odwiedził 20 miejscowości w naszej gminie. Zaprzęg tworzyły terenówki ze stowarzyszenia „Ekipa 4x4” Brusy. W pomoc zaangażowali się również strażacy oraz sołtysi. W Chacie Kaszubskiej w Brusach-Jagliach odbyło się spotkanie z przeorem Klasztoru Dominikanów w Gdańsku, Michałem Oskiem. Ojciec Michał wraz z Ryszardem Szamockim poprowadzili spotkanie autorskie, na którym przybliżono mieszkańcom postać księdza Magnusa Bruskiego. W bibliotece odbyło się spotkanie *Kreatywnie w bibliotece*, podczas którego panie wykonywały bombki z kusudamy. Natomiast w Chacie Kaszubskiej odbyły się warsztaty z malowania na porcelanie dla dorosłych w ramach programu LOWE, czyli Lokalnego Ośrodka Wiedzy i Edukacji realizowanego przez Szkołę Podstawową nr 2 w Brusach. W ramach tego projektu odbyły się jeszcze cztery warsztaty florystyczne dla dorosłych, na których zostały wykonane stroili świąteczne.

W Chacie Kaszubskiej podsumowanie XXII Konkursu Plastycznego *Projekt pocztówki wigilijnej*. Na konkurs wpłynęło 386 prac plastycznych z 29 placówek szkolnych i pozaszkolnych z całego powiatu chojnickiego. Kaszubska Kapela „Krëbane” z Centrum Kultury i Biblioteki im. Jana Karnowskiego w Brusach koncertowała w Domu Kultury w Ogorzelinach.

W Czersku odbyły się zawody szachowe *O Złotą Wieżę*. W zawodach wzięło udział 42 szachistów. Dodatkową nagrodą w każdej kategorii była tytułowa statuetka złotej wieży. Wspaniały występ w tych zawodach zanotowali szachiści CKiB Brusy, którzy zdobyli aż 5 „złotych wież”.

W bibliotece odbyło się kolejne spotkanie *Kreatywnie w bibliotece* na którym wykonano makramy ze sznurka. Pod koniec roku Biblioteka w Brusach została laureatem akcji *Przerwa na wspólne czytanie*. Dzięki temu biblioteka otrzymała nagrodę w postaci zestawu książek o wartości 500 zł.

W 2021 roku Chata Kaszubska pobiła kolejny rekord jeśli chodzi o ilość zorganizowanych warsztatów regionalnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych z całego regionu Kaszub. W roku 2021 odbyły się łącznie 94 warsztaty, w których uczestniczyło 1667 osób. W warsztatach uczestniczyły dzieci i młodzież z Gminy Brusy. Ponadto młodzież z całych Kaszub, z miejscowości: Czersk, Chojnice, Wiele, Karsin, Hel, Gdynia, Gdańsk, Doręgowice, wczasowice z Morąga, Ostrowite, Kolbudy, Łubiana, Rytel, Kowale, Kołczygłowy, Malachin, Dąbrówka, Konarzyny, Szlachta, Charzykowy.

Ponadto w lipcu i sierpniu regionalne muzeum w Brusach-Jagliach odwiedziło prawie **1200** osób. Byli to goście z całej Polski, m.in. z Wrocławia, Poznania, Krakowa i innych miejscowości w Polsce. Ponadto Chatę Kaszubską odwiedzali turyści z różnych krajów świata.

Czas organizacji imprez nie przeszkadzał w zdobywaniu nowego doświadczenia. 35 pracowników wzięło udział w 24 bezpłatnych szkoleniach online, które poszerzyły ich kompetencje i dawały wiedzę na temat nowych technik pracy online.

W 2021 roku największym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia nauki tańca ludowego, na które uczęszczają dzieci i młodzież oraz dorośli w 9 grupach Zespołu Pieśni i Tańca Krëbane. Razem w 9 grupach tanecznych: Mali Krëbane, 2 grupy Dzôtczy, Purtki, Krëbanulczy, Gwiżdże, Młodzi Krëbane, Krëbane i Starzy Krëbane uczestniczy 201 dzieci, młodzieży i dorosłych. W 2021 roku zawiązały się nowe grupy. Są to Mali Krëbane i Starzy Krëbane. Zespół wspomaga kapela kaszubska, w której uczestniczy 13 osób. Z grup tańca ludowego wyłoniło się 7 par tańca narodowego, dla których prowadzone są oddzielne zajęcia.

Również dużym zainteresowaniem cieszą się zajęcia z tańca nowoczesnego, na które uczęszcza 120 dzieci i młodzieży.

Działalność Centrum Kultury i Biblioteki w liczbach

Tabela 37. Zestawienie zajęć i opłat za poszczególne zajęcia

Forma zajęć	Liczba	Liczba uczestników
Dyskusyjny Klub Książki	1	14
zajęcia kreatywne dla dorosłych	1	15
Klub Miłośników Biblioteki	1	10
nauka gry na instrumentach		
keyboard, akordeon		10
gitara		25
piano		9
instrumenty dęte		3
zespoły		
Kapela kaszubska	1	12
zespół wokalny-instrumentalny "Memories"	1	4
zespół rockowy „Now”	1	4
nauka tańca		
taniec ludowy „Mali Krëbane”- taniec ludowy - grupa początkująca (dzieci 4-6 lat)	1	34
taniec ludowy „Dzôtci” 2 grupy (dzieci 7-8 lat)	2	43
taniec ludowy „Purki” (dzieci 7-9 lat)	1	30
taniec ludowy „Krëbanulczy” (dzieci 11-12 lat)	1	20
taniec ludowy „Gwiżdże” (młodzież 13-14 lat)	1	19
taniec ludowy „Młodzi Krëbane”(młodzież 15-16)	1	28
taniec ludowy „Krëbane” (młodzież 19-20 lat)	1	14
taniec ludowy „Starzy Krëbane” (powyżej 30 lat)	1	18
pary tańca narodowego	7	4
zajęcia z tańca nowoczesnego (hip hop, jazz)	8	120
zajęcia wokalne		
zajęcia wokalne dla grup Krëbane	4	80
zajęcia plastyczne		
koło plastyczne „Tęcza”	1	21
koło plastyczne „Mali Artyści”	1	19
zajęcia teatralne		
Teatr Obrzędu Ludowego „Zaboracy”		
zajęcia szachowe i warszabowe		
zajęcia szachowe i warszabowe	2	30
warsztaty		
Kapuściana przygoda, Mokre harce, Ogniste wafle, Gliniana zastawa, Życie na Zaborach i in.	94	1667

OPLATY

za udział w zajęciach organizowanych przez Centrum Kultury i Biblioteki

nazwa zajęć	opłata miesięczna
Nauka gry na keyboardzie i akordeonie	60,00
Zajęcia tańca narodowego i ludowego	10,00
Zajęcia plastyczne dla dzieci i młodzieży	10,00
Taniec nowoczesny – gdy dziecko uczestniczy w zajęciach raz w tygodniu	20,00
– gdy dziecko uczestniczy w zajęciach dwa razy w tygodniu	30,00
Nauka gry na gitarze	60,00
Nauka gry na instrumentach dętych	60,00

nazwa zajęć	opłata za godzinę zajęć
Nauka gry na pianinie	37,50
Rytmika w przedszkolach	1,00
Szachy i warcaby	bezpłatne
Okolicznościowe zajęcia w bibliotece	bezpłatne
Zajęcia wokalne	bezpłatne

za warsztaty regionalne prowadzone w Chacie Kaszubskiej

nazwa warsztatów	opłata za warsztaty
Anioły Chełmowskiego: figury drewniane	10,00 – od osoby
Anioły Chełmowskiego: figury gipsowe	15,00 – od osoby
Gliniana przygoda	10,00 – od osoby
Kapuściana przygoda	10,00 – od osoby
Mokre harce	10,00 – od osoby
Ogniste wafle	10,00 – od osoby
Postacie świętych wg Józefa Chełmowskiego: malarstwo na szkle	10,00 – od osoby
Przygoda z Bruskiem	10,00 – od osoby
Szklane hafty: malarstwo na szkle	10,00 – od osoby
Zaborskie bombki	10,00 – od osoby
Zaborskie koguty	10,00 – od osoby
Zaborskie muzykowanie	10,00 – od osoby
Życie na Zaborach	10,00 – od osoby
Kalkografia – warsztaty plastyczne	10,00 – od osoby

Ogółem w **382** wydarzeniach kulturalnych, spotkaniach i warsztatach organizowanych bądź współorganizowanych przez Centrum Kultury i Biblioteki, Chatę Kaszubską i filie, w większości roku zamkniętych placówkach, w czasie od stycznia do grudnia 2021 r. wzięło udział **25502** osób.

Tabela 38. Dofinansowania otrzymane w 2021 roku

Dofinansowania w 2021 roku		
Nazwa grantodawcy	Nazwa projektu	Kwota
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego/ Instytut Książki	Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych Priorytetu 1. Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025.	20.000,00
Narodowego Centrum Kultury EtnoPolska 2021	W checzach i na binie - zakup i renowacja strojów kaszubskich do Zespołu Pieśni i Tańca „Krebane w Brusach.	90.000,00
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 500.000,00 zł.	„Przebudowa i rozbudowa budynku Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach dla osób niepełnosprawnych”	500.000,00

SPORT I REKREACJA

Obiekty sportowe

Na terenie miasta i gminy Brusy znajduje się **17 boisk sportowych**, w miejscowościach: Brusy, Czapiewice, Czarniż, Czyczkowy, Głowczewice, Huta, Kosobudy, Lubnia, Leśno, Orlik, Wielkie Chełmy oraz Zalesie.

Gmina Brusy stale inwestuje w rozbudowę infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Obecnie mieszkańcy miasta i Gminy Brusy mogą korzystać urządzeń do ćwiczeń umiejscowionych w 11 lokalizacjach w **ramach tzw. siłowni zewnętrznych**. Urządzenia te znajdują się w następujących miejscowościach: Brusy, Czapiewice, Czyczkowy, Huta, Kinice, Kosobudy, Leśno, Lubnia, Męcikał, Zalesie oraz Żabno.

Najmłodsi mogą korzystać z **27 placów zabaw** zlokalizowanych w: Asmusie, Brusach, Brusach – Jagliach, Czapiewicach, Czyczkowach, Głowczewicach, Hucie, Kinicach, Kosobudach, Leśnie, Lubni, Małych Chełmach, Małym Gliźnie, Męcikale, Orliku, Rolbiku, Przymuszewie, Wielkich Chełmach, Zalesiu i Żabnie.

Kompleks Boisk Moje Boisko Orlik 2012

W 2021 r., po raz dwunasty, Gmina Brusy otrzymała dofinansowanie w ramach programu Lokalny Animator Sportu, realizowanego przez Instytut Sportu - Państwowy Instytut Badawczy. Wsparcie obejmuje pokrycie części wynagrodzenia trenera środowiskowego ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki. W ramach projektu, w okresie od marca do listopada organizowane były bezpłatne zajęcia sportowe dla różnych grup wiekowych oraz osób indywidualnych. W ramach kompleksu można korzystać z boiska do piłki nożnej oraz boiska wielofunkcyjnego umożliwiającego m.in. grę w siatkówkę i koszykówkę. Dużą popularnością cieszył się, zapoczątkowany przez Animatora tenis ziemny. Zajęcia prowadzone są w trzech grupach wiekowych: dzieci, młodzież, dorośli. Ponadto rozegrano dwa turnieje: II Młodzieżowy Turniej Tenisa Ziemnego oraz VIII Turniej Tenisa Ziemnego.

Imprezy sportowe

Gmina Brusy jest organizatorem cyklu imprez sportowych. Niestety, ze względu na obostrzenia, jakie obowiązywały w 2021 r. nie można było zorganizować większości zaplanowanych imprez. Przeprowadzono m.in.:

- Halowe Turnieje Piłki Nożnej – to cykliczne imprezy sportowe odbywające się na boiskach otwartych jak również Sali sportowej w Brusach. Skierowane są do dzieci i młodzieży oraz współorganizowane głównie przez Stowarzyszenie Lokalnej salezjańskiej Organizacji Sportowej.
- Igrzyska Płazowe w Czernicy – w ostatnich latach impreza głównie skierowana do miłośników siatkówki plażowej, w której w 2021 r. wzięło udział 10 drużyn.
- Konkurs Kreatywnie – Mobilni, którego celem było promowanie kreatywności i umiejętności konstruktorskich oraz kształtowanie postaw proekologicznych wśród uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Brusy. Konkurs odbywał się w trzech kategoriach. W kategorii I i II uczestnicy rywalizowali indywidualnie, a ich zadaniem było skonstruowanie makiety pojazdu z produktów odpadowych. W kategorii III rywalizacja miała formę drużynową. Klasy przy dopuszczalnej pomocy osób dorosłych pojazdów napędzanych siłą ludzkich mięśni (bez użycia silników spalinowych i elektrycznych). Dodatkowo pojazd musiał być kierowany przez min. 1 osobę.
- Orlen z podwórka na bieżnię – Wydarzenie współfinansowane ze środków Gminy Brusy i realizowane przez Fundacja Wychowanie przez Sport, Gmina Brusy
- Turniej Piłki Nożnej o Puchar Burmistrza Brus - W rywalizacji udział wzięło 6 drużyn seniorskich z Gminy Brusy: Tęcza Brusy (Juniorzy i Seniorzy), Perła Czyczkowy, Grom Leśno, Sokół Lubnia i Brda Wielkie Chełmy
- Turniej Tenisa Stołowego – impreza zorganizowana po raz trzynasty we współpracy z Klubem Sportowym Gwiazda Kosobudy, odbywająca się w następujących kategoriach: szkoły podstawowe – dziewczęta, szkoły podstawowe – chłopcy, szkoły podstawowe VII-VIII/III gimnazjum – dziewczęta, szkoły podstawowe VII-VIII/III gimnazjum – chłopcy, kobiety OPEN, mężczyźni do 35 lat, mężczyźni powyżej 35 lat.
- II Młodzieżowy Turniej Tenisa Ziarnego, w którym wzięło udział około 20 uczestników, z czego około 10 były to dzieci, które prezentowały wyuczoną technikę i zręczność.
- VIII Turniej Tenisa Ziarnego o Puchar Burmistrza Brus – impreza ciesząca się coraz większą popularnością, odbywająca się na bruskim orliku. W 2021 r. rywalizowało 24 zawodników.
- Zawody strzeleckie – cykl imprez organizowanych we współpracy z Miejskim Kołem LOK w Brusach. W 2021 r. zorganizowano: Turniej Strzelecki z okazji Dnia Kobiet o Puchar Przewodniczącego Rady, Turniej Strzelecki z okazji uchwalenia Konstytucji 3 Maja; Drużynowe Mistrzostwa w Strzelaniu z karabinka pneumatycznego z okazji Święta Niepodległości.
- Zawody wędkarskie – impreza skupiająca miłośników wędkarstwa, organizowana we Współpracy z Kołem Wędkarskim w Brusach.
- Turniej Gry w Petanque Gmina Brusy – impreza współorganizowana przez Sklep Segitta reprezentowany przez Arkadiusza Frymarka zorganizowana została po raz dwunasty i wzięło w niej ok. 60 uczestników.
- Imprezy współorganizowane ze szkołami skierowane do uczniów szkół podstawowych z terenu naszej gminy, w tym m.in.: Gminne Igrzyska Młodzieży Szkolnej w biegach przełajowych, Bieg Gryfa

4. Bezpieczeństwo

OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE

- POTENCJAŁ I GOTOWOŚĆ BOJOWA JEDNOSTEK OSP GMINY BRUSY

W poniższej tabeli zestawiono potencjał i gotowość bojową jednostek OSP.

Tabela 39. Potencjał i gotowość bojowa jednostek OSP

L.p.	Jednostka OSP	Liczba druhów uprawnionych do wyjazdów	KSRG	Remiza	Pojazd, rok produkcji
1.	BRUSY	52	TAK	TAK	<ul style="list-style-type: none">• Ford, 2002• Nissan Terrano 2002• Star, 1998• MAN, 2015• MAN, 2020• Przyczepka specjalna do agregatu prądotwórczego WIOLA, 2017• Przyczepka do motopompy przewożonej RYDWAN, 2017
2.	LEŚNO	24	TAK	TAK	<ul style="list-style-type: none">• Iveco Turbo Daily, 2003• MAN, 2020• Przyczepka do łodzi THULE, 2012
3.	LUBNIA	18	NIE	TAK	<ul style="list-style-type: none">• Mercedes, 1973• Jelcz, 1994
4.	MĘCIKAŁ	21	NIE	TAK	<ul style="list-style-type: none">• Jelcz, 1995
5.	CZYCZKOWY	22	NIE	TAK	<ul style="list-style-type: none">• Jelcz, 1994
6.	MAŁE CHEŁMY	11	NIE	TAK	<ul style="list-style-type: none">• Mercedes, 1977
7.	KOSOBUDY	15	NIE	TAK	<ul style="list-style-type: none">• Ford Transit, 1997• Przyczepka wężowa RYDWAN /R-EU, 2018
8.	CZAPIEWICE	15	NIE	TAK	<ul style="list-style-type: none">• Opel Blitz, 1975
9.	CZARNOWO	16	NIE	TAK	<ul style="list-style-type: none">• Renault, 1991
10.	ZALESIE	6	NIE	TAK	<ul style="list-style-type: none">• Żuk, 1988
11.	CZARNIŻ	6	NIE	TAK	<ul style="list-style-type: none">• Ford Transit, 1997
12.	KINICE	8	NIE	TAK	<ul style="list-style-type: none">• BRAK
13.	GŁÓWCZEWICE	2	NIE	TAK	<ul style="list-style-type: none">• BRAK
14.	HUTA	0	NIE	TAK	<ul style="list-style-type: none">• BRAK
RAZEM		213			

- INTERWENCJE NA TERENIE GMINY BRUSY

W 2021 roku na terenie miasta i gminy Brusy Jednostki OSP interweniowały 269 razy, w tym:

- **(P)** Pożary – 94 razy – mniej pożarów o 1 w stosunku do 2020 r.
- **(MZ)** Miejscowe zagrożenia (wypadki, kolizje, zalania, itp.) – 174 razy – więcej miejscowych zagrożeń o 16 w stosunku do 2020 r.
- **(AF)** Alarmy fałszywe – 1 razy – mniej o 7 fałszywych alarmów fałszywych niż w 2020 r.

Łącznie strażacy – ratownicy Gminy Brusy przepracowali 2844 godziny i 25 minut.

Szczegółowe zestawienie pożarów, miejscowych zagrożeń oraz alarmów fałszywych przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 40. Interwencje na terenie gminy Brusy

Jednostka	P	MZ	AF	Razem
1103074 OSP Czapiewice	2	5	0	7
1103075 OSP Zalesie	1	2	0	3
1103076 OSP Męcikał	9	19	0	28
1103078 OSP Kosobudy	5	5	0	10
1103080 OSP Małe Chełmy	4	4	0	8
1103083 OSP Lubnia	10	16	0	26
1103084 OSP Leśno	13	49	0	62
1103085 OSP Czyczkowy	7	14	0	21
1103086 OSP Czarniż	2	4	0	6
1103087 OSP Czarnowo	1	1	0	2
1103089 OSP Brusy	40	55	1	96
RAZEM	94	174	1	269

- REMONTY, BUDOWY, ZAKUP POJAZDÓW I SPRZĘTU

1. Remonty

W roku 2021 jednostce OSP Czarnowo dokonano remontu ściany elewacyjnej. Koszt 2000 zł poniesiony ze środków budżetu gminy.

Również ze środków budżetowych gminy Brusy został wykonany remont ramy oraz zawieszenia samochodu pożarniczego Jelcz 014 będącego na stanie OSP Czyczkowy – kwota 7.884,30 zł.

Ponadto na bieżąco wykonywane są bieżąco naprawy i remonty pojazdów i sprzętów pozostałych jednostek OSP Gminy Brusy.

2. Budowy

Przy istniejącej świetlicy w Leśnie w dniu 03.09.2021 r. uroczystie otwarto nową remizę dla miejscowej jednostki będącej w strukturach Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego OSP Leśno, łączna kwota zadania to **574.325,68 zł**, w tym: środki OSP Leśno

z KG PSP – 153.000 zł., 41. 082,00 zł – fundusz sołecki, 380.024,68 zł – budżet gminy Brusy.

Podczas tej uroczystości dokonano również poświęcenia i przekazania nowego sztandaru oraz zakupionego w 2020 roku nowego samochodu ratowniczo – gaśniczego dla OSP Leśno.

29.11.2021 r. przed remizą OSP Brusy odbyło się uroczyste przekazanie i poświęcenie średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego marki MAN TGM 18.290 4x4 z automatyczną skrzynią biegów, pojemność zbiornika wody to 4100 l. Dodatkowym atutem tego pojazdu są pojedyncze koła na obu osiach co znacznie poprawia poruszanie się po terenach leśnych. Pojazd ten trafił do Gminy Brusy jako nagroda za najwyższą frekwencję w konkursie „Bitwa o wozy”, rozpisanego podczas ubiegłorocznych wyborów prezydenckich. Dzięki decyzji Burmistrza Brus samochód stanął w remizie OSP Brusy, zastępując ciężki pojazd gaśniczy marki Jelcz 010 GCBA 5/24, który to z kolei został przesunięty do OP Męcikał.

W ramach stałego podnoszenia potencjału ratowniczego w postaci zwiększenia ilości środka gaśniczego na pojazdach do jednostki OSP Czyczkowy został przekazany z OPS Leśno ciężki uterenowiony samochód ratowniczo – gaśniczy Marki Jelcz 014 GCBA 5/32, który posiada zbiornik wody o pojemności 5000 litrów. Samochód ten zastąpił Renault G-230 GBA 3/24. Z kolei Renault został przesunięty z OSP Czyczkowy do OSP Czarnowo zastępując już wysłużonego Stara 244 GBA 2,5/16.

3. Sprzęt i wyposażenie

W ubiegłym roku do jednostek OSP z terenu gminy Brusy zakupiono sprzęt w postaci: węży pożarniczych, rękawic specjalnych, ubrań specjalnych, butów specjalnych, pasów ratowniczych do ratownictwa wodnego, sprzętu łączności, butli do aparatów powietrznych, aparatów powietrznych, sprężarki, hełmów, pasów strażackich na łączną kwotę **162.093,00 zł.**

- 141.776,00 zł (środki dotacji min. FSUSR, WFOŚiGW, KSRG, MSWiA, Urząd Marszałkowski, MSWiA COVID 5000+)

- 20.317,00 zł (środki gminy Brusy)

W ramach rozbudowy wojewódzkiej sieci teleinformatycznej, Wydział Zarządzania Kryzysowego województwa pomorskiego, zrealizował w powiecie chojnickim, w tym w czterech jednostkach OSP naszej gminy: Brusy, Męcikał, Czyczkowy, Lubnia, instalację systemu zdalnego alarmowania i powiadamiania ludności w postaci komunikatów o zagrożeniach, anomaliach pogodowych, itp. Dodatkowo w Ochotniczej Straży Pożarnej w Brusach, która docelowo ma spełniać rolę Gminnego Centrum Ratownictwa, została zamontowana centrala sterująca tym systemem. Projekt ten jest w ciągłej rozbudowie i docelowo powinien objąć wszystkie jednostki OSP na terenie naszej gminy.

OBRONA CYWILNA

W ramach wyposażania Magazynu Obrony Cywilnej Gminy Brusy w 2021 roku zakupiono sprzęt kwaterunkowy (łóżka i śpiwory) w celu zwiększenia możliwości noclegowych. Pozyskano także megafon do przekazywania informacji głosowych w terenie. Wśród zakupów znalazły się także narzędzia i elektronarzędzia (m in. liny plecione, łopaty, klucze, szlifierka kątowna) w celu uzupełnienia sprzętu podręcznego.

Na chwilę obecną Magazyn OC dysponuje sprzętem kwaterunkowym na ponad 100 osób (łóżka, śpiwory, koce). Na wyposażeniu jest także sprzęt oświetleniowy, osuszacze powietrza, nagrzewnice, plandeki, pilarki, odzież ochronna, warniki, jednorazowe naczynia i sztućce oraz sprzęt podręczny wymieniony powyżej.

COVID -19

W 2021 roku - ze względu na zagrożenie COVID-19 i ogłoszonym na terenie kraju stanem epidemii - działania lokalnego samorządu skupiły się również na przeciwdziałaniu realnemu zagrożeniu.

Zakupiono środki i urządzenia do dezynfekcji rąk, powierzchni i pomieszczeń, środki ochrony osobistej (maseczki, przegrody z pleksy, płyny i automaty do dezynfekcji rąk). Zakupiono także termometry do urzędu oraz jednostek podległych. Łączna kwota to 8.000,00zł.

Z Rządowej Agencji Rezerw Materiałowych pozyskano 57.000 maseczek, 186 pojemników 5l z płynem do dezynfekcji rąk i powierzchni, 191 opakowań po 100 szt. rękawic lateksowych oraz 1300 sztuk fartuchów, 2000 maseczek FFP2. Przychodnia Rodzinna Thielemann i wspólnicy sp. j. otrzymała z Ministerstwa Zdrowia 800 testów antygenowych w celu wykrycia zakażenia wirusem SARS-CoV-2.

Realizacja Narodowego Programu Szczepień odbywała się w szczególności poprzez:

- organizację transportu do punktu szczepień przeciwko wirusowi SARS-Cov-2 oraz utrzymania telefonicznego punktu zgłoszeń potrzeb transportowych (*zgodnie z Decyzją Wojewody Pomorskiego z dnia 12 stycznia 2021r. w sprawie organizacji transportu*)

W ramach utrzymania telefonicznego punktu zgłoszeń zapewniono transport do punktu szczepień łącznie 16 osobom (w tym 1 – z niepełnosprawnością w stopniu znacznym). Zrealizowano 23 odrębnych dowozów (19 z nich realizował bezpośrednio Urząd Miejski w Brusach, 4- jednostki OSP). Dowozy realizowane były do lokalnego punktu szczepień w Brusach oraz do punktu w Karsinie i Czersku.

- promocję szczepień przeciw COVID-19 (*zgodnie z Decyzją Wojewody Pomorskiego z dnia 10 czerwca 2021r. w sprawie podjęcia działań promocyjnych, w tym, organizacyjnych, technicznych lub organizacyjno-technicznych, mających na celu zwiększenie liczby mieszkańców poddających się szczepienia przeciw COVID-19*)

Poniższa tabela zawiera zestawienie zrealizowanych działań.

Tabela 41. Zestawienie zrealizowanych działań.

Lp.	Rodzaj działania promocyjnego	Osiągnięte rezultaty	Liczbowe określenie skali działań
1.	Zorganizowanie szczepień w świetlicach wiejskich oraz Urzędzie Miejskim w Brusach z udziałem Mobilnych Jednostek Szczepień	241 osób zaszczepionych	4 akcje
2.	Ulotki informacyjne promujące szczepienia	Nie dotyczy	5.000 ulotek
3.	Tablica informacyjna promująca szczepienia	Nie dotyczy	1 sztuka
4.	Impreza plenerowa z punktem szczepień	62 osoby zaszczepione	3 festyny
5.	Akcja „Droga do zdrowia z PZU w Brusach” z punktem szczepień	122 osoby zaszczepione	2 akcje
6.	Koncert parafialny z punktem szczepień	15 osób zaszczepionych	1 koncert
7.	Stacjonowanie szczepibusa w poszczególnych miejscowościach gminy	70 osób zaszczepionych	15 miejscowości

Na realizację powyższych działań promocyjnych wydatkowano kwotę 10.000 złotych. Środki pochodziły z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

X. PODSUMOWANIE

Raport o staniej gminy Brusy za 2021 rok ukazuje realizację różnego rodzaju przedsięwzięć zmierzających do zasadniczego celu, jakim jest poprawa jakości życia jej mieszkańców. Zadania te wykonywane są zarówno przez Urząd Miejski, ale także przez inne jednostki organizacyjne gminy: Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Zakład Gospodarki Komunalnej, Centrum Kultury i Biblioteki im. Jana Karnowskiego w Brusach, Gminny Zarząd Oświaty, czy też poszczególne szkoły podstawowe, przedszkole i żłobek.

W 2021 roku Rada Miejska w Brusach podjęła 70 uchwał z zakresu zadań bieżących i inwestycyjnych.

Pomimo utrudnień w działalności jednostek gminy Brusy, w związku z trwającym na terytorium kraju stanem zagrożenia epidemicznego, większość zaplanowanych programów zostało zrealizowanych oraz możliwe było wykonanie wielu inwestycji.

W 2021 roku wybudowano kolejne ulice w Brusach, m.in.: Akacyjowa, Kwiatowa, Różana z łącznikami do ul. Słonecznej na Osiedlu Słonecznym oraz ul. Polna. Zakończono też budowę ul. Kościelnej w Kosobudach i ul. Długiej w Męcikale oraz kolejny odcinek drogi gminnej Lubnia – Orlik. Ponadto powstały dokumentacje projektowe niezbędne do realizacji dalszych istotnych inwestycji w infrastrukturę transportową, m.in. ul. Jodłowej, Świerkowej, Klonowej i Dębowej. Zrealizowana została inwestycja polegająca na przebudowie budynku "starej szkoły" w Brusach, w której rozpoczęły swoją działalność Środowiskowy Dom Samopomocy oraz trzy placówki w ramach działalności Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej: Dom Dziennego Pobytu, Placówka Wsparcia Dziennego, mieszkania chronione. Kontynuowano rozłożoną na etapy przebudowę i rozbudowę Centrum Kultury i Biblioteki, której zakończenie zaplanowano na 2022 r. Realizację wszystkich tych projektów umożliwiły pozyskane dofinansowania ze środków zewnętrznych, zarówno krajowych jak i unijnych. W ramach funduszu sołeckiego wykonano m.in. zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w Widnie, Kinicach, Lubni oraz wybudowano wiatę w sołectwie Brusy – Wybudowanie. Ponadto kontynuowano budowę oświetlenia drogowego na terenach wiejskich. Połączono środki funduszu sołeckiego sołectw Brusy – Jaglie i Żabno wraz ze środkami z planu finansowego Urzędu Miejskiego i dofinansowaniem ze środków budżetu województwa pomorskiego związanych z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych, czego efektem było wybudowanie ok. 0,6 km drogi Brusy-Jaglie – Żabno.

W 2021 roku doposażono jednostki OSP z terenu gminy Brusy w sprzęt do działań ratowniczo-gaśniczych, zwiększając poczucie bezpieczeństwa mieszkańców gminy Brusy.

Mimo utrudnień związanych ze zmianami w zakresie funduszy gminy, spowodowanych m.in. epidemią koronawirusa, gmina Brusy zachowuje stabilność finansową i planuje kolejne zadania inwestycyjne, stanowiące podstawę do dalszego rozwoju.

Burmistrz Brus
/-/ dr inż. Witold Ossowski

Spis tabel

Tabela 1. Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach w gminie Brusy (stan na 2020 i 2021 rok)	7
Tabela 2. Liczba urodzeń, zgonów, ślubów cywilnych i konkordatowych	8
Tabela 3. Użytkowanie gruntów i ich powierzchnia w gminie Brusy	10
Tabela 4. Liczba gospodarstw w gminie Brusy wg powierzchni (osoby fizyczne)	11
Tabela 5. Liczba gospodarstw w gminie Brusy wg powierzchni (osoby prawne)	11
Tabela 6. Grunty skomunalizowane wg cen ewidencyjnych	12
Tabela 7. Grunty mienia komunalnego oddane w wieczyste użytkowanie	12
Tabela 8. Grunty mienia komunalnego oddane w trwały zarząd	12
Tabela 9. Obiekty komunalne wg przeznaczenia	13
Tabela 10. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego	13
Tabela 11. Programy operacyjne i podjęte działania	18
Tabela 12. Przyznane dotacje na zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	25
Tabela 13. Przyznane dotacje na zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej	26
Tabela 14. Przyznane dotacje na zadania z zakresu dofinansowania wkładu własnego do projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych	27
Tabela 15. Przyznane dotacje na zadania realizowane w trybie pozakonkursowym - w ramach artykułu 19a	27
Tabela 16. Wskaźniki realizacji Programu Wspierania Rodziny	32
Tabela 17. Wskaźniki realizacji programu przeciwdziałania przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	32
Tabela 18. Mieszkaniowy zasób gminy Brusy	35
Tabela 19. Świetlice wiejskie w gminie Brusy	37
Tabela 20. Zestawienie wydatków poniesionych przez Gminę Brusy w 2021r. na funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi	40
Tabela 21. Osiągnięte w 2021r. poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania na terenie gminy Brusy	41
Tabela 22. Realizacja uchwał podjętych przez Radę Miejską w Brusach w 2021 roku	47
Tabela 23. Wykonanie funduszu sołectkiego w 2021 r.	59
Tabela 24. Liczba dzieci w poszczególnych klasach w roku szkolnym 2021/2022	69
Tabela 25. Liczba dzieci w przedszkolach w roku szkolnym 2021/2022	70
Tabela 26. Liczba dzieci w Punktach przedszkolnych w roku szkolnym 2021/2022	70
Tabela 27. Zestawienie wyników egzaminu ósmoklasisty przeprowadzonego w maju 2021 .	74
Tabela 28. Najważniejsze zadania remontowe	77
Tabela 29. Zestawienie dochodów i wydatków na finansowanie oświaty	78
Tabela 30. Powody udzielania pomocy osobom i rodzinom	79
Tabela 31. Najczęściej realizowane rodzaje wsparcia z zakresu zadań własnych i zleconych udzielane przez MGOPS	80
Tabela 32. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza	80
Tabela 33. Zestawienie świadczeń rodzinnych w 2021 r.	81
Tabela 34. Pozostałe świadczenia	81

Tabela 35. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	82
Tabela 36. Rodzaj zaburzeń/niepełnosprawności	84
Tabela 37. Zestawienie zajęć i opłat za poszczególne zajęcia	89
Tabela 38. Dofinansowania otrzymane w 2021 roku.....	91
Tabela 39. Potencjał i gotowość bojowa jednostek OSP	93
Tabela 40. Interwencje na terenie gminy Brusy.....	94
Tabela 41. Zestawienie zrealizowanych działań.....	96

Spis wykresów

Wykres 1. Procentowy udział poszczególnych rodzajów gruntów w całkowitej powierzchni gminy Brusy	10
Wykres 2. Wykaz dróg na terenie gminy	14
Wykres 3. Wykaz ścieżek rowerowych na terenie gminy	15
Wykres 4. Procentowy udział odpadów zmieszanych i selektywnie zebranych na terenie gminy Brusy w 2021 r.....	41
Wykres 5. Struktura zatrudnienia nauczycieli wg stopnia awansu zawodowego	73
Wykres 6. Średnie wyniki szkół w skali staninowej na tle wyników szkół z całego kraju – język polski	75
Wykres 7. Średnie wyniki szkół w skali staninowej na tle wyników szkół z całego kraju – matematyka	75
Wykres 8. Średnie wyniki szkół w skali staninowej na tle wyników szkół z całego kraju – język angielski.....	76

Spis map

Mapa 1. Obszar gminy Brusy.....	6
Mapa 2. Mapa aktywności organizacji pozarządowych w gminie Brusy	29